National Library
Bibliothèque Nationale
SEP 11 1980
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York: Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; V. JAUNKALNIETIS, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403; California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Cressento, Ca 91214.

NR. 35 SESTDIENA, 1980. GADA 6. SEPTEMBRIS, GADS SATURDAY, SEPTEMBER 6, 1980

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 75 centu

Dancigas pakts - mīnu lauks

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Ja visa Austrumeiropa kopš Otrā pasaules kaŗa beigām ir vārda tiešā nozīmē pasniegta uz sudraba paplātes Kremlim, tad Pad. savienība par to var pateikties tikai Vašingtonai. Par vēlu tagad ir pētīt, vai vainojams toreizējā ASV prezidenta Franklina Rūzvelta naīvums, tuvredzība vai vesela saprāta trūkums. Teherānas un Jaltas konference jau sen pieder vēsturei, un Staļina rietumu pasaules piemuļķošanas gambitam par upuri krita ne tikai Rūzvelts, bet arī par lielu valstsvīru izdaudzinātais Čerčils.

Nenoliedzami gudrais Čerčils, lai glābtu Lielbritaniju šajā nestundā, bija ar mieru sadarboties kaut ar pašu velnu un maksāt jebkuŗu cenu. Kad pēckaŗa norisē Čerčils savā slavenajā runā brīdināja pasauli no Kremļa ekspansijas briesmām un dzelzs aizkara eksistences, bija jau par vēlu. Rietumu pasaule, aizņemta ar iekšējām politiskām un saimnieciskām problēmām, Čerčila balsi gan sadzirdēja, bet nereaģēja.

Nav jāaizmirst, ka Otrs pasaules kaŗš sākās pēc tam, kad Hitlera divīzijas iebruka Polijā. Tā bija Lielbritanija, kas pirmā ringā iemeta cepuri un Polijas suverēnitātes restaurēšanu deklarēja kā kaŗa iemeslu. Šīs drāmas aizkulisēs Hitlers ar Staļinu jau bija vienojušies par Baltijas valstīm. Neaizmirsīsim arī to, ka Ribentropa - Molotova nolīguma rezultātā reizē ar Hitleru Polijai uzbruka arī Pad. savienība. Pasaule varbūt ir aizmirsusi, bet poļu patrioti to nekad neaizmirsīs, ka Polijas lielākā nestundā Kremlis ietrieca savu dunci poļu spēku mugurā. Poļu patrioti nav aizmirsuši arī to, ka, pretēji visiem solījumiem, briti uzupurēja demokratiskās Polijas eksilvaldību un tā atvēra durvis uz komūnistiskās diktātūras uzspiešanu poļu tautai.

Atcerēsimies, ka Kremļa jūga nokratīšanā Austrumeiropas tautas pagātnē ir vairākkārt sacēlušās pret uzspiestiem kaklakungiem. To liecina dumpis 1953. gadā Austrumvācijā, sacelšanās 1956. gadā Pozenē, revolūcija tajā pašā gadā Ungārijā, sarkano tanku ieripošana Čechoslovakijā 1968. gadā, strādnieku sacelšanās Dancigā un Štetinā 1970. gadā un vairākkārtēja poļu patriotu pretestība 1976. gadā Rodimā. Pēdējās nedēļās pasaule ar aizturētu elpu sekoja vēsturiskiem notikumiem Polijā, kur pirmo reizi 17 dienu ilgā streikā strādnieki piespieda visvareno komūnistu partiju kapitulēt. Akceptējot streikotāju prasības, komūnistu funkcionāri radījuši bīstamu precedentu, kas būtībā uzskatāms jau par sarkanā zirnekļa vareno taustekļu pirmo nociršanu.

Iegaumēsim, ka, tāpat kā 1953., 1956., 1970. un 1976. gadā, Vašingtona arī šī gada Austrumeiropas strādnieku dumpī palika gļēva malā stāvētāja. Amerikāņu politiķu retorika par brīvības nedalāmību un cilvēka tiesību aizstāvēšanu ir tikai tukšu bungu rībināšana— ziepju burbulis, par kuŗu komūnisti vairs nemēdz uztraukties. Ja mēs palūkojamies tā dēvētās detantes embrijā, tad mums pārsteigumā jākonstatē, ka detanti komūnisti radīja tikai tādēļ, lai iegūtu rietumu saimniecisko un technoloģisko palīdzību savas politiskās sistēmas saglābšanai.

Par šādu neticamu kapitālistu muļķību Kārlis Markss droši vien apgrieztos kapā, bet tā nu ir noticis, ka komūnismu no saimnieciska sabrukuma līdz šim īstā brīdī paglābuši „darba ļaužu lielākie ienaidnieki — kaŗa kūdītāji, reakcionārie imperiālisti." Lai kā, kad Dancigas strādnieku vēsturiskā streika iznākumu vareja tikai zīlēt, mums par lielu pārsteigumu visvairāk noraizējušies bija Bonnas un Parīzes baņķieri. Viņu simpatijas nebūt nebija patriotisko streikotāju pusē, jo viņi slaucīja baiļu sviedrus, domājot par eventuālu komūnistiskā režīma galu Polijā.

Režīmam krītot, franču un vācu baņķieriem būtu jāzaudē 19 biljonu poļu komūnistu funkcionāriem aizdotie dolari. Pat krizes kulminācijas dienās, lai glābtu Gireku, Parīze un Bonna Varšavai piešķīra vēl pa-

(Turpinājums 20. lp.)

Kanadas latviešu katoļu kongress Toronto, Latviešu namā. Dalībnieku kopskats.
Foto: V. Plampe

Dievam un latviešu kultūrai

Kanadas latviešu katoļu apvienības trimdas gados paveiktais darbs ir kristīgi latviskais mantojums mūsu jaunākajai paaudzei un pašai latviešu tautai. Gaišā ticībā Dievam un Latvijas brīvībai apvienība ir cīnījusies par latviešu tautas un dzimtenes baznīcas tiesībām, par latvisko kultūru, kas noenkurota kristīgajā pasaules uzskatā, ticībā Dievam, nevis ateismā, mūsu tēvu ticības noliegšanā un apsmiešanā.

Tādā garā Kanadas latviešu katoļu apvienība pieminēja savu 30 gadu darbības jubileju aizvadītajā nedēļas nogalē ar delegātu kongresu, saviesīgu sarīkojumu, svinīgu dievkalpojumu un rakstnieku cēlienu.

19. kongresa ievadījumā 30. augusta priekšpusdienā Latviešu namā apvienības ilggadējais priekšsēdis S. Gabrāns, sveicot delegātus, garīdzniekus un viesus, norādīja: Nepieciešamība prasa mums būt kopā, jo mūsu organizācija dod mums gara veldzi. Ir jāpalīdz tiem, kas cieš dzimtenē un šeit. Strādāsim sadraudzības garā par godu Dievam un Tēvzemei un lai latviskais gars mājo mūsu jaunajā paaudzē.

Mūžībā aizsauktos apvienības biedrus pieminēja ar klusuma brīdi. Svētbrīdī viesis prāv. A. Justs no ASV izlūdzās Dieva svētību 30 gadu paveiktajam darbam un palīdzību latviešu tautai dzimtenē, lai tā saglabātu ticības garu.

Amerikas latviešu katoļu apvienības garīgās dzīves koordinātors Dr. prelāts L. Vārna nolasīja pārstāvja pie Svētā krēsla Vatikānā monsinjora Dr. K. Ruča vēstījumu, vēlot Dieva svētību 30 gadu jubilejas kongresam un sveicinot apvienības vadību. Savā runā prelāts izcēla, ka esam izrauti no tautas sirds, tādēļ darbs ir nesalīdzināmi grūtāks. Viņš pateicās par apvienības garīgo lojālitāti un ziedotiem līdzekļiem darbam Vatikānā.

Vecākā paaudze kļūst vājāka, daudzi aiziet mūžībā, tādēļ darbā vairāk piesaistāma jaunatne. Runātājs aicināja saglabāt latvietību un cīnīties par Latvijas brīvību. 30 gaŗi darba gadi ir aizvadīti, bet vēl ir palicis mazs ceļa gabaliņš, to atzīmējot ar tautas dziesmas vārdiem: Gaŗu ceļu jau nogāju, Paliek mazais gabaliņš, Palīdz Dieviņ nostaigāt, to mazo gabaliņ'. Prelāta aizlūgumam par cietēju tautu dzimtenē sekoja Latvijas himna A. Dindzāna klavieŗu mūzikas pavadījumā.

Pārskatā par KLKA aizvadīto 30 gadu darba gaitu pr-dis S. Gabrāns norādīja uz pirmo iniciātoru 1949. g. 2. jūlijā liktajiem pamatiem jaunajam katoļu kultūras centram Kanadā. Viens no pirmās valdes uzdevumiem bija organizēt vienības latviešu centros, lai veiktu kopējo uzdevumu pr latvietības saglabāšanu un tautas brīvību. Pirmais latviešu katoļu draudžu un vienību delegātu kongress notika 1950. g. 25. februārī Toronto. 1953. g. 10. oktobrī nodibinājās koris. Pateicība pienākas koŗa darbības laika diriģentiem V. Rundānam, A. Gertmanim, J. Dindzānam un ilggadējam koŗa priekšniekam J. Budžem. Darbības sākumā apzināti 351 katoļticīgais, bet tagad to skaits sasniedz 1251 locekli. Organizēti rakstnieku cēlieni, referāti, gleznu skates, organizēti svētceļojumi. 1967. g. noorganizēts Toronto latviešu katoļu jaunatnes pulciņš, vēlāk tautas deju grupa Abrenīte.

Dr. Ed. Upenieks īpaši uzsvēra klusībā veikto darbu, palīdzot ticīgajiem dzimtenē. Kāda nozīme būtu mūsu latvietībai, ja okupantiem izdotos iznīcināt latviešu tautu dzimtenē? jautāja konsuls, un norādīja, ka baznīca dzimtenē ir vienīgais stiprākais cietoksnis, ko neviens nespēj ieņemt, kā to pašreiz zīmīgi redzam izšķirīgajos notikumos Polijā.

Katoļu apvienības ASV vēlējumus izteica priekšsēdis J. Liepnieks no Indianapoles. Līdz ar viņu kongresā piedalījās arī apvienības sekr. A. Rudzats (Indianapole). Dr. prāv. P. Cirsis no Anglijas norādīja, ka mūs šķiŗ tūkstošiem jūdžu, bet vieno gars.

Bīskapa Jāzepa Rancāna piemiņas fonda priekšsēdis K. Znotiņš pateicās par vienotības un saderības darbu, uzsveŗot ticību Dievam un dzimtenes mīlestībai.

Vēl sveicināja TLB pārstāvis J. Briedis, no Pensionāru apvienības A. Retigs, korporācijas Lacuania seniors Dr. J. Grebešs, savam apsveikumam

(Turpinājums 20. lp.)

Latviešu Kreditsabiedrība aicina ciemos uz jaunās nodaļas atklāšanu

LATVIEŠU CENTRĀ TORONTO

1980. g. 15. septembrī no pl. 16 — 20.

Cienasts. Jaunajā nodàlā varēs izdarīt visus bankas darījumus. Nodaļas darba laiks pagaidām ceturtdienās un piektdienās no pl. 16 līdz 20.

Nodaļas atklāšanas dienā, 15. septembrī, Bloor ielas nodaļa būs atvērta no pl. 10 līdz 14.

Valde

LATVIJA AMERIKĀ

Sestdiena, 1980. gada 6. septembris, 35. numurs

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — E. Treilons, K. Bencons, E. Krūka. Laikraksta atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Bembouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 934-7817. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 35 dol., 6 mēnešim — 18 dol., 3 mēnešiem — 9 dol. Atsevišķa numura cena 75 centi.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $4.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

Gatavošanās Madrides konferencei

Vašingtonā 1. augustā publicētais un ASV senātā, kā arī tautas vietnieku namā, pieņemtais Eiropas drošības un sadarbības komisijas ziņojums, kuru izlietos par vadlīniju ASV delegācijas darbībai Madrides konferencē, izraisījis aktīvu propagandu Maskavā. Kā jau iepriekš ziņots, šai dokumentā minēta Baltijas valstu nelikumīgā okupācija un ieilgusī Pad. savienības virskundzība pār Igauņu, latviešu un lietuvietu tautu, kas uzskatāma par Helsinku pirmā nolīguma pārkāpumu.

Jau ziņojuma publicēšanas dienā Maskavas radio raidījumā „No starptautiskās dienasgrāmatas" tā komentātori Jevgeņijs Lukjanovs un Vitālijs Sokolovs padomju aģitātoriem piemītošā žargonā izsacīja savu sašutumu par to, ka „kaut kāda" ASV kongresa komisija atļaujas vispār runāt par Baltijas valstu okupāciju un ironiski jautāja, kādēļ gan nerunājot arī par visām pārējām Pad. savienībā ietilpstošām republikām. Jau iepriekš Maskavas un Ļeņingradas laikraksti uzbruka atsevišķiem ASV Ļeņingradas konsulāta darbiniekiem, pat nosaucot tos vārdā, par viņu „nevajadzīgo" interesi Baltijas valstu jautājumā.

Rīgā iznākušā komūnistu partijas oficioza Cīņa līdzstrādnieks V. Hermanis 8. augustā sasaucis īpašu tikšanos pie laikraksta apaļā galda, lai apliecinātu darba devējiem Maskavā savu modrību cīņā par padomju veida mieru. Šajā apaļā galda sarunā piedalījušies tādi „spēka vīri" kā nomenklatūras karjērists „Padomju savienības komūnistiskās partijas centrālās komitejas sabiedrisko zinātņu akadēmijas aspirants" Ivars Ķezbers, „Latvijas PSR ārlietu ministra vietnieks" (bez valsts un bez tautas — jo ir tikai padomju tauta) un agrākais čekas aģents Stokholmā Nikolajs Neilands, Kā arī „Latvijas un ārzemju draudzības un kultūras sakaru biedrības prezidija priekšsēdis Jānis Brolišs.

Sarunu partneri savos prātojumos atkārto jau visas pazīstamās Maskavas virskungu frazes, taču, kā tas kungu un kalpu attieksmēs pienākas, kvalitātīvi vēl zemākā līmenī. Tā I. Ķezbers konstatē, ka „tiekoties ar latviešu emigrantiem — šeit un ārzemēs — saklausīju arī viņu atbalstu Nobeiguma aktam. Jo tas it kā legālizēja viņu centienus atbraukt un pašiem paverties uz dzimteni. Ja Fords parakstījis, tad var doties ceļā. Stokholmā šo dokumentu daudzi meklēja PSRS vēstniecībā."

Savā pakalpībā maizes tēviem Ķezbers likumsakarīgi aizmirst pieminēt, ka prezidents Fords 1975. gadā pirms došanās uz Helsinkiem deklarēja, ka, parakstot Helsinku dokumentus, ASV arī turpmāk neatzīs Baltijas valstu okupāciju. Tikpat likumsakarīgi Ķezbers nepaskaidro, ka Helsinku nolīgumu PSRS vēstniecībā daudzi meklēja, lai aizvestu to uz Pad. savienību, kur tas jau dažas nedēļas pēc publicēšnas vairs tautai nebija pieejams. Ar valstsvīra vērienu savukārt čekists N. Neilands nobeidz sarunu: . . . sanāksmei Madridē piešķirama visnotaļ svarīga nozīme. Izvēle faktiski ir šāda: vai nu lietišķi apspriest atbruņošanās un atslābuma pamatjautājumus, vai nu pārvērst šo sanāksmi par tukšu pļāpāšanu, diskusijas centrā izvirzot Afganistānu un cilvēktiesību tēmu".

Kvalitātīvi citā plāksnē novērtējama cita Pad. savienības iemītnieka — prof. Andreja Sacharova jaunākais uzsaukums rietumvalstīm pirms Madrides konferences. Cienījamais profesors uzsver, ka Pad. savienībā un tās satelītzemēs Austrumeiropā pēc Helsinku konferences pagājušos piecos gados politiskās cilvēka tiesību jautājums nav uzlabojies, bet gan pasliktinājies. Sacharovs aicina gādāt par to, lai it īpaši personas, kas vajātas par to, ka pārraudzījušas Helsinku nolīgumu izpildi, kas publicējušas dažāda veida informāciju, kas iestājušās par cilvēka tiesībām un tādēļ ieslodzītas, tiktu nekavējoties atbrīvotas. Sacharovs nobeigumā uzsver, ka Helsinku konferences nobeiguma dokumentam un vispārējam atslābumam ir tikai tad nozīme, ja to izpilda pilnībā un to dara visas parakstītājas valstis. Visam tam jābalstās uz likumīgu kontroli, bet ne uz savstarpēju izvairīšanos no aktuālām problēmām. **Jūlijs Kadelis**

Lasītāju Vēstules

LĀČA PAKALPOJUMS

Laikā, kad LNAK valde un aktīvākie darbinieki intensīvi vāc materiālus un gatavojas mūsu tautas un valsts brīvības aizstāvēšanai tuvējā Madrides konferencē, Montrealas Ziņotāja redaktors Mārtiņš Štauvers nācis klajā ar „sensācionāliem jaunatklājumiem" un ierosinājumiem par nepieciešamām maiņām LNAK padomē un valdē. To, ko ar savām nepārdomātām kritikām M. Štauvers nav spējis panākt nu jau vairākus gadus LNAK padomes sesijās, viņš neatlaidīgi cenšas panākt Montrealas latviešos, tāpat kā Kenedijs savu nominēšanu demokratu kongresā.

Tomēr arī šis jaunā veida lāča pakalpojums jau atdūries uz pirmo sēkli, kā to liecina Montreālā dzīvojošā, pazīstamā kultūras un sabiedriskā darbinieka Daumanda Vītola lasītāja vēstule, kas publicēta šī laikraksta 23. augusta numurā. Vēstules autors teicami aprādījis uz visām M. Štauvera aplamībām, kādēļ papildinājumam varētu tikai piebilst, ka visas līdzšinējās LNAK padomes vēlēšanas devušas lielākas vai mazākas pārmaiņas. Arī visās valdēs ir bijušas amatpersonu maiņas, ieskaitot pēdējo, kurā šī gada pavasarī M. Štauvera klātienē ievēlēja divus jaunus valdes locekļus. Tik demokratiskā uzbūvē, kāda ir LNAK, tas pats par sevi saprotams, tādēļ droši varam teikt, ka pārmaiņas būs arī nākošajās padomes vēlēdanās. Ja šī dažādās pārmaiņas līdzšinējos trīsdesmit gados nav apmierinājušas M. Štauveru, tad droši viņš būs neapmierināts arī nākotnē, jo viņš nekad nav atklāti izteicies, kādas pārmaiņas iecerējis.

Arī bez M. Štauvera izmisīgajiem saucieniem, LNAK darbu un amatpersonas vēro un vērtē visa latviešu sabiedrība šeit Kanadā un arī ārpus tās. Vēlētāju vairākums ir pozitīvi novērtējis LNAK padomes, valdes un amatpersonu stingro nacionālo stāju, aktīvo un mērķtiecīgo darbu mūsu sabiedriskajā un kultūras dzīvē, Latvijas brīvības labā, jaunatnes latviskā audzināšanā un daudzās citās mums svarīgās **nozarēs.** Mēs dzīvojam pārāk nozīmīgā un izšķirīgā laikmetā, kad mūsu tautas un valsts nākotnē ir daudz lielākās briesmās kā jebkad agrāk. tādēļ nepamatotas un neatbildīgas kritikas vietā mums jāsaslēdzas kopējā un vienotā saimē, lai savas centrālās organizācijas vadībā kalpotu savai tautai un tās brīvībai.

Rūdolfs Norītis Toronto

ATKLĀTA VĒSTULE MĀRTIŅAM ŠTAUVERAM

Mīļais kollēga, tā Tu mani godināji, piesūtot Montrealas latviešu biedrības 1. maija Ziņotāju, kurā esi uzrakstījis pamatīgus ieteikumus un kritiku rakstā „Pārdomas pēc LNAK sesijas".

Augustā saņēmu jaunu Ziņotāju, kurā atkal esi uzrakstījis rakstu „Vajadzīga vadības maiņa". Tu saki ,ka pārmaiņas prasot šādas vajadzības: a) LNAK vēl arvien ir Toronto un tās apkārtnes latviešu biedrība; b) Līdzšinējā vadība pat nav spējusi atrast veidu, kā sekmīgi risināt sabiedriskas problēmas Toronto un pieļāvusi tām nonākt nevēlamā strupceļā; c) LNAK arvien vēl trūkst vispārēja darbības plāna visā Kanadas mērogā, lai iesaistītu latviešus kopējā sabiedriskā darbā; d) LNAK pārstāv tikai 15 proc. Kanadas latviešu u.t.t. Beidzot Tu draudi: „Kā citādi varētu rasties situācija, ka izveidojās parallēlas apvienības?

Mīļais kollēga, žēl, ka Tu neoperē ar noteiktiem faktiem, bet tikai ar savām nesegtām idejām un illūzijām. Pēdējās LNAK padomes vēlēšanās piedalījās apm. 3000 vēlētāju, kas ir caurmērā 37 ar pus proc. no visiem balstiesīgiem vēlētājiem. Kur Tu ņēmi tos 15 proc.? Kāpēc Tu mums nepastāsti, kā Tev ar Tavām idejām veicās Montreālā? Pēc Tava paša ziņojuma maija mēneša Ziņotajā — „Spaiga sapulce" š.g. 25. aprīlī Latviešu biedrības sapulcē piedalījušies 12 biedri (kāds montrealietis man teica, ka tikai 8) no 121, t.i. mazāk nekā 10 proc. Šie 8 vai 12 biedri izraisījuši „spraigu sapulci". Kā tas iespējams, jo tie par biedrības priekšnieku atkal ievēlējuši līdzšinējo M. Štauveru, kas ir priekšnieks jau vairāk nekā 10 gadu. Arī valdē ievēlēja visus līdzšinējos 25 valdes locekļus, no kuriem valdē ir 2 Štauveri. Tāpat visus 3 revīzijas komisijas locekļus. Kā tas iespējams, ka 8 vai 12 sapulces biedri varēja ievēlēt 9 personas valdē un revīzijas komisijā? Bez tam amatpersonas vajadzīgas arī citos amatos. kā Latviešu namā u.c. Kā Tev, mīļais kollēga, veicas Montrealā ar jauno maiņu? Vai Tu ceri, ka, ja tu tiktu par LNAK priekšnieku, tad Tavs piekritēju skaits Montrealā un Toronto dubultotos? Ja Tu tiešām tam tici, tad brauc steidzīgi uz Toronto. Pretējā gadījumā nemāci citus uz to, ko pats neproti un nespēj.

Tavs „mīļais kollēga"

J. Grodnis Toronto

Ar Dieva svētību un klātieni

RAKSTNIEKU CĒLIENS KANADAS LATVIEŠU KATOĻU KONGRESA IETVAROS

Kanadas latviešu katoļu apvienības kongresa ietvaros notika arī rakstnieku cēliens, kas 31. augustā Latviešu namā bija pulcinājis pilnu zāli atsaucīgu klausītāju. Šo rakstnieku cēlienu ar īsu uzrunu ievadīja apvienības valdes priekšsēdis S. Gabrāns, aicinot viešņu no ASV, dzejnieci Janīnu Babri, vadīt tālāko norisi, kas to darīja ar literāri iejutīgu gaumi. Janīna Babre ir mūsu reliģiskās dzejas redzamākā pārstāve; savos darbos viņa pauž Dieva varenību, cildinot dievnamu un savas dzimtās puses — Latgales skaistumu. Viņa ir vairāku grāmatu autore, kā latviešu, tā arī angļu valodā.

Viesis no Anglijas, Dr. Pēteris Cirsis, saistošā sniegumā klausītājus iepazīstināja ar filozofisku apceri par skaistuma izpratni un nozīmi. Vairākiem piemēriem no mūsu laikmeta dzīves un ikdienas notikumiem autors raksturoja skaistuma izpratnes maiņu, kas zaudējis patiesā skaistuma jēdzienu. Skaistums kā dusoša princese gaida savu varonīgo princi, kas to modinātu un atkal celtu godā. „Kam dziedāsim savu skaistāko dziesmu, ja dzimtenes okupētāji par to ņirgājas, un lielākai daļai mūsu jaunatnes arī sapnis par dzimteni pagalvī ir svešs," savas esejas nobeigumā atbildi meklē autors. To viņš atrod ticībā Dievam, kas ir patiess un brīnišķīgs. Dr. P. Cirsis ir vairāku reliģisku un filozofisku grāmatu autors, kam pašreiz iespiešanā ir grāmata „Cilvēkam tuvais Dievs" un manuskriptā „Sirds Dievs".

Vladislava Bojāra dzejoļus augšzemes dialektā nolasīja Kornēlija Zariņa, jo autors slimības dēļ nebija varējis ierasties. Arī Bojāra dzejoļos skan filozofisks temats, dzimtenes mīlestība, ticība Dievam un visa ļaunā nicinājums. Autora literārais talants visvairāk pazīstams dialekta cienītājiem, gan no grāmatām, gan arī periodiskiem izdevumiem.

Marija Urnežus no Bostonas ir dzejniece, kas nu jau daudzus gadus kalpo vairākām mūzām. Tikpat labi kā dzejniece, viņa pazīstama arī kā mūzikas mīļotāja ar plašu solo balsi. Pēdējos gados triju dzejoļu krājuma autore pievērsusies arī glezniecībai. Talanta daudzpusība saklausāma arī Marijas Urnežus dzejā, kas gleznaini, izsmalcināti liriski, tēvzemes mīlestības iedvesmoti un Dieva ticībā apgaroti. Literāro pārdzīvojumu ievērojami pavairoja autores iejutīgais skandējums. No rakstnieku cēlienā dzirdētiem desmit dzejoļiem katram sava nokrāsa, savas izjūtas. „Sarautās dienas" pauž dzimtenes ilgas—„Es meklēju" cilvēku dzīves atziņas, „Mātes piemiņai", „Uz jaunības tilta" „Tavā rožu ēnā", „Kā meistars iecerējis" ir liriski gleznaini dzejoļi, gan ar ētiskām, gan arī reliģiskām ieskaņām. Marijas Urnežus tēvzemes mīlestība nav kareivīga, bet sāpju apgarota, kas pauž paļāvību taisnībai un Dieva pārbaudījumiem (Ticētāju spēks, Latvija un Triju zvaigžņu gaismai).

Tautas tradiciju paudējs un vairāku grāmatu autors T. Puisāns lasīja kaŗa stāstu par Antona pēdējo kauju, kas risinājās 1944. gada jaunvārī. Latviešu jaunekļa drošsirdība un varonība, kā parasti, beidzas ar nāvi.

Pašu māju autore Biruta Senķēviča ar pazīstamo veiksmi skandēja trīs dzejoļus „Sadraudzības atslēga", „Krāšņākais zieds" un „Sapnī tēva sētā".

Pagaŗš, bet saistošs bija Konstantīna Stroda (Pencenieka) stāsts par latviešu jaunekli Valdi Sauli, kas saviem vecākiem un tuviniekiem nodarīto netaisnību atmaksā, pievēršot šejienes tiesas un jaunatnes uzmanību komūnistiskā režīma un Latvijas okupantu nežēlīgai tirannijai. K. Strods ir plaši pazīstams kā vispusīgs literāts, kas rakstījis vairākos žanros, kā vidus, tā arī augšzemes dialektos. Vairāki viņa dzejoļi komponēti un ieguvuši vispārēju popularitāti kā „Notrīc kalni, lejas" u. c.

Konstantīna Stroda dzīvesbiedre Marija Andžāne nebija varējusi ierasties, bet vienu no viņas darbiem „Māte Latvija" klausītājiem skandēja rakstnieku cēliena vadītāja.

Rakstnieku cēliena literāro daļu beidza Janīna Babre, izskaņai skandējot daļu no reliģiski patriotiskā veltījuma „Surs un Kords, kas klausītājos atbalsojās kā lūgšana tautas un valsts brīvībai, ...„pacēliet sirdis un redziet, kā mirst mūsu tauta".

Patīkams papildinājums bija mūzikālā daļa, kuŗas izpildījumu sniedza jaunieši. Beatrise Upeniece flautas atskaņojumā sniedza Hendeļa Sonātu, bet meiteņu duets (Karina Zaka un Anna Broka) ar Sandru Dzirnekli pie klavierēm dziedāja vairākas tautasdziesmas, no tām „Stāvēju dziedāju augstajā kalnā" latgaļu izloksnē, ko nācās atkārtot, saņemot klausītāju nedalītu atsaucību. Atkārtojumi un piedevas bija jāsniedz koklētāju - dainotāju grupai no Hamiltonas: Andris Dindzās, Sandra Dindzāne un Sarma Suškova, kas atskaņoja kā tautasdziesmas, tā arī Andreja Jansona arandžējumu „Es ar sauli saderēju" ar A. Dindzāna solo dziedājumu. Kokļu ansamblis piekļāvīgi pavadīja arī visas audiences kopēji dziedāto „Pūt vējiņi".

Visi autori, izpildītāji un klausītāji saņēma pateicību. Janīna Babre aicināja visus atvadīties ar kopēji dziedātu Latvijas himnu „Dievs svētī Latviju".

Rakstnieku cēliena laikā bija iekārtots arī vispusīgs grāmatu galds. Mākslas cienītāji varēja iepazīties arī ar mazāk redzētu gleznotāju darbiem. Tas bija labi organizēts un gaumīgi vadīts sarīkojums, svētīgs un paliekošs pienesums mūsu kultūras dzīves daudzpusībā.

Rūdolfs Norītis

Latviešu katoļu kongresā otrā dienā rakstnieku pēcpusdienu Latviešu namā Toronto vadīja dzejniece Janīna Babre, dodot arī raksturojumu par katru. Attēlā no labās: T. Puisāns, M. Lamberga, K. Strots, J. Babre, B. Senkēviča un S. Dzirkale. Otrā rindā no kreisās: Dr. P. Ķirsis, A. Broka, K. Saksa. S. Dindzāne, R. Suškova un A.Dindzāns. Šie jaunieši sniedza mūzikālus priekšnesumus. Foto: V. Plampe

Indulis Skrastiņš

Varonība - mātes ieaudzināta īpašība

REFERĀTS NOLASĪTS DV MONTREALAS VAROŅU PIEMIŅAS SARĪKOJUMĀ

Vārdi brīvība un verdzība jau kopš cilvēces pirmsākuma vienmēr ir saderējušies kopā, un var droši teikt, ka bieži jo bieži tie kopā arī ir miruši. Miljoniem cilvēku ar brīvības vārdu uz lūpām, ar brīvības sapni sirdī un tomēr verdzībā atstājuši šīs zemes ceļus. Kaut arī pats Dievs katram devis tiesības būt brīvam, vismaz pašam savā zemē, brīvības ilgu alkstošais cilvēks vēl vienmēr sastopas ar verdzību, apspiestību, viltu, meliem un netaisnību. Taču verdzību nav spējusi mainīt ne no tās atbrīvoties ne modernā zinātne, izcilie cilvēces sasniegumi modernā technoloģijā, nedz arī augsti izglītotais cilvēks ar savu zinātnisko prātu.

Mēs esam gājuši uz augšu, mēs esam attīstījušies savā pilnībā, savos dotumos, savā apziņā, savās spējās. Tie ir vārdi, ko šodien mēs dzirdam tik bieži, vietā vai nevietā. Mēs vairs nepiederam vecai novalkātai un bieži vien, mazderīgai pagātnei. Vai tiešām tā ir?

Vergu balsis pēc brīvības un taisnības atskan vēl vienmēr, un apspiesto cīņa pret apspiedējiem turpinās kopš pirmsākumiem. Modernā un brīvā pasaule, bieži vien iedama roku rokā ar tautu un cilvēces apspiedējiem, vēl šodien nav bijusi spējīga atrast ceļus un iespējas, kā atbrīvoties no verdzības idejām, kā atbrīvot verdzinātos un kā pasargāt cilvēci no turpmākās verdzības.

Smagu nebrīvības un apspiestības laikmetu pārdzīvo arī mūsu tauta šodien, kuŗai liktenis bija lēmis piedzīvot tikai nedaudz brīvības un patstāvības gadus pašai savā brīvajā valstī. Mūsu senās tautasdziesmas vēstī, ka jau toreiz ilgas pēc brīvības bija sapnis, un cīņas pret dažādiem iekaŗotājiem mijušās ar īsiem brīvības brīžiem. Pakavējoties dziļāk pie mūsu tautasdziesmām, manī rodas pārliecība, ka senā latviešu māte, savas dzīves nerakstīto, bet netieši tautasdziesmās izteikto uzdevumu saprata citādi kā mēs to darām šodien. Viņa nevēlējās izaudzināt dēlu tikai par maizes un patvēruma devēju vecuma dienās, bet gan dēlu—kaŗavīru.

Pati māte savu dēlu
Kaŗavīru audzināja;
Cik ielika šūpulī,
Sauc karoga nesējiņu.

Uzupurēšanās, kādu senā latvju māte veltīja savai tautai, parādās vēl lieku reizi 18. un 19. gadsimtā, t.i. strēlnieku un Latvijas atbrīvošanas cīņās, bet šķietami mazāk vēlākā laikā un jo daudz mazāk mūsu pašreizējā laikmetā.

Paliekamu liecību par mums zināmo un apzināto mūsu tautas varoņu skaitu mums dod 1804 ar Lāčplēša kaŗa ordeni apbalvotie pirmā pasaules kaŗa cīnītāji. Te jāpiemin arī apbalvotās latviešu sievietes — Valija Vaščunase, Līna Čanka un jaunā studente Elza Žiglēvica, kas krita Rīgā Daugavmalā 1919. gadā oktobrī. Mūsu varoņu rindai gribu pieskaitīt arī Otrā pasaules kaŗa gan zināmos, gn arī nezināmos varoņus viņu zināmās un nezināmās atdusas vietās. Garā viņi tiekas viens ar otru un šodien ir arī mūsu vidū, mudinādami mūs nepagurt. Latviešu mātes gudrībā un aizvējā, latviešu skolas brīvajā Latvijā ieaudzinātā nacionālismā un dzimtenes mīlestībā mums izauga otra varoņu saime, kas nevienlīdzīgās un neticami smagās kaujās Otrā pasaules kaŗā pierādīja savai tautai, ka lāčplēšu devīze „Par Latviju" vēl vienmēr ir dzīva.

Otram pasaules kaŗam beidzoties, laba daļa latviešu mātes izudzināto varoņu vēl turpināja cīņas pret sarkano nezvēru Kurzemes un Vidzemes mežos vēl gadus desmit. Te gribu pieminēt mums divus zināmos varoņus, viens no tiem bija plkv. Jansona pusbrālis kapt. Emīls Priedītis, kas tikai

(Turpinājums 18. lp.)

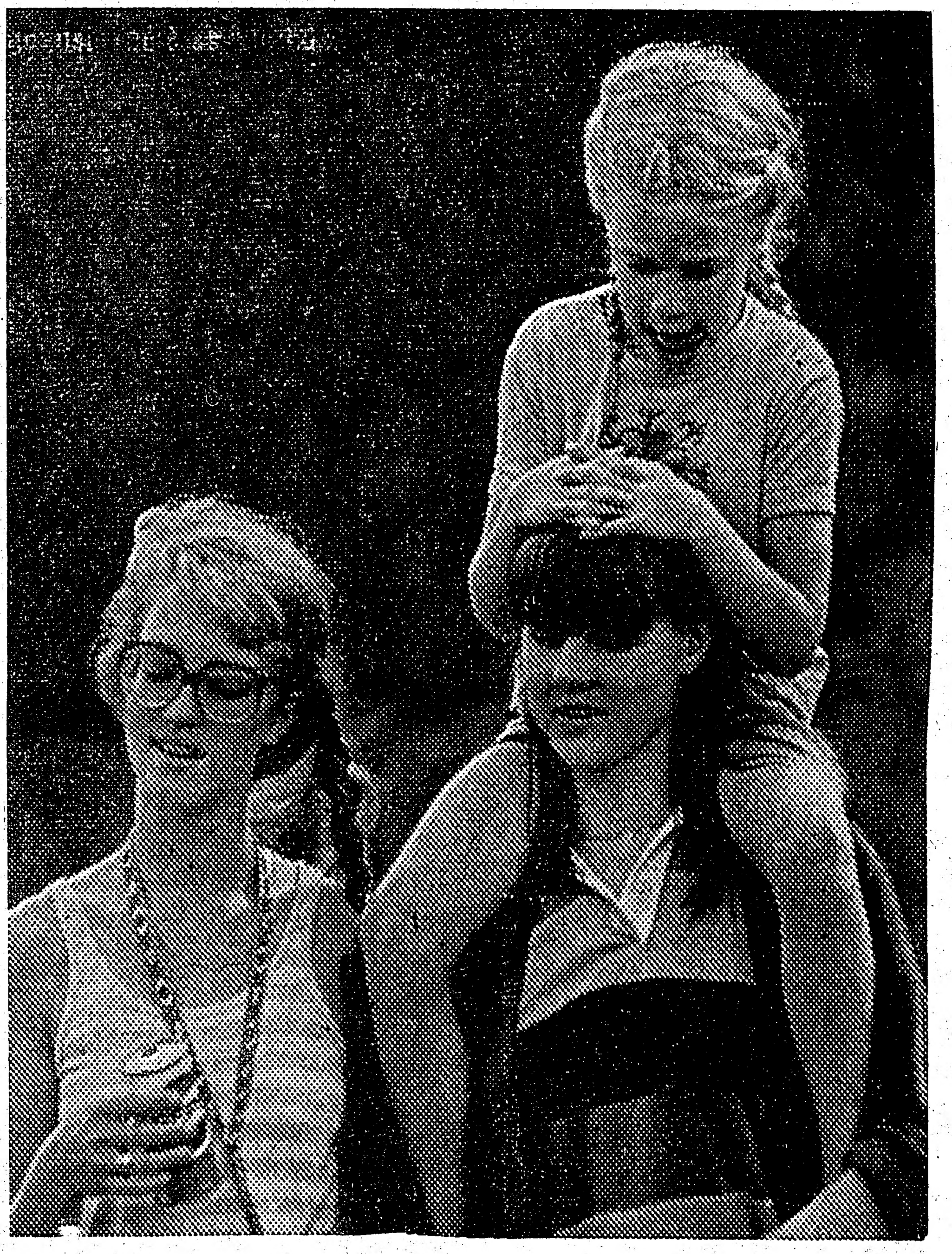

No saulainās vasaras un Saulaines nometnes atvadoties, pēdējā pastaigā upmalā. Foto: J. Ligers

TREŠĀS DRAUDŽU DIENAS GAŖEZERĀ

Kad izskanēja 1. Vispārējo draudžu dienu nobeiguma dievkalpojumā dziedātā pēdējā korāļa skaņas, katram dalībniekam bija skaidrs, ka šim latviešu lielpasākumam ir ne tikai paredzama nākotne, bet ka šāda veida saieti jau sen bijuši vajadzīgi. To pierādīja II Draudžu dienas Garezerā 1978.. gadā, to apstiprināja līdzīga rakstura salidojumi dažādās citās vietās gan ASV, gan Kanadā.

Arī šogad, sakarā ar Latviešu ev. lut. baznīcas Amerikā (LELBA) evanģelizācijas nozares izkārtotajām Draudžu dienām Garezerā no 18. līdz 24. augustam, simtiem interesentu — gan jauni, gan veci — brauca tālus ceļus, kā arī ziedoja laiku un līdzekļus, lai būtu kopā tur, kur vienu nedēļu intensīvi sludināja Dieva un Kristus vārdus, apliecināja ticību un pārbaudīja, kādu pagriezienu pozitīvā virzienā var mūsdienu garīgi un morāli nestabilajai un bieži vien netīru ideju piesārņotajai pasaulei dot dzīve Dieva vārdu gaismā. Draudžu dienu sauklis bija: „Bet mani vārdi nezudīs" — dzīve Dieva vārdu gaismā.

Jau pirmajā dienā varēja vērot, ka dalībnieku skaita ziņā 3. Draudžu dienas pārsniegs visas iepriekšējās. Tā arī bija. Pavisam bija reģistrēti mazliet pāri par 400 dalībnieku. To starpā ap 200 tādu, kas bija piedalījušies jau abās iepriekšējās Draudžu dienās, bet pirmo reizi šāda veida lielsalidojumā bija ieradušies 64 personas. Dalībnieki nāca gan no šī kontinenta, gan no Eiropas, gan pat no Austrālijas.

Dienas darbu ievadīja rīta lūgšana. Tai sekoja Bībeles stunda māc. Paula Urdzes (Vācija) vadībā. Bībeles stundai sekojošajā lekciju serijā dzirdēja mācītājus K. Kuškevicu, prof. Dr. E. Grīsli, māc. J. Sapieti, māc. V. Vārsbergu, māc. J. Cālīti, archib. A. Lūsi, doc. E. Ķiploku, prof. E. Šmitu, Dr. Jāni Robiņu u. c.

Bez lekcijām un bībeles darba notika vairāki cita rakstura sarīkojumi: literārais vakars Nikolaja Kalniņa vadībā. Savus darbus lasīja pavisam 12 autori. 23. augusta vakarā bija koncerts, kurā piedalījās Draudžu dienu koris (64 dalībnieki) diriģentu Jāņa Baruša, Monikas Daukstes un Roberta Zuikas vadībā, Ruta Āze (ērģeles), Ivars Gaide (tenors) Andris Zušmanis (trompete) un Edm. Šmits (klavieres).. 22. augusta vakarā notika paneļdiskusijas, kurās archib. A. Lūsis, prāv. A. Voitkus, māc. J. Sapietis un Mārīte Sapiete debatēja mācītāja V. Vārsberga vadībā par lielajām un lielākajām problēmām dzimtenes baznīcā un par iespējām palīdzēt dzimtenes baznīcai.

Pēc atklāšanas dievkalpojuma, kurā sprediķoja māc. P. Urdze, sekoja apsveikumi un iepazīšanās „Sēņu silā". Apsveikumu rindu ievadīja LELBA priekšnieks prāv. A. Voitkus, pēc tam gan viesi, gan laicīgo organizāciju (ALA — Riekstiņš; LNAK — V. Upeslācis) pārstāvji nodeva dievpalīga vēlējumus.

Visu laiku ar sekmēm darbojās LELBA grāmatu galds māc. H. Jesifera vadībā. Draudžu dienas beidzās ar svētdienas rīta dievkalpojumu brīvdabas baznīcā. Pirms tam pl. 7 no rīta bija saullēkša dievkalpojums — Sv. vakarēdiena izdalīšana.

Šis bija plašākās un viskuplāk apmeklētās Draudžu dienas. Ja viņu sauklis bija „Bet mani vārdi nezudīs", tad šī lielsanāksme pierādīja, ka Dieva vārds un Kristus baznīca nezudīs arī tajos apstākļos,kādos šodien jāstrādā vajātajiem kristiešiem dzimtenē, kā arī trimdas draudžu kristiešiem, kuru skaitlis diendienā dilst.

Draudžu dienu laikā notika arī vairākas LELBA organizāciju un komiteju sēdes — fragmentāra pārvaldes sēde, bībeles tulkošanas komitejas sēde, dziesmu grāmatas pielikuma redakcijas komitejas sēde, draudžu darbinieku pārrunu stundas Dr. J. Robiņa vadībā, dāmu komitejas darbinieču sēde u. c.

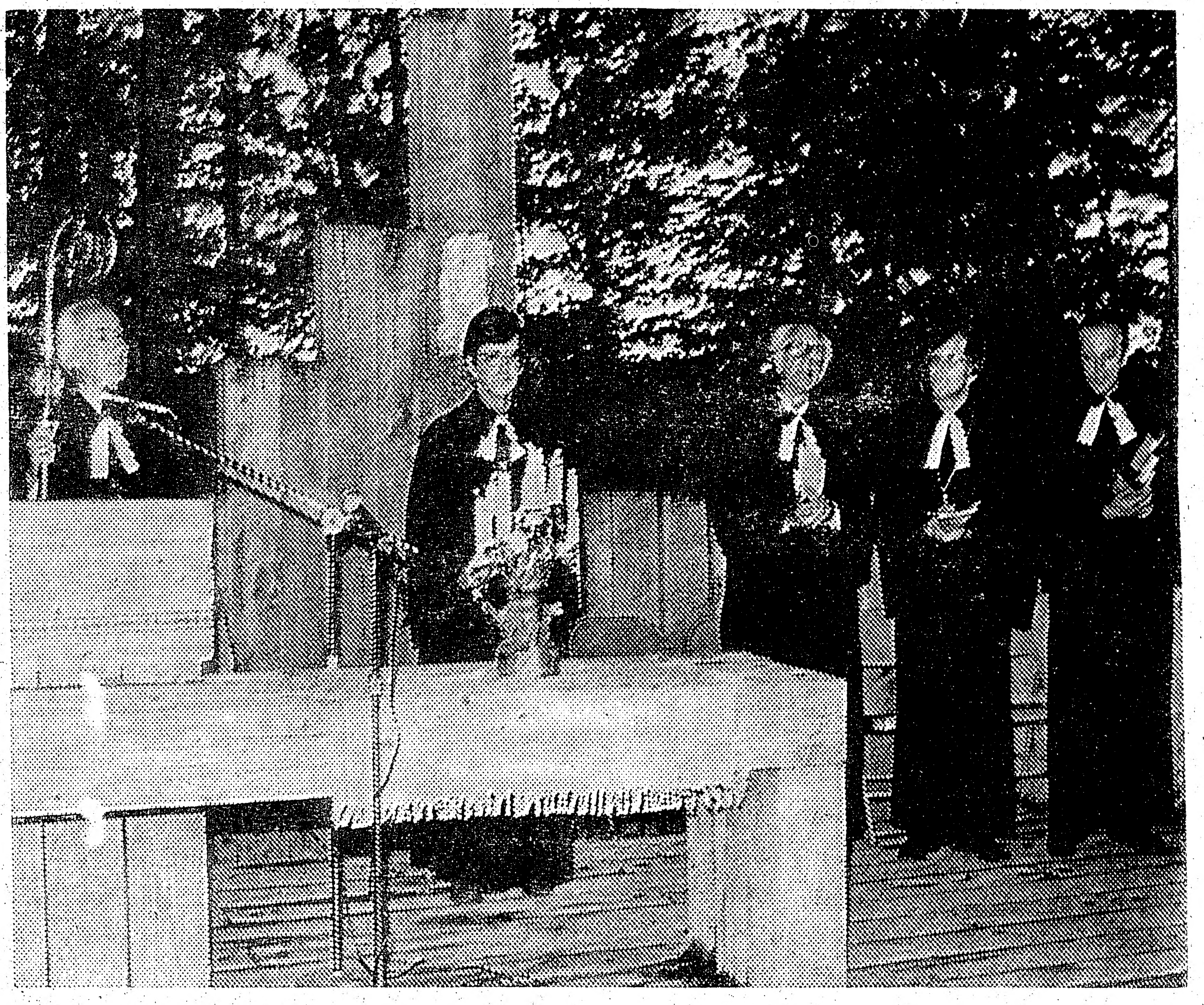

Draudžu dienu atklāšanas dievkalpojuma Garezerā vadītāji: no kreisās: archibīskaps A. Lūsis, mācītāji I. Gaide, P. Urdze, J. Cālītis un māc. V. Vārsbergs.

Nākošā PBLA valdes sēde Straumēnos

Kā informē Pasaules brīvo latviešu apvienības valdes priekšsēdis Ilgvars Spilners, pag. g. valdes sēdē Visbijā, Zviedrijā, nolēma uz nākamo valdes sēdi pulcēties 1981. g. aprīlī Anglijā, DV īpašumā Straumēnos. Šādu uzaicinājumu bija nodevis Latviešu nacionālās padomes Lielbritanijā uzdevumā Augusts Abakuks. Galvenās pārrunas saistītos ar PBLA darbību un mūsu tautas situācijas izvērtēšanu pēc Madrides konferences. Valdes locekļi aicināti nobalsot, vai minētais datums būtu izdevīgs.

Tā kā Madrides konferences akcija prasīs lielus izdevumus no PBLA kases, centrālās organizācijas aicinātas paredzēt ceļa naudas atbalstu saviem PBLA valdes locekļiem.

Savā laikā PBLA valde, prezidējot Uldim Gravam, bija nolēmusi kopā ar citām organizācijām financiāli atbalstīt prof. T. Fennella un H. Gelsona gramatikas izdošanu — A Grammar of Modern Latvian. Apgāda sarežģījumu dēļ iecere bijusi atlikta, bet tagad tā varot notikt. PBLA valdes priekšsēdis uzaicinājis *Ed. Voitkūnu* sadarbībā ar prof. T. Fennellu un ģenerālsekretāri Laimu Kalniņu šo lietu kārtot.

Pašreiz spiestuvē ir Latvija Šodien — 1980. Rolfa Ekmaņa un Andra Trapāna redakcijā. Izdevumam 116 lp. un daudz illustrāciju, kā arī bagātīgs saturs. Cena 6 dol. par eksemplāru.

Atskatās uz 30 darba gadiem

Par vanadžu kustības oficiālās darbības sākumu uzskatāms 1950. gads, kad 19. martā Londonas nodaļas pilnsapulcē ievēl dāmu komitēju, ko vēlāk pārdevē par „vanadžu komiteju".Starp šīs pirmās vanadžu komitejas dibinātājām bija visas vanadžu kustības idejas radītāja Marija Ķeņģe, kam toreizējais DVF valdes priekšsēdis majors A. Tomass bija lūdzis uzņemties latviešu sieviešu organizēšanu darbam DV organizācijā.

Kopš tā laika Londonas vanadzes izveidojušas savu kopu, kurā pašlaik ir pāri par 60 locekļēm. Pirmatnēji nosprausto darbības lauku tās paplašinājušas visos DV organizācijas darbības virzienos. Pirmā Londonas vanadžu komitejas priekšsēde ir M. Šūmane, tad M. Ķeņģe, vēlāk I. Zariņa, uzņemdamās otrreiz priekšsēdes pienākumus 1955. gadā, vada kopu līdz 1967. gadam.

Vanadžu kopas darbība jau ievadīta noteiktā kārtībā: pirmā vietā ir aprūpes darbs, slimnieku apmeklēšana, dāvanu saiņu sagatavošana un organizācijas sarīkojumos — atspirdzinājumu galda un loterijas izkārtošana, līdz ar to piedaloties organizācijas līdzekļu sagādē.

Turpmāko kopas vadītāju pienākums ir rūpēties par līdzšinējo pasākumu turpināšanu, bet, sekojot politisko un dzīves apstākļu pārmaiņām, paplašināt arī vanadžu darbības loku. Tas notiek kopas vadītāju A. Ričardsones, I. Ešenvaldes, M. Pakalnes, V. Bergmanes un arī tagadējās vadītājas Veltas Kingas darbības laikā

Atrazdamās Anglijas galvaspilsētā Londonā, kur ir arī DVF valdes sēdeklis, Londonas vanadzes jo bieži aicina nākt palīgā citām latviešu organizācijām dažādu pienākumu veikšanā un, protams, arī DVF pasākumos un sarīkojumos. Londonas vanadzes vienmēr piedalījušās Dziesmu svētku un Dziesmu dienu rīkošanā Anglijā, Baltiešu sieviešu organizāciju Ziemsvētku tirdziņā, LNPL ierosinātās politiskās demonstrācijās un demonstrācijās un akcijās. Londonas vanadzes ir veikušas latviešu pārstāves pienākumus Britu bēgļu palīdzības padomē — A. Ričardsone, V. Bergmane un tagad V. Grunts.

Londonas vanadžu ierosmē notika sarīkojums Anglijas karalienes „sudraba jubilejā" un svētkos Vestminsteres katedrālē Starptautiskajā bērnu gadā, piedaloties arī otrā šīs starptautiskās idejas izpausmē — Bērnu svētkos Londonas Haidparkā.

Visvairāk pūļu un darba vanadzes ziedojušas tieši DV organizācijas pienākumiem. Londonas vanadžu ziņā ir pavasara pilnsapulces delegatu uzņemšanā un ēdināšana,Plkv. Kalpaka un Latviešu leģiona sarīkojuma izkārtošana kopā ar Londonas nodaļu un daudz citi pienākumi, kas vislabāk veicami tieši Londonā. Trešo Globālo DV dienu laikā Londonas vanadzēm bija darba pilnas rokas ne tiki ar vanadžu salidojumu un draudzības vakaru, bet arī informācijas sniegšanā, delegātu un cieminu uzņemšanā u.c.

Londonas vanadžu gādībā ir Trešdienas klubs, kur pulcējas vecākā paaudze reizi mēnesī: tās atbalsta ar ziedojumiem visas latviešu veco ļaužu mītnes Anglijā, tāpat sniedz materiālu atbalstu jaunatnes un bērnu vasaras nometnēm un skolām. Londonas latviešu skolas vadītāja M. Ūdre ir Londonas kopas vanadze. Par au-

(Turpinājums 6. lp.)

Londonas vanadžu kopas vakars Anglijā. Pirmajā rindā no labās Londonas kopas vadītāja V. Kinga, viešņa referente R. Budiņa, T. Ozoliņa, kopas kasiere I. Nikovska, V. Jūga, vanadžu priekšniece A. Liepiņa, kopas vad. vietniece A. Amata, priekšā kopas sekretāre A. Lomane.

Mirdza Mužniece

Ulurū

CEĻOJUMS PA AUSTRĀLIJAS VIDIENI

(Nobeigums)

Pitžandžara cilts jaunekļu iesvētīšanas ceremonijas vieta ir ala Ulurū pakājē, kurā tūristiem ieeja aizliegta. Ulurū ziemeļu stūrī, zem t.s. Rokamās nūjas, ir neliels iežogots posms, kurā nav iespējams paiet klintij klāt. Vismaz tikdaudz pretimnākšanas iedzimtie sev panākuši.

Saredzamā attālumā, t.i. 30 kilometru no Ulurū, atrodas klinšu puduris, kam arī vairāk vārdu. Iedzimtie to sauc par Katatžuta, baltie par Olgām, bet mūsu pavadoņi stāsta, ka tas esot tikai pagaidu nosaukums, ko gatavojoties mainīt. Kāds būs nākošais, nezinu. Mūs aizved šo vietu aplūkot, bet neesam atsaucīgi skatītāji. Aizai, kuru esot jāapciemo, nepieejam pat gluži klāt. Tā nesola nekā jauna vai neredzēta, un viegli esam pierunājami pasteigties atgriezties pie Ulurū, lai noskatītos vēl vienu saulrietu. Tie ik vakaru citādi. Šķiet, nekad neapniktu tajos lūkoties. Šoreiz tuvojamies Ulurū tieši no rietumu puses un vērojam, kā lielā klints pie apvāršņa balto viegli violetā parlamutra spožumā. Sirdij drebot, skaitām minūtes un kilometrus, kas mūs šķiŗ no tās. Vai tāda tā vēl *mirdzēs*, kad būsim sasnieguši savu novērošanas vietu? Cerības nepiepildās. Pirms nonākam galā un mūsu rati apstājas, aizveras kā priekškars skatuves telpai. Tumši violetais samts aizklājis balto klinti. Ceļš uguns sarkanumā ved klintij klāt, smaragdzaļi tam abās pusēs viļņo zemās zāles puduri. Tajā vakarā savu gaišo krāsu klints neatgūst. Violeto nomaina dažādas pakāpes sarkanie, tad klints satumst nakts guļai.

Kamēr skatos, kā risinās saulrieta spēle manā priekšā, mani uzrunā slaida auguma vingrs jauns cilvēks. Nevaru atcerēties, kad mēs būtu tikušies, bet acīm redzami esam veci pazīstami. Viņš runā viegli pacilātā balsī un stāsta man it kā turpinājumu sen zināmam notikumam. Kad ieklausos tuvk, saprotu, ka viņš runā par savu kāpšanu Ulurū virsotnē.

Ticis pāri otrai trešdaļai, kad iedomājies paskatīties lejup. Esot pieplacis klintij un piekēries pie tuvējā balsta. Bezdibenis padrījis gurdu, un par iešanu tālāk nebijis ko domāt. Droši vien turpat arī būtu palicis, ja kāds gaŗāmgājējs nebūtu sapurinājis saņemties un turpināt. Tad arī esot nonācis virspusē un bez kļūmes atgriezies atpakaļ.

Sāku saprast, ka tiekamies gan tikai pirmo reizi mūžā, bet laikam pārdzīvojums bijis tik spēcīgs, ka stāsts pats prasījies stāstāms. Tomēr izrādās, ka svešinieks turpmāk ceļošot ar mums reizē, un mūsu ratos viņš atgriežas kopējā apmešanās vietā. Esot tikai nupat ieradies no Darvinas, ziemeļos no Ulurū. Kad piemin, ka mājās viņa uzņēmumu pārvaldība palikusi 25 gadus vecā dēla rokās, ieskatos viņā ciešāk. Jā, bārdā un matos ir jau pa sirmam pavedienam. Viņš esot pēc izcelsmes īrs. Iebraucis Rietumaustrālijā pirms gadiem divdesmit, un tagad viņam piederot plantācija, motelis un daži veikali kādā pilsētiņā tropiskos apvidos. Rietumaustrālija bija arī tā mala, kurā es pirmo reizi sadūros ar šo kontinentu, un svešā īra spara pilnā valoda un vingrā gaita dzīvi atsauc atmiņā senās dienas. Šķiet, mēs abi skaitām arī šodien tikai tikdaudz gadu, cik toreiz.

Ar to pašu mūsu dienām Ulurū pakājē pienācis gals. Vēl noskatāmies, kā rīta saule uzlecot izseko visai tai pašai krāsu skālai, ar kādu tā vakarā no klints šķīrusies, tad jātaisās ceļā. Atvadīties žēl, labi, ka motoru darbina cits. Liekas, ka nekad nebūtu diezgan skatīts lielais milzenis, un grūti būtu izšķirties, kad pienācis īstais brīdis aizbraukt.

Atkal priekšā tas pats sarkanais ceļš. Šoreiz stingri dienvidu virzienā. Laikam būsim diezgan no Austrālijas vidienes redzējuši. Tad mūsu šoferis aptur mašīnu. Kas gribot aplūkot tuvāk tuksneša zirņa ziedu? To gribam visi. Par nelielo, zemei pieplakušo stādu pelēkzaļām lapām, kuŗu salikums atgādina akaciju lapas, esam dzirdējuši. Tā kā esam ieradušies pirms īstā ziedu laika, esam priecīgi, ka vismaz vienu ziedu mums izdevies noglāstīt.

Zieds ir spilgti sarkans, smailām vertikālā virzienā tik lab uz augšu, kā leju vērstām ziedlapiņām un viducī melnu, rieksta lieluma centru, kādu nevienai citai puķei neesmu redzējusi. Dārzos šo stādu ieaudzēt nav iespējams. Sēklu dīgšanai nepieciešama apkārtnes temperātūra 40 gradu C, un vasaras tikai šajos apgabalos pietiekami gaŗas. Nevienam pat prātā neienāk to plūkt, katram mums piemīt cienība pret retajiem īpatnējiem augiem.

Kad atkal esam savās vietās ratos, mūsu mazā vadone mums stāsta teiku par šī zieda izcelšanos. Kādreiz dzīvojusi iedzimto meitene, kuŗas līgavainis bijis jauns, skaists kaŗavīrs. Kad ciltij uzbrucis sausums un bads, viņš kopā ar citiem vīriešiem piedāvājies iet meklēt pārtiku. Tie vēl nebijuši atgriezušies, kad cilts nolēmusi pārcelties uz citu apgabalu. Meitene atteikusies iet līdz un nolēmusi gaidīt savu līgavaini. Beidzamais, ko aizgājēji vēl atskatīdamies no viņas varējuši saredzēt, bijis sarkanais lakats ap meitenes pleciem. Kad nākošo reizi cilts atgriezusies iepriekšējā vietā, no meitenes un viņas līgavaiņa nav bijis ne vēsts. Tik tur, kur meitene redzēta pēdējo reizi, ziedējusi sarkana puķe, un tās viducī spoži spīdējušas meitenes melnās acis, vēl vienmēr raugoties pēc sava līgavaiņa.

Nākošā apmešanās vietā mūsu šoferis vispirms ieteic nebažīties un tad atklāj, ka pagaidām ceļš uz dienvidiem slēgts. Nesenais lietus to padarījis neizbraucamu. Tas ir ticams. Ceļi ir tikai smiltīs ar ceļu ēveli ietrieptas līdzenas svītras, par to izturību var priecāties, kamēr tie kārtībā. Ja tie kārtībā nav, tad jāpārbrauc ar ēveli vēlreiz, un bieži pēc lietus jānogaida, līdz tas būs iespējams. Šoreiz vēl tomēr tik ļauni nav. Vairāk lietus neuznāk, un nākošā rītā ceļu atkal atļauj lietot. Sēžu tuvu priekšpusē un skatos, kā mēs līkumojam peļķēm apkārt un lēnām līgojamies uz priekšu. Stundā varot paveikt caurmērā 30 kilometru, bet arī tā ir labi.

Vēl vienu nakti pārguļam karstos Austrālijas apgabalos. Tā opalu racēju pilsētiņa, kur ziemu naktis aukstas, bet vasarā virszemes temperātūra sasniedz 60 gradu C. Iedzimto nosaukums bijis Kupi — peti, kas nozīmējot Mazi zēni iesvētīšanas ūdens krātuvēs. No šī vārda iebraucēji iztaisījuši Kūber — pīdi (Coober Pedy), un tā to šodien sauc. Skatos, cik grūtos apstākļos dzīvo cilvēki, kuŗu labklājība atkarīga no mazajiem greznuma niekiem, un man šķiet, ka to cena nemaz naudā nav pārvēršama. Lielākā daļa iedzīvotāju mitinās klintīs izcirstos pazemes dzīvokļos, jo klimata mašīnas tikai pēdējā laikā šeit sākušas ieviesties, bet pazemē visu gadu turoties tā pati temperātūra starp 21 gradu C un 26 gradu C. Pat baznīca izcirsta pazemē. Ļaudīm, kas savu maizi rok ārā no zemes, par šīm lietām laikam citādi ieskati nekā mums, kas ikdienu pavadām saules gaismā. Te mājojot arī kāds latvietis ar savu vācieti sievu. To dzīvoklis esot vislabāk iekārtotais visā pilsētiņā, bet man neizdodas viņus apciemot.

Vēl vienas dienas braucjens šķiŗ mūs no pierastām dzīves vietām un apgabaliem, par kuŗiem nav jābrīnās. Ceļā šķērsojam vietu, kur iekārtotas raķešu pārbaudes ierīces. Vumeras dzīvokļu rajons nedaudz lielāks par Ulurū. Tā apkārtmērs četrpadsmit kilometru pret Ulurū deviņiem. No tālienes tas izskatās kā zaļu koku puduris tikpat klajā, neapdzīvotā laukā kā Ulurū apkārtne.

Un tad mūsu braucējs rezignēti paskaidro, ka līdz bitumenam vēl esot 45 kilometri pa smilšu ceļu, un tas pašreizējos apstākļos varot nozīmēt ikkatru laika posmu no divām līdz astoņām stundām. Līkumojam starp lietus izrautām bedrēm un peļķēm, kas vēl pilnas ūdens, kā pa horizontāli nogāztiem viļņiem, bet ar tumsu esam tomēr atpakaļ uz bitumena un līdz ar to pie civilizīcijas, Port Augusta.

Brīnumu valstības durvis ir aizvērušās.

Sveicienu nesēji Cēsu kauju 61. g. atcerē. No kr.: Latviešu strēlnieku kaŗa veterānu priekšs. A. Tirzītis, majors A. Ameriks, dzejniece Biruta Senkēviča, plkv. A. Liepiņš un Cēsu kauju dalībnieks A. Meliņš.
Foto: V. Plampe

Olin', bolin',
Džimpa, rimpa,
Kājiņ', vējiņ'
Bums!

Vācu bērnu skaitāmos pantiņus, lai sakopotu burtnīcā jauno latviešu ģimeņu vajadzībām. Lūdzu sūtīt ikkatru mazu rindiņu, pievienojot vārdu un adresi un vietu Latvijā, kur pantiņš skaitīts.

Aija Zichmanis
1204 Garthdale Ct.
Oakville, Ont. L6H 2M2
Telef. (416) 844-6793 (vakaros).

Mirusi aktrise Olga Lejaskalne

Latvijā 1. jūlijā mirusi aktrise Olga Lejaskalna, dzimusi 1904. gadā. Aktrises gaitas sākuši divdesmitajos gados Nacionālajā teātrī, kur nostrādājusi visu gaŗo mūžu. Viņa tēloja cēlas jaunavas, vēlāk sievas un mātes klasiskajās latviešu un citu tautu lugās. 1941. gadā viņa kopā ar vīru, Nacionālā teātŗa dekorātoru gleznotāju Herbertu Līkumu, devās krieviem līdz. Kaŗa gados iesaistījusies latviešu mākslas ansamblī, kas sniedzis izrādes kaŗavīriem frontē.

Atgriezusies Latvijā, Olga Lejaskalna atkal tēloja Nacionālajā teātrī, kuŗu vēlāk nosauca par A. Upīša Latvijas valsts akadēmisko drāmas teātrī. Par lielo devumu teātŗa mākslai viņai piešķirts Latvijas tautas mākslinieces nosaukums, visas imperijas valsts prēmija, Darba sarkanā karoga ordenis, Sarkanās zvaigznes ordenis un vairākas medaļas. Partijā viņa tomēr nav iestājusies, jo pieminas rakstu Rīgas laikrakstos parakstījusi Latvijas kultūras ministrija, Teātŗa biedrība un Drāmas teātris.

Olga Lejaskalna apbedīta 5. jūlijā Raiņa kapos.

P. B.

Meklēju

rokdarbnieci

izšūta vilnas paklāja izlabošanai.

Zvanīt 924-3865.

B & V Installers

IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES

gāzes un eļļas, kā arī gaisa vēsinātājus.

Zvanīt

Dienā	Vakarā
Stan Back	V. Ivans
783-6151	763-3374

Kāpēc ierados Gaŗezerā

KĀ TE JŪTAS JAUNIETES, KAS IERADUŠĀS NO AIZOKEANA ZEMĒM

Nav nekāds brīnums, ka Gaŗezerā sastopam tautiešus no citiem kontinentiem, jo tas notiek samērā bieži; arvien tālinie viesi ir pārāk kautrīgi, un administrācija par viņiem dzird tikai tad, kad viņi jau no Gaŗezera aizbraukuši. Daudz lielāku tuvību mājinieki iegūtu, ja ciemiņi varētu sevi „pieteikt" un „nepazustu" nemanīti. Šad tad Gaŗezerā aizokeana ļaudis ir arī „pastāvīgi" iemītnieki.

Šovasar virtuvē strādāja 16 g. v. Maira Slokenberga no Zviedrijas un 23 g. v. Laila Tīsa no Izraēlas. Kad laikraksta korespondents vēlējās abas jaunietes intervēt, tās bija tērpušās baltos priekšautos, galvenās saimnieces Anitas Felkeres uzraudzībā kopā ar kādām 12 citām „vietējām" strādniecēm sagatavoja pusdienas apmēram 500 personām.

Abas viņas Gaŗezerā bija pirmo reizi. Maira par to bija uzzinājusi no savas māsīcas Ņujorkā, bet Laila saklausījusi nostāstus pagājušā vasarā Gotlandes dziesmu svētkos. Kā vienai, tā otrai latviešu valoda ir ļoti laba, turpretim angļu valoda vāja. Maira Slokenberga izteicās: „Man te ļoti patīk, jo esmu kopā ar tik lielu skaitu latviešu kā nekur citur, pie tam gandrīz visi tādi paši kā es, jauni. Tas nekas, kas jāstrādā, grūtības vienīgi tās, ka neprotu angļu valodā izlasīt uz pārtikas iesaiņojumiem, kas tur iekšā. Ļoti vēlētos te palikt ilgāku laiku, bet tā kā esmu solījusies piedalīties Eiropas latviešu jaunatnes kongresā, esmu spiesta šo iemīļoto vietu atstāt. Esmu pateicīga saviem vecākiem, ka viņi deva iespēju būt šeit, tāpat visiem palīdzīgiem ļaudīm Gaŗezerā.

Kā zināms, Mairas tēvs Māris Slokenbergs ir mācītājs Zviedrijā un darbojas par skolotāju. Vai Maira vēl kādreiz uz Gaŗezeru atgriezīsies, nav pasakāms, bet atmiņas tā aizvedīs līdz uz tālo Zviedriju.

Laila Tīsa ir jauniete, kas okupēto Latviju atstājusi tikai pirms 4 gadiem. Par to vēl viņai svaigas atmiņas. Iespējas izceļot, atstājot dzimto vietu Rīgu, viņai devis audžu tēvs. Jautāta, vai nevēlētos atgriezties dzimtenē, viņa atbildēja — „nē". Vislabāk Lailai patīkot ASV, par kuŗām tā bija tikai dzirdējusi, bet tagad kā viesņai bijusi iespēja iepazīties tuvāk. Uzzinājusi par Gaŗezeru, viņa tūliņ arī vēlējusies ar to iepazīties. Viss tas prasījis arī materiālus izdevumus, jo kaut arī viņa strādā, Gaŗezers nav spējīgs ceļa izdevumus atlīdzināt. Arī Lailai ir grūtības ar angļu valodu, bet Gaŗezerā bez tās var arī iztikt, jo te sarunu valoda ir vienīgi latviešu. „Gaŗezers ir tā vieta, par kuŗu latvieši runā un ko piemin visā pasaulē, kaut paši to nav redzējuši. Tie izjūt, ka tas ir viņiem piederīgs — kā sava zeme — kā mazā brīvā Latvija," izteicas Laila Tīsa.

V. Boķis

Maira Slokenberga no Zviedrijas (pa kreisi) un Laila Tīsa no Izraēlas Gaŗezera virtuvē.
Foto: V. Namatēva

Gatavosimies Kokļu dienām Vašingtonā

Šogad Kokļu dienas iecerēta Vašingtonā no 17. līdz 19. okt. Latviešu draudzes namā, 400 Hurley Ave., Rockville, MD 20850 ar šādu norisi: piektdien, 17. okt., vakarā, koklētāju sapulcēšanās un iepazīšanās vakars, sestdien, 18. okt., mēģinājums, izstāde, Kokļu dienu atklāšana un kopkoklēšanas koncerts ar sekojošu balli. Svētdien, 19. oktobrī, no rīta kokļu vēstures pētnieces Kristīnes Nīles referāts, Kokļu dienu nobeigums un dievkalpojums.

Kokļu dienās Vašingtonā 1980. g. 18. un 19. oktobrī (KD 80) kopkoklēšanā spēlējamo nošu saraksts: 1.) Aldiņš, M. Kam tie kalni, kam tās lejas. 2.) Apkalns, L. Apaļais mēness. 3.) Jansons, A. Sešdancis. 4.) Jansons, A. Trīs sidraba upes tek. 5.) Lietiņš, K. Seši rīti nedēļā. 6.) Skulte, Br. Zemnieku deja, (dancis nr. 2).

KD 80 dalībniekiem - koklētājiem vajadzīgās kokļu notis izsūta bez maksas; pieprasot jānorāda, kādai dziesmai un kāda partija ir vajadzīga. Informāciju un notis var dabūt no KD 80 rīcības komitejas: Mr. V. Kārklis, 2144 Woodford Rd., Vienna, VA 22180, U.S.A. Kokļu notis var dabūt arī no Kokļu Informācijas Centra: Mr. K. Staško, 234 Adelaide Ave. W., Oshawa, Ontario, Canada L1J 2R2 vai Mrs. Ariāna Liepiņa, 848 Juniper St., Oshawa, Ontario, Canada L1J 3E1. Visām šīm dziesmām ir izrakstītas atsevišķas kokļu partijas un pievienoti A. Jansona un K. Staško pirkstu stāvokļu apzīmējumi.

Katru gadu septembrī latviešu skolās atgriežas jaunieši, kas pa vasaras brīvlaiku bija dažādās nometnēs, vasaras kursos vai ārzemju ceļojumos. Šai laikā var sākties kokļu grupu saiešanas, lai mācītos un papildinātos koklēšanā. Šā gada septembrī un oktobrī daudzi koklētāji un kokļu grupas gatavosies KD Vašingtonā.

Tā kā dzīvoju Toronto tuvumā, griežos ar uzaicinājumu pie Toronto rajona koklētājiem: apmeklējiet mēģinājumus Toronto latviešu sestdienas skolā Jesse Ketchum Public School, 61 Davenport, katru sestdienu pl. 10 no rīta vai Latviešu Centrā, 4 Credit Union Drive, katru trešdienu pl. 7 vak.

Mēģinājumos informāciju, notis un koklēšanas norādījumus dos Ariāna Liepiņa, Aelita Brīviņa, Diāna Lapiņa vai Kārlis Staško. Pēdējo spēles slīpējumu iegūsit kopmēģinājumos Vašingtonā. Lai atvieglotu transporta jautājumu, tāpat kā iepriekšējos gados, arī šogad Toronto koklētājiem, kas piedalīsies KD 80 kopkoklēšanā, no speciāla fonda pie Kokļu Informācijas Centra, ir paredzēta „benzīna nauda" $20., ko izsniegs koklētāju vajadzībām Vašingtonā pēc koncerta.

K. Staško

Godina varoņus

DV Montrealas nodaļas īpašumā „Dzintari" šā gada 10. augustā notika brīvības cīņu un varoņu piemiņas dievkalpojums, ko vadīja Trīsvienības draudzes prāvests A. Voitkus. Tas notika brīvdabas svētnīcā Dzintaru ēkas piekalnē un tur bija pulcējušies ap 50 dievlūdzēju, gan no Montrealas, gan vietējām latviešu vasarnīcām Ezerkalnos.

Dievkalpojumam sekoja trīs piemiņas plākšņu atklāšana Dzintaru telpās, lielajā zālē, kur prāvests A. Voitkus atklāja un iesvētīja tur trīs novietotās mūsu varoņu piemiņas plāksnes, kas bija DV Montrealas valdes iedvesmojums un ideja.

Trīs bronzā iegravētās plāksnes bija veltītas mūsu par aizsaules ceļos aizgājušajiem varoņiem un labvēļiem. Viena bija veltīta četru brāļu Blausu, LKOK kavalieŗu, un viņu mātes Edes piemiņai ar šādu ierakstu:

„Četru LKOK brāļu
Blausu un viņu varoņu
mātes Edes piemiņai.
Jānis, Roberts,Leopolds,
Aleksandrs un māte Ede.
Dēli, šeit jums vairogi,
Šeit jums zobeni un
jostas..."

Virs šīs piemiņas plāksnes tika novietota arī šīs ģimenes palāielināta un ielogota fotografija.

(Turpinājums 11. lp.)

Rota

Latviešu kaŗa invalidu apvienība vienā gadā var atskatīties uz divām jubilejām reizē — savas organizācijas 25 gadiem un Rotas 20 gadiem. 18. oktobrī Rotā iecerēts jubilejas akts un koncerts, kā arī izloze līdzekļu sagādei. LKIA nav liela, bet tās darbības mērķos ir tādi izcili darbi kā Brāļu kapu izbūve, tāpēc tautieši lūgti neliegt savu atbalstu šim cēlajam darbam.

Izlozē paredzēti pāri par 200 laimestu — ASV iekšējā aizņēmuma zīmes 500, 250 un 100 dol. vērtībā, divu nedēļu brīvs atvaļinājums Rotā divām personām, 30 mākslinieku darbi, keramikas, rotkaļu un tautiskie izstrādājumi, skaņu plates, grāmatas u. c.

Tēlniece Skaidrīte Zārda izlozei dāvinājusi divus no saviem darbiem — Ķencis un Pāvuls, ko izlozēs atsevišķi. Arī Anna Zilgme loterijai dāvinājusi 12 no saviem keramikas darbiem.

Ložu izsūtīšanu glvenokārt veic DV apvienības. Loterijas vadība cer uz nedalītu sadarbības atsaucību. Interesenti, kas vēl nebūtu lozes saņēmuši, līdz rakstīt: Rota Elka Park, N.Y. 12427 vai zvanīt (518) 589-9878. Ložu pasakņus lūdz atsūtīt atpakaļ līdz 11. oktobrim.

Atskatās uz 30 darba...

(Pārnesums no 4. lp.)

dzinātājām ilgus gadus skolā darbojušās vairākas vanadzes. Kopā ir arī mākslinieces - diedātājas, mūziķes, gleznotājas; ir literātes, žurnālistes un arī savs pulciņš drāmas mākslas aktieŗu, kas savas spējas pierāda ik gadus Meteņu vakara uzvedumos; ir skolotājas, žēlsirdīgās māsas, grāmatvedes, ierēdnes.

Darba sanāksmes Londonas vanadzes pulcējas DVF namā ik mēneša pirmajā pirmdienā. Sanāksmes ievadā kādas vanadzes īss referāts par aktuālu jautājumu, seko pārrunas un pēc tam darba sēde. Atsevišķos gadījumos aicinātas referentes ārpus kopas. Pirms pāris gadiem sākta tradicija rīkot „viesņu vakarus", kur uzaicina piedalīties tās latviešu sievietes, kas vēl DV organizācijā nav iesaistījušās, tādā veidā viņas iepazīstinot ar vanadžu ideju un darbu. Londonas vanadzes ir čaklas skaņu lenšu sagatavotājas Neredzīgo kopas bibliotēkai Vācijā, ielasot literāros darbus un DV Mēnešrakstu. Kopai ir draudzības saites ar vanadžu kopu Klīvlandē, ASV.

Londonas vanadžu kopā ir daudz sabiedrisku darbinieču, kuŗu vārdi pazīstami arī ārpus Anglijas: Latvijas sūtņa K. Zariņa atraitne Henriete, viņa meita — Marie Anna, Latvijas lietveža T. Ozoliņa dzīvesbiedre Ingeborga, latviešu draudžu dāmu komiteju darbinieces, u.c. No Londonas vanadžu vidus nāk arī pirmā vanadžu priekšniece un tagadējā goda priekšniece Marija Ķeņģe un tagadējā DV vanadžu priekšniece Austra Liepiņa.

Savas darbības 30 gadu atceri Londonas vanadžu saime atzīmēs ar svētku aktu un svētbrīdi, kam sekos kopas vanadžu koncerts, dziedātājas Gaidas Trēziņas, Māras Ezerkalnes—Vilčinskas pavadījumā, piedaloties arī Londonas koklētājiem. Sarīkojums notiks š.g. 13. septembrī Poļu kultūras centra zālē, 238 — 246 Kings Street, Hammersmith, Londonā. Londonas vanadzes cer, ka kopā ar viņām aizvadītos darba gadas atcerēties un pavadīt jauku vakaru ierdīsies kupls draugu un labvēļu pulks.

A.L.

KALAMAZŪ

● Latviešu biedrības 30 gadu darba atcere notiks 13. septembrī pulkst. 18 biedrības namā 2319 Amherst ielā. Svētbrīdi vadīs prāv. J. Turks un māc. A. Piebalgs, bet svētku runu teiks ALA priekšsēdis J. Riekstiņš. Muzikālajā daļā paredzēta soliste Daina Jumiķe, prof. V. Ruševics un Valdis Treimanis. Sarīkojumā aicināti piedalīties visi ALA valdes locekļi un kaimiņu biedrību vadītāji. Pēc akta kopējas vakariņas. Iepriekšēja pieteikšanās pie biedrības kasieŗa V. Lietapura līdz 7. septembrim.

Biedrības nama uzpošanai bez jau agrāk minētiem vēl pievienojušies K. Brūvers ar 50 dol., E. Balodis — 20 dol. un M. Runcis — 10 dol.

VB

Edvarts Tūters

ES AUGU UZ IEKŠU

Es vairs neaugu
Uz augšu
Kā puķes, zāle
Un sili, —
Es augu
Uz iekšu.
Puķes un zāli
Var sabradāt.
Silus var nopostīt
Vētras.
Ar man piešķirto
Vaļu,
Kas meklē nemainīgo
Daļu, —
Es augu
Uz iekšu,
Sāpēm vai priekam
Par prieku.

Es vairs neaugu
Uz augšu,
Es augu
Uz iekšu.
Tur mani sapņi
Satiekas ar To, —
Kas bija,
Ir, un būs —
Mūžīgi mūžos!

Biruta Senkēviča

Kas nav ticējis svešai zemei,
Ka tā arklam plašumu dos?
Kas nav mīlējis dzimto zemi,
Lai tajā atgrieztos?
Reiz viegli putēja ceļš,
Tik balti, kā tavs prieks,
Katra vaga bij tev ceļš,
Jo biji līdumnieks.
Kam vectēvu sētas stabi
Pret tāli nav acīs grauzušies?
Kurš beigās nav juties labi,
Ar sen, sen atstāto tiekoties?
Zeme jautri ar smilgām,
Pin dzīves gredzenu ciet,
Sapņi, putekļi, ilgas,
Nosēstas vienuviet.
Bet kavē jūra klusi
Tik tēvtēva zeme
Ir atmiņas vien,
Dvēsele uz to pusi
Pāri tālumiem brien.

Lidija Lideka-Norīte

SEPTIŅAS PRĀTULAS

Mēs runājam par brīvību
un nonākam pie
slēgtām durvīm.

Dzīve ir spēle
un triumfs lielais laimests.

Ravēdami nezāles
mēs saminam
daudz skaistu ziedu.

Nav saskatāmas paralēles
starp ieguvuma jēgu
un zaudējuma mēru.

Ja skats varētu ievainot ....
un vārds nogalināt—
mēs staigātu pār līķiem.
Patiesības vārtus
ir vieglāk aizcirst
nekā caur tiem ieiet.

Pasaules mēraukla
ir daudz par īsu,
lai izmērītu
kaut vienu manu dienu.

(146. turpinājums)

Nekādām Latvijas iestādēm boļševiki pārmetumus neizteica, bet gan tiesā tika liecināts, ka firsts Līvens, kas „sadarbojies ar latviešu izlūkdienestu", esot lielkņaza Nikolaja Nikolajēviča pārstāvis Rīgā un Kutjopova uzdevumā vervējot „pagrīdes darbam derīgus cilvēkus".

ĢENERĀĻA KUTJOPOVA NOLAUPĪŠANA

Tā kā Krievijā bija sākusies zemnieku kollektīvizācija un līdz ar to jaunas mokas un ciešanas iedzīvotāju miljoniem, emigrantu vadoņiem radās jaunas cerības par sarkanās varas gāšanu ar ārzemju palīdzību. 1930. gada janvārī ģenerālis Kutjopovs, kas joprojām kopa un audzēja savas cerības, bija ļoti pacilāts un laikam dabūjis arī kādas naudas summas, kas baltajiem krieviem trūka.

26. janvārī, kā bija ar domu biedriem norunāts, ģenerālim vajadzēja piedalīties barona Kaulbarsa piemiņas dievkalpojumā, bet viņš neieradās visu dienu. Ap pl. 11 vakarā franču policija atzina, ka tas nozudis. Viņa dzīves vietas tuvumā Sv. Jāņa katoļu klinikas apkopējs Steinecs, purinādams paklāju pa logu, bija ievērojis, ka tuvējo ielu krustojumā stāv sarkans taksametrs, turpat netālu policists, bez tam liela zaļa mašīna un tai blakus divi plecīgi vīri dzeltenos mēteļos.

Tai brīdī no Invalidu bulvāra puses pa Maršala Udino ielu nācis vidēja auguma cilvēks melnā mētelī ar nelielu lāpstas veida bārdiņu, izskatā pa daļai atgādinot caru Nikolaju II. Abi vīrieši, kas stāvējuši uz ielas, satvēruši viņu un iebīdījuši automobilī. „Policists", mierīgi noskatījies, iekāpis blakus šoferim un mašīna aizdrāzusies.. Tā bija pēdējā reize, kad tika redzēts šis krievu monarchistu vadonis.

Neviens nešaubījās, ka padomju pārstāvniecība Parizē vainojama Kutjopova nozušanā. Prese brēca, ka neesot pielaižama tāda rīcība pret bēgļiem Francijas teritorijā. Arvien noteiktāk kļuva redzams, ka nozudušais ir prom uz visiem laikiem, kaut sākās intensīva meklēšana pa autoceļiem visos virzienos. Francijas drošības dienests nebija efektīvs pretinieks komūnistu acīm redzot ilgi un rūpīgi gatavotajai akcijai. Kā jau demokratijās mēdz būt, kliegšana bija skaļa, bet praktisku panākumu nekādu. „Andrē Tardjē, izbeidziet darīšanas ar Dovgaļevski (padomju polpredu)", patētiski aicināja kāds žurnālists.

Tieši Tardjē un vēlāk Herio izrādījās tie premjēri, kas visvairāk nāca pretī sarkanajiem krieviem. Dažas avīzes prasīja izkratīt padomju vēstniecību, bet šāds solis likās pārāk redzams kā valdībai, tā opozicijai. Netrūka arī dezinformācijas: 3. februārī Izvestija ziņoja, ka Kutjopovs ar savas organizācijas naudu aizbēdzis uz Dienvidameriku. Lai gan diplomātiem bija imūnitāte, aizlaidās vēstniecības padomnieks Ārenss, pēc tam otrs sekretārs Ļevs Helfands (komūnistiskās pasaules revolūcijas teorētiķa Helfanda radinieks?).

AIZDOMĀS TUR KRIEVU — BALTIJAS DZIEDONI PĻEVICKU

Jau toreiz izteica aizdomas par dziedātāju Nadježdu Pļevicku-Parvus, kas bija uzstājusies gan sarkano, gan balto pusē un bieži viesojās Somijā un Baltijas valstīs, īpaši Latvijā. Viņa draudzējās ar Kutjopoviem, palīdzēja apraudāt nozudušo un teica, gan tas atgriezīšoties, viņai esot tāda priekšsajūta. Viņai līdz nāca ģenerālis Skobļins, kas pēdējā laikā bija apprecējies ar Pļevicku. Helfands izvēlējās brīvību un kļuva par komersantu Amerikā. Balto centra vadību uzņēmās ģenerālis Millers.

Daudzus gadus vēlāk, 1965. gada 22. septembrī, padomju armijas avīze Krasnaja Zvezda atklāja, ka Savinkova, Tresta un Kutjopova iekrišanā galvenokārt vainojams kāds „otrā ranga valsts drošības komisārs Sergejs Purzinckis." Vai tas būtu Edvards Otovičs Operputs-Upelincs?

ĢENERĀLIS MILLERS UN VIŅA DRAUGI

Ģenerālis Millers , kas priekš Pirmā pasaules kaŗa bija darbojies dažādās Eiropas valstīs par militāro atašeju, rīkojās Kutjopova garā. Taktiskā ziņā viņš nevarēja izgudrot nekā jauna. Cīņa pret boļševiku varu bija jāturpina ar terroru, nevērojot upuŗus. Skobļins izturējās kā viņa atbalstītājs, apciemodams periodiski dažādus balto (bijušo pretlielinieciskо krievu) centrus Eiropā. Skobļiniem bija nauda, bet Pļeviscka sekmīgi uzstājās arī Amerikā. 1934. gadā viņi iegādājās mājiņu Ozuārā, nelielā pilsētiņā 40 km no Parīzes, kur bija krievu kolonija. Bijušais virsnieks Čekans, Millera znots, kalpoja vietējā pareizticīgo draudzē par mācītāju. Skobļinu mājas pagalmā auga „trīs Krievijas bērziņi."

Savu viešņu Skobļins nosēdināja zem gaišdzeltena saules sarga. Nadježda to lutināja ar labām „zakuskām, un kad Daugavpilī dzimušā Jevģēnija Karlovi!a kundze nebija līdz, pat pielaida vieglu flirtu:

„Kā gan jūs protat izskaidrot vissarežģītākos jautājumus," viņa glaimoja, raudzīdamās tam acīs. „Pat es muļķa sieviete, sāku saprast par šīm lietām."

„Nu, jūs gan esat gudra sieviete, un vēl tik apdāvināta!" vecītis glaimots atbildēja.

Skobļins acīm redzot bija diezgan turīgs. Pēc satiksmes negadījuma 1935. gada februārī tie iegādājās jaunu mašīnu, dārgo Pežo.

Millers, pilnīgi uzticēdamies Skobļinam, iecēla viņu par 1. armijas korpusa vadītāju Parīzē. Skobļins savukārt izvirzīja atbildīgos amatos savus domu biedrus, piemēram, par adjutantu kapteini P. J. Griguli. Šie „aktīvisti" neatbildīgi prasīja pastiprināt darbību Krievijā. Skobļinu uz kādu laiku iecēla par slepenās darbības pārzinātāju Somijā.

1937. gada 22. septembrī ap plkst. 9 no rīta ģen. Millers izgāja no sava dzīvokļa Buloņā uz Sēnas krasta. Pa ceļam solija iegriezties Austrumu stacijā nopirkt biļetes radiniecēm, kas gatavojās braukt mājās uz Belgradu. Nevienam viņš nestāstīja, kādi tam dienas plāni. Kaut arī viņam bija lielas kvalifikācijas un sīki izanalizēta priekšgājēja Kutjopova nolaupīšanas lieta, Millers nekā nebija mācījies. Apdraudētiem politiskiem darbiniekiem nekur nav ieteicams iet vienatnē, īpaši, ja tos kāds nezināms sauc. Ko tad līdz vēlākas liecības?

Ap plkst. 11 Millers pateica savam „ierēdnim" ģen. Kusorskim, ka esot priekšā nemierīga diena, tūlīt jābrauc uz satikšanos un brokastīm. „Katram gadījumam ņemiet šo aploksni, ko lūdzu neuzplēst."

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Pazīstamie DV un Mednieku un makšķernieku klubu šāvēji P. Graudis un N. Ozoliņš no 18. — 23. augustam piedalījās Kanadas šaušanas meistarsacīkstēs Kičeneras Pionieru kluba šautuvē. Gados jaunajiem latviešu meistariem šoreiz stiprajā konkurencē neveicās. Turpretī O. Zvirgzdgrauds, kas sacīkstēs piedalījās tikai 2 dienas, savā klasē (45 gadi un vecāki) ar olimpisko un saspiesta gaisa šauteni abās disciplīnās ieguva Kanadas veterānu čempiona godu.

● Laikraksta Latvija Amerikā redaktors Krišs Sidars, atgriežoties no latviešu preses konferences Gaŗezerā, ceļā saslimis un 15. augustā ievietots slimnīcā Pensilvēnijā, kur pēc operācijas atveseļojies un šinīs dienās atgriezīsies mājās.

● Latviešu kaŗa invalidu apvienības organizētā ziedojumu vākšanas akcija par labu apvienības nama Rietumvācijā uzlabošanai devusi 3301 dol. Minētā summa nodota invalidu nama pārzinim P. Saveljevam. kas nesen viesojās šajā kontinentā.. Apvienības vadība pateicīga tautiešiem par veltījumu

● Mūžībā aizgājusi Emīlija Kvēpa, dzim. Jansone, dzimusi 1905. g. 17. novembrī Ezeres pagastā. Viņa mirusi 27. augustā Toronto. No Ternera un Portera bēŗu mājas uz Latviešu kapiem E. Kvēpu 30. augustā izvadīja māc. Ivars Gaide. Par aizgājēju sēro meita Līga ar vīru māc. I. Gaidi un 4 mazbērniem un brālis Vilis Jansons ar dzīvesbiedri Sakramento, Kalifornijā.

● Māc. I. Gaide salaulājis Jāni Priedkalnu un Ilu Inglis, kā arī Kārli Jansonu un Annu Migloni no Montrealas. Līgavainis pieder pie korporācijas Patria, bet līgava Gundegas saimei.

● Māc. J. Cālītis 31. augustā kristījis Pēteri Juri Māliņu, Ainārа un Sarmas dēlu.

● Sv. Jāņa draudze rīko rudens svētkus 13. un 14. septembrī Saulainē. 13. septembrī pl 13 ražas tirdziņš, pl. 14.30 draudzes saiešana — Slavēsim Dievu māc. I. Gaides vadībā. Pl. 16 panelis — Ko sagaidām mūsu draudzei un baznīcai nākotnē, V. Upeslāča vadībā. Pl. 18 vakariņas, pl. 19.30 vakara sarīkojums Draudzības lokā, Līvijas Jansones vadībā, ar archibīskapa A. Lūša ievadvārdiem. Programmā piedalās soprāns Ž. Vītola un tenors I. Gaide. pianiste B. Dobele-Alka un dzejniece Ingrīda Vīksna. Svētden, 14. septembrī, pl. 9 brokastis, pl. 11 dievkalpojums, pl. 12 archibīskapa A. Lūša referāts — Reformācijas sākumi Latvijā, pl. 13 pusdienas, pl. 14 ražas tirdziņš. Paredzēts arī autobuss, kas no baznīcas uz Saulaini aties sestdien pl. 11 un svētdien atpakaļ.

● Kapu svētki Jorkas latviešu kapsētā Toronto 7. septembrī pl. 11. Piedalīsies viesis māc. J. Sapietis no Anglijas un Bramptonas pūtēju ansambls.

● Latvija Amerikā atvainojas lasītājiem par patumšajiem foto attēliem 34. numurā. Tā nav uzņēmēju vaina, bet mūsu, jo elektroniskajā iekārtā bija „novājinājusies" spuldze.

● Mūsu laikraksta Ņujorkas redaktora Viktora Irbes telefons ir 994-7917. — To izlabosim vajadzīgās vietas nākošajā numurā. Čikagas redaktora Voldemāra Jaunkalnieša adrese 1805 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403, U.S.A..

Latvieši protestē

Angļu laikraksts „The Daily Telegraph" ievietojis 26. augustā ziņu no Stokholmas, ka apmēram 150.000 lietuviešu katoļticīgie iesnieguši protestu L. Brežņevam par viņu baznīcas Klaipēdā konfiscēšanu. Protestētāju paraksti sakopoti uz 1859 lappusēm grāmatā. Baznīcu Klaipēdā cēluši paši katoļi, bet pirms tās iesvētīšanas valsts to konfiscējusi un tur iekārtojusi koncertzāli. Pristeris Ljudas Povilonis un citi esot notiesāti par „valsts īpašuma piesavināšanos." Ziņu ievietojis Stokholmas laikraksts „Expressen".

A.L.

PASTA KAVĒŠANĀS DĒĻ

6. septembrī pl. 9 TLB sestdienas skolā, 61 Davenport Rd., jaunu skolēnu pieteikšanās, pl. 9.30 mācību sākums.

14. septembrī pl. 14 Latviešu Centrā filatelistu pirmā sezonas sanāksme.

1981.

28. februārī Latviešu Centrā Vīru koŗa Viesturs koncerts.

HAMILTONA

21. septembrī pl. 15 First Place zālē, 350 King Str. E. Rudens talka Hamiltonā par labu Latviešu Centram Toronto, Hamiltonas vanadžu izkārtojumā. Interesanti priekšnesumi. Siltas un aukstas vakariņas.

OTAVA

7. septembrī pl. 14 bērnu dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma sanāksme tiem, kas grib iesvētīties.

14. septembrī pl. 14 dievkalpojums, pēc dievkalpojuma jaunu dziesmu mācīšanās.

21. septembrī pl. 15 (pēc dievkalpojuma) Sv. Andreja baznīcā dāmu komitejas rīkota garīga satura programma Gaujas (14.) gaidu vienības izpildījumā. Kafijas galds.

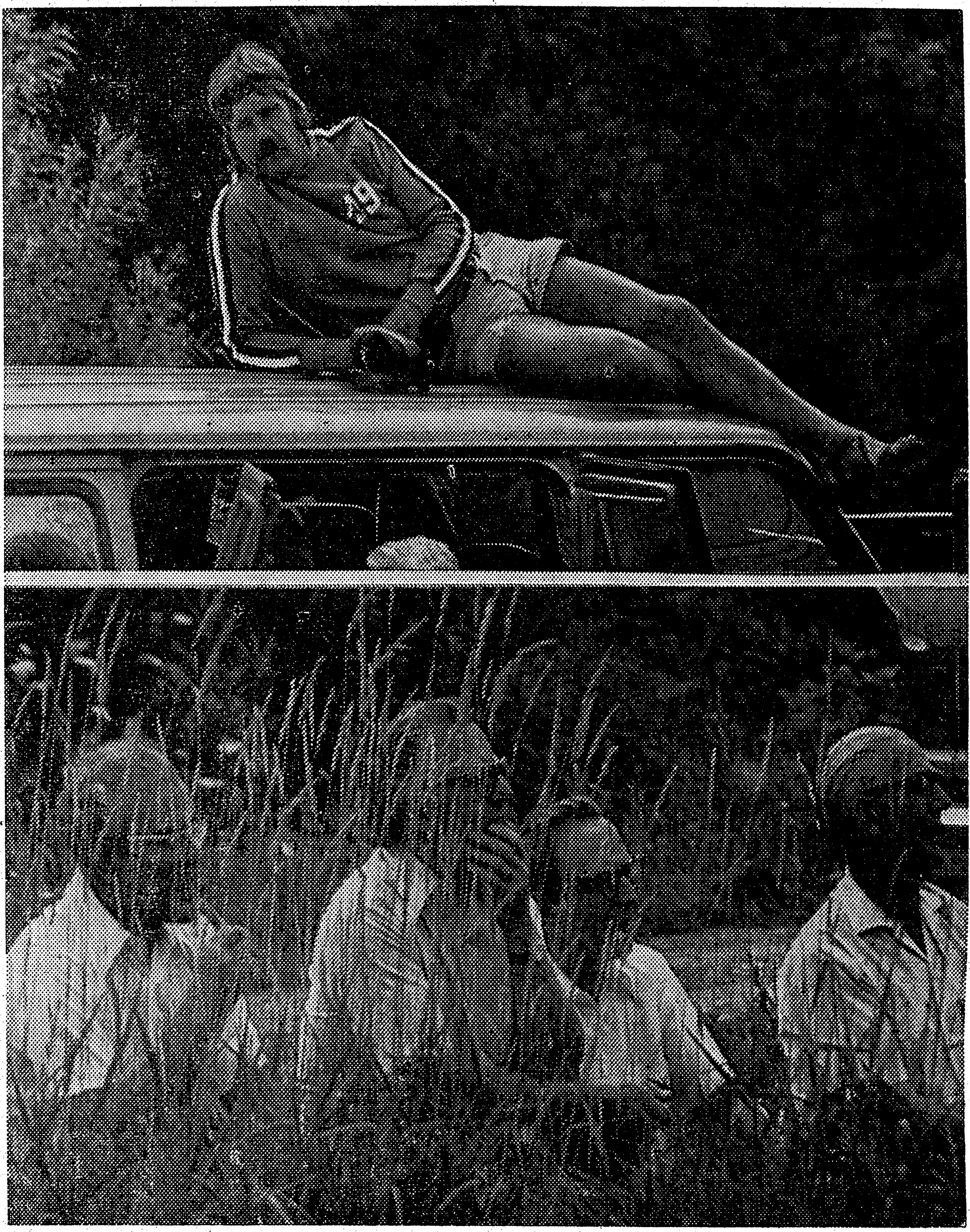

Skats no dažādām perspektīvām — Sidrabenes nometnē jaunatnes meistarsacīkstes peldēšanā. Augšējā attēlā hamiltonietis Jānis Neimanis izlieto sava auto jumtu pārupē, bet apakšējā attēlā Toronto Sv. Andreja draudzes priekšnieks Jānis Pētersons ar paziņām sacīkstes vēro no upes krastmalas. Foto: J. Ligers

Bijušo vidzemnieku sanāksme Gaŗezerā

Kad pirms četrdesmit gadiem Latviju okupēja Pad. savienības kaŗaspēks, jo smagi okupāciju izjuta latviešu vīri un jaunekļi, kas bija dienestā Latvijas armijā. Pēdējo reizi, 1940. gada sākumā armijā tika iesaukti 1918. gadā dzimušie latviešu jaunekļi

Daži no toreizējiem jaunekļiem kādā augusta sestdienā pulcējās Gaŗezera pievārtē, Triju upju pilsētā, lai atcerētos kādreizējo Vidzemes artilerijas pulku. Tie bija pēdējā Vidzemes artilerijas pulka instruktoru vada kaŗavīri. No toreizējiem 32 vada kaŗavīriem šodien brīvajā pasaulē ir tikai nedaudzi. Daži aizgajuši bojā, kaŗam sākoties 1941. gada vasarā, daudzi krituši Latviešu leģiona cīņās, citi atdusas Sibirijā.

Sanāksme notika pēc klīvlandieša Dr. V. Strauba ierosinājuma A. Bērzkalna īpašumā. Uz to bija ieradušies E. Grotiņš un V. Kancāns no Minesotas un goda viesis pēdējais instruktoru vada komandieris vltn. V. Krūmiņš no Toronto. Viņš bija atvedis līdz palielinātu pulka krūšu nozīmes attēlu. Vēl bija klāt arī vairāki bij. kaŗavīri, kuŗi pulkā bija dienējuši agrākos gados.

Sanāksmi ievadot, izsauca vada kaŗavīru vārdu; par kritušajiem un pazudušajiem atsaucās kāds no klātesošiem.

Par Vidzemes artilerijas pulku stāstīja V. Jaunkalnietis, sevišķi uzsverot 1. Valmieras baterijas darbību, pabalstot 1. Valmieras kājnieku pulku 1919. gada aprīlī un maijā pie Apes un Melnupes krastos.

No šīs baterijas vēlāk izauga Vidzemes artilerijas pulks. Pirmais šīs baterijas komandieris vltn., vēlāk ģenerālis, A. Dannenbergs bija arī pirmais pulka komandieris. Šīs pašas baterijas vltn., vēlāk ģenerālis,

(Turpinājums 13. lp.)

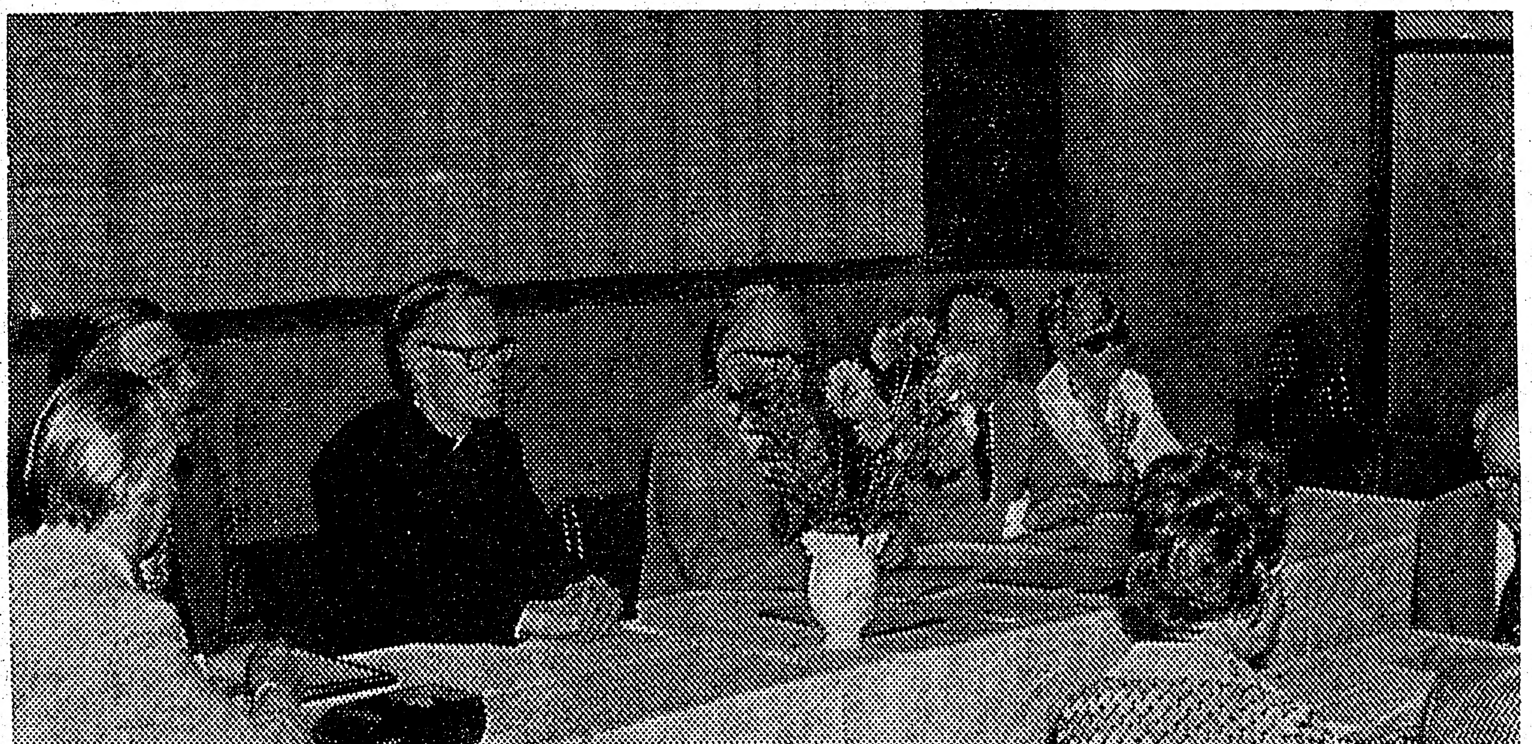

Bīskapa Jāzepa Rancāna fonda valdes sanāksme kongresa o trā dienā. No labās B. Senkēviča, Dr. E. Upenieks, K. Znotiņš, fonda priekšsēdis monsiņors Dr. L. Vārna, viesis J. Liepnieks un B. Logins. Foto: V. Plampe

„Operas fantoms" apcietināts

Kā jau ziņots 25. jūnijā, Metropolitena operas namā Ņujorkā nogalināja vijolnieci Helēnu Mintiku, iemetot viņu dzīvu operas gaisa šachtā. Tagad policija apcietinājusi 21 g.v .Creigu Crimminu, kas, kā jau daudzi lasītāji būs zīlējuši, ir operas darbinieks — skatuves strādnieks, jo vienīgi labs apstākļu pazinējs varēja noziegumu izdarīt. Policija nopratinājusi ap 400 operas darbinieku, lietojot arī melu detektoru. Kaimiņi netic, ka Crimmins ir vainīgs, bet policijai ir lietiski pierādījumi, ieskaitot asiņaina ikšķa nospiedumu uz operas skārda jumta, kas atbilst Crimmina nospiedumam.

Gaŗezers dimd...

LABI IZDEVUŠĀS 2. TAUTAS DEJU DIENAS

„Tautas dejas, vai tās dejo dzimtenē vai svešatnē, tās spēj mudināt un saistīt mūsu jaunatni nacionālās izjūtas un stājas stiprināšanā un saglabāšanā" ievadot 2. Tautas deju dienas 15. augustā, teica rīcības komitejas vicepriekšsēde G. Asone un lūdza Latviešu Tautas komitejas vicepriekšsēde G. ci L. Zariņu šos svētkus oficiāli ievadīt un atklāt.

Pēc īsas L. Zariņas runas, kurā viņa pieskārās tautas deju kustībai un sasniegumiem jaunatnes latviskā audzināšanā, dziedāja Gaŗezera vidusskolas meiteņu ansamblis P. Zariņa vadībā un vairākas tautas dejas nodejoja Tautas deju dienu kursanti, kas šeit bija jau pavadījuši visu nedēļu, lai pievērstos tautas deju zinībām.

Skats Otro tautas deju dienu lielsarīkojumā Gaŗezera Dziesmu lejā. V. Namatēvas uzņ.

Apsveikumu daļu ievadīja ALA priekšsēdis J. Riekstiņš, uzsvērdams: „Mums visiem – jauniem un veciem, jādzīvo mūsu pašu latviskā pasaulē. Šīs pasaules vissvarīgākā daļa ir mūsu jaunieši — latviski runātāji un dzīvotāji; jaunieši dejotāji, jaunieši dziedātāji. Mūsu jaunā paaudze, kam celts Gaŗezers, kam mēs gādājam Kursu, Beverīnu, Minsteri." Uzmundrinošus vārdus vēl teica Latviešu preses biedrības priekšnieks O. Akmentiņš, Gaŗezera padomes priekšsēdis Dr. Z. Zadvinskis, Latv. Koŗu apvienības pārstāvis P. Austriņš u.c. Rakstveida sveicienus bija sūtījuši archibīskaps A. Lūsis, sūtniecības vadītājs Dr. A. Dinbergs, padomnieks V. Kreicbergs, PBLA priekšsēdis Dr. I. Spilners, LNAK kultūras vad. I. Purva, Latviešu skautu priekšnieks E. Priedītis, J. Rinka, Austrālijas Tautas deju apv. vadītāji S. Dariusa un J. Ruņģis un citi.

Pēc atklāšanas runām 400 klausītāju iepriecināja Bostonas ansamblis Kolibri ar koncertu Kronvalda zālē.

Otrā dienā pēc G. Asones ievadvārdiem tēlotājas un lietiskās mākslas izstādes atklāja mākslinieks A. Sildegs, klāt esot ALA priekšsēdim J. Riekstiņam un ALA Kultūras biroja vadītājam K. Sventeckim. Par daiļamatniecību informēja Gaŗezera mūzeja pārzinis O. Grīns. Izstādes bija daudz eksponātiem un vēl bagātākas apmeklētājiem. Rīkotāji vairākkārt saņēma pārmetumus par telpu šaurību, kaut gan daiļdarbi bija izstādīti divās klašu telpās. Tēlotājas mākslas izstādē bija parādītas tās gleznas, kuras Gaŗezers saņēmis par dāvinājumu. Īpatnēja un interesanta mākslas darbu parāde.

Dziesmu lejā plīvoja lielie ASV, Kanadas un Latvijas karogi. Estrādi greznoja pēc mākslinieka A. Sildega gatavotās (A. Cera) svētku emblēmas. Ļaužu netrūka ne uz viena ceļa vai celiņa, un lielākā daļa no tiem — jaunieši. Dziesmu leja drīz vien pildījās tuviem un tāliem ciemiņiem, kas nebaidījās apmākušās debess un solītā lietus. Klāt esot pāri par 1000 skatītājiem, laukumā uznāca 232 dejotāji no Čikagas, Grand Rapidiem, Indianapoles, Toronto, Milvokiem, Hamiltonas, Detroitas, Kalamazū, Sv. Katrīnām un Mineapoles; kopskaitā 13 kopas. Gājienu un vēlāk arī uzvedumu „Saule sēja sudrabiņu" vadīja V. Ārums. Svētki bija sākušies; uz tiem dejotāji bija gatavojušies jau četrus gadus, jo pirmās deju dienas notika 1976. gadā.

Pēc Anglijas viesa māc I. Sapieša lūgšanas ievadvārdus teica rīcības komitejas priekšsēdis V. Miķelsons, raksturojot simboliskos „Saule sēja sudrabiņu" vārdus. „Šodien mums netrūkst ne saules, ne sudraba, mēs esam kopā ar savu jaunatni, un jaunatne ir kopā ar mums. Tā ir lielākā vērtība. Pēc viņa uzrunas skatītāji vienojās Latvijas valsts himnā.

Lieluzveduma atklāšanas vārdus teica ALA priekšsēdis J. Riekstiņš: „Mūsu īstā bagātība, mūsu īstais zelta grauds nav mantā, bet mūsu iekšienē — mūsu garā un raksturā. Mūsu kultūra, mūsu gara mantas dara mūs bagātus un pilnīgākus. Mūsu tautas dejās atspoguļojas dievišķais skaistums — mūsu dzimtenes pļavu miers, mūsu saulrietu mierīgā gaisma un Jāņu vakara gaviles. Šodiena lai pieder šādai noskaņai. Lai trīs visa tautu zeme, lai trīc Gaŗezera Dziesmu leja."

Dimdēja zeme zem dejotāju soļiem. Dejoja gan paši mazākie, gan visi kopā. Bija gan jaunāko laiku, gan jau sen dejotās dejas. Deju mūziku spēlēja Kolibri, M. Aldiņa vadībā.

Tūliņ, pēc svētku izskaņas sāka arī līt. Vecākā paaudze meklēja pajumti, daļa brauca mājās, bet jaunatne lietum nepadevās. Viņi pulcējās vidusskolas Kronvalda zālē deju priekiem. Spēlēja atkal Kolibri, un par viņu mūziku priecājās gan jaunie, gan vecie.

Lietus vairs nemitējās, un svētdienas rīta dievkalpojumu, kuru vadīja māc. V. Landmanis, nācās noturēt turpat Kronvalda zālē. Turpat pēc dievkalpojuma notika arī otrs Kolibri koncerts un jaundeju skate. Zāle bija pilna (ap 300) klausītāju. Vairāki bija tādi, kas, noklausījušies pirmo koncertu, nāca arī uz otru. Koncerta beigās rīcības komitejas priekšsēdis V. Miķelsons pateicās ikvienam programmas izpildītājam un apmeklētājam, bet jo sevišķi smaguma iznesējiem – Tautas deju apvienības priekšniecei L. Zariņai un lieluzveduma vadītājam V. Ārumam ar baltu neļķi, kuru pasniedza sarīkojumu vadītāja H. Pole. „Nekādā ziņā nedrīkstam apstāties, bet gan ar kāpinātām domām strādāsim rītdienai jau šodien, gatavosimies mūsu trešām Tautas deju dienām Gaŗezerā." aicināja rīcības komitejas priekšsēdis, kas bija arī pirmo deju dienu vadītājs.

V. Bokis

Otro tautas deju dienu atklāšanā ar priekšnesumiem piedalījās deju kursu dalībnieki. V. Namatēvas uzņ.

Mēbelēta istaba

ar virtuves lietošanu Bloor-Runnymede rajonā,

pazemja tuvumā, izdodama. Vēlams vieniniekam vai studentam-tei.

Zvanīt 769-1291.

Izdevīgs laiks

pasūtināt spalvu un dūnu

segas, pēļus spilvenus,

kā arī guļamos maisus un žaketes un izdarīt to labojumus.

Zvanīt 787-9021.

Braucienu uz Katskiļiem

4. un 5. okt. organizē O. Griķis.

Pieteikties līdz 20. sept. (416) 699-1678 zvanot no 17 — 23.

Biruta Senkēviča

Modrību par jaunatni

Skaistā vasara, kad jaunieši dienas pavadīja bezrūpībā, pagājusi. Sākas jauns darba posms, kas prasīs daudz spēka, piespiešanās, lai apgūtu visu, ko sniedz ne tikai patvēruma zemes, bet arī mūsu latviešu skolas.

Mums, vecajai paaudzei, trimdas dzīve ar savu valodu ir tāla. Mēs jūtamies kā iegājuši svešā dārzā, kur aug nepazīstami koki un svešādi putni skandē mūsu dzirdei nepazīstamas dziesmas. Taču nav arī noliedzams, ka ar katru gadu, ko pavadām svešumā, arvien vairāk ieaugam svešajā vidē un svešajā dzīvē. Vecā un vidējā paaudze, kuŗai gara satversmes pamati likti uz Latvijas zemes, kopti nacionālās pašapziņas un un piederības elementi pašu mājās, no svešās zemes varēs viegli atrauties un bez liekiem mudinājumiem atgriezties dzimtenē. Protams, viens otrs, kam materiālās vērtības nosaka viņa dzīves saturu un jēgu, to nedarīs.

Visi šie jaupnbagātnieki, kam asinsbalss klusē, lai kā arī viņus aicinātu, lūgtu un sauktu dzīvot tēvzemei un tautai, to nesadzirdēs.

Turpretīm jaunatni, sevišķi skolu jaunatni, kas savu asinsbalsi vēl nepazīst, tāpat kā dzimtenes mežu šalkas, nepaļaujoties uz vecākiem vien, mums jāaudzina un jāveido tā, lai nacionālās piederības instinkts pamostos laikā un asinsbalss skanētu pāri jūŗām uz mūsu pilsētām un lauku sētām. Tas lai jaunatnes sirdī iedegtu kvēlas ilgas un vilktu to atpakaļ uz dzimto tēvzemi un modinātu cīņu par Latvijas brīvību. Jā vecāki un audzinātāji to nedarīs, visiem spēkiem necentīsies sūtīt latviešu skolās, necentīsies ar bērniem mājās sarunāties latviski, tad daudzi no mūsu jauniešiem būs svešās tautas, kuŗas vidū tie dzīvos, piederīgie — Latvijai atņemti dēli un meitas.

Lai to novērstu, ir tikai viena iespēja: ejot svešās zemes ceļus — turēsim savu jaunatni, tā sakot, stingri pie rokas, kā māte, kas izgājusi no mājas ved savu bērnu. Svešā ceļa putekļi pielīp tāpat bērniem, kā mums pašiem, mēs tos viegli nokratīsim. Citādi tas ir ar mūsu jaunatni.

Pasargāt no svešās ietekmes pirmā iespēja ir mātei: Vēlāk lai ietekmē skola un jaunatnes kursi, 2 x 2 nometnes u. c. šinīs latviskās gara organizācijās jāiesaista jaunatne vēl skolas gados. Organizācijas priekšzīmīgu un tēvzemes mīlestības apgarotu audzinātāju vadībā jāiekārto tā, lai jaunatne labprāt tajās darbotos ar prieku, mācītos, piedalītos nodarbēs un veidotos pēc latviskās sirdsapziņas.

Pieaugušajai jaunatnes daļai saglabāt latvietību ir tikai viena iespēja — nodibināt latvisku ģimenes dzīvi, neatkrist no savas tautas. Ģimene ir tau-

(Turpinājums 11. lp.)

GRŪTĀ BRĪDĪ — ROKU ROKĀ

Vērojot mūsu tautiešu dzīvi svešajā malā, varam redzēt daudzus piemērus, kas rāda kādā bezizejas stāvoklī nonāk atsevišķi tautieši un ģimenes, kad dabas katastrofās un citās lielās nelaimēs vai ārkārtīgi smagas un ilgstošas slimības gadījumos, aiziet bojā viņu sūrā darbā uzkrātās vērtības. Taču tāpat varam vērot un saskatīt spēku, kas var stāties pretīm nelaimei un postam.

Šis spēks mīt mūsu apziņā, ka piederam vienai latviešu tautai, kas savstarpējā palīdzībā labi organizētā veidā, var sniegt palīdzīgu roku ikvienam savas tautas piederīgam, grūtā brīdī, smago piemeklējumu pārvarēšanai. ŠĀDOS GADĪJUMOS, EJOT ROKU ROKĀ, AR LABI IZVEIDOTU, MORALISKI AUGSTVĒRTĪGU UN MATERIĀLI EFEKTĪVU PALĪDZĪBU, IR IESPĒJAMS RADĪT AIZSARDZĪBU, KAS REĀLI DARBOJAS, KAD TĀ NEPIECIEŠAMA.

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS savā ilggadīgā un sekmīgā darbā ir pierādījis, ka spēj organizēt un palīdzēt latviešiem viņu slimības un nelaimes gadījumos. To apzinoties, AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS VĒLAS AR SAVU PRAKTISKO PIEREDZI UN LABI IZVEIDOTO TECHNISKO APARĀTU, KĀ ARĪ AR JAU DARBĀ ESOŠO FONDA

ĀRKĀRTĒJĀS PALĪDZĪBAS KASI,

LIKT PALIEKOŠUS UN DROŠUS PAMATUS ĀRKĀRTĒJAI PALĪDZĪBAI ŠINĪ KONTINENTĀ MĪTOŠIEM LATVJU TAUTAS PIEDERĪGIEM.

ŠĀDA PALĪDZĪBA NEBŪS TIKAI VISPĀR IZTEIKTS ŽĒLASTĪBAS ŽESTS, BET GAN REĀLS ATBALSTS, KO LĪDZĪGS SNIEDZ LĪDZĪGAM, SAVSTARPĒJĀ CIEŅĀ UN UZTICĪBĀ SMAGA POSTA UN LIELAS NELAIMES PIEMEKLĒJUMA GADĪJUMĀ. Tādi sniegta palīdzība būs jūtama nevien materiāli, bet visnotaļ morāli tā stiprinās un spodrinās mūsu tautas kopības apziņu nevien baltās, bet arī nebaltās dienās.

Šī kopības apziņa, kā arī drošības sajūta, ka grūtā brīdī neviens nepaliks bez atbalsta, būs ikvienam, kas iestāsies Amerikas Latviešu Palīdzības Fondā par dalībnieku-veicinātāju. DALĪBNIEKI-VEICINĀTĀJI, ATBALSTOT FONDA MĒRĶUS UN CENTIENUS, IR TIESĪGI SAŅEMT JŪTAMU, NEATMAKSĀJAMU NAUDAS PABALSTU LIELA POSTA VAI NELAIMES PIEMEKLĒJUMA GADĪJUMOS. Dalībnieka-veicinātāja gada maksa ir tikai $ 5.— gadā vienam vai $ 8.— gadā precētam pārim.

Viena atsevišķa cilvēka dalības maksa ir niecīga, bet liela dalībnieku skaita akumulēta, tas ir, kopā sanesta un uzkrāta, var dot ļoti jūtamu atbalstu nelaimes vai posta piemeklētam.

Fonda valde draudzīgi un sirsnīgi aicina ikvienu tautieti, neatkarīgi no viņa materiālā vai sabiedriskā stāvokļa, nedz uzskatiem vai konfesijas, ja vien tas ir latviešu tautai piederīgs, vai arī citas tautas loceklis, bet ir laulībā ar latviešu tautas piederīgo, kļūt par šī svētīgā iestādījuma līdzdalībnieku. Jo lielāks būs dalībnieku skaits, jo lielāka un jūtamāka būs Fonda sniegtā ĀRKĀRTĒJĀS PALĪDZĪBAS KASES palīdzība.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

11. septembrī pl. 19.30 Latviešu Centrā, 4 Credit Union Drive, biedru gada sapulce.

18. septembrī pl. 20 mecosoprāna Ileānas Pētersones koncerts St. Andrews Presbiteraņu baznīcā, King un Simco ielu krustojumā. Koncertapvienības sarīkojums.

28. septembrī — svētdien, pl. 17 Latviešu Namā Latvijas Universitātes dibināšanas atcere. Prof. J. Dreifelda akadēmiskā runa „Kanadas latviešu demografiskais profils". Prof. J. Vītola mūzikas koncerts: Rita Dzilna-Zaprauska un Ilze Didrichsone.

4. oktobrī pl. 19 Latviešu nama gada svētki ar jauniešu priekšnesumiem, vakariņām un deju pie Runču mūzikas. Ieeja 12 dol.

25. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa divas viesizrādes Bickford Park skolā.

25. oktobrī DV namā DV Toronto nodaļas gada svētki.

1. novembrī — sestdien, pl. 20 komponista Jāņa Kalniņa darbu koncerts Centrālā technikuma auditorijā. Rīko Koncertapvienība.

1. novembrī pl. 20 DV namā DV Toronto nod. Novusa kluba balle. Spēlēs Runči.

22. novembrī DV namā DV Toronto nadaļas rīkotā kaŗavīru godināšana.

6. un 7. decembrī DV namā Ziemsvētku tirdziņš.

20. decembrī DV namā DV Toronto nodaļas eglītes vakars.

1981. GADĀ

21. februārī, sestdien, pl. 20 Andris Rožkalns — klavieres. Town Hallē. Koncertapvienības sarīkojums.

14. martā, sestdien, plkst. 20 Linda Aļļe, čello, Town Hallē. Koncertapvien. sarīkojums.

7. Latviešu dziesmu svētki Kanadā

TORONTO 1981. GADĀ no 1. — 5. jūlijam.

KIČENERA

20. septembrī pl. 19 Daugavas Vanagu vīru koŗa Kanadā koncerts Slovēņu zālē Mill Str., Breslau — nogriešanās iepretim hotelim. Spēlēs E. Zakuļa orķestris.

HAMILTONA

24. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde.

MEŽCIEMS

6. septembrī pl. 19 gadskārtējais sezonas nobeigums un groziņu vakars.

SV. KATRĪNAS

13. septembrī pl. 9 Mednieku un makšķernieku kluba rīkotās eksternās sacensības šaušanā Gun kluba laukumā. Pl. 19.30 101 Garnet St. balle un apbalvošana. Spēlēs Runči.

MILTONA

13. septembrī no pl. 10 — 22 Tautību festivāls. Latviešu stends atradīsies Knox Presbiterāņu baznīcas telpās, Main ielā. Stendu vada I. Zamlovskis.

ŠELBURNA

4. oktobrī pl. 1930 Latviešu lauksaimniecības biedrība rīko Pļaujas svētkus Šelburnā Leģiona zālē. Svētbrīdis vēlāk Sv. Katrīnu vanadžu un Jandāla priekšnesumi, loterija, vakariņas un deja.

Fonda valde cer un sagaida, ka sevišķi atsaucīgi šim aicinājumam būs latviešu laicīgās un garīgās dzīves aktīvie darbinieki, kuriem latvju tautas daļa svešumā ir uzticējusi organizēt un vadīt tās nacionālo, kultūrālo un reliģisko dzīvi, kā arī būt nomodā par savas tautas piederīgiem, kad posts vai nelaime tos piemeklē.

AMERIKAS LATVIEŠU
PALĪDZĪBAS FONDS

Iestāšanās pieteikuma veidlapas lūdzu pieprasiet ar šeit zemāk iespiest kuponu.

LATVIAN RELIEF FUND OF AMERICA, INC.
P.O. BOX, 8857, PHILADELPHIA, PA. 19117

Lūdzu piesūtīt man ________ Amerikas Latviešu Palīdzības Fonda dalībnieka-veicinātāja iestāšanās pieteikuma veidlapas.
(skaits)

Uzvārds un vārds ____________________

Dzīves vieta ____________________

____

(precīza un labi salasāma pasta adrese)

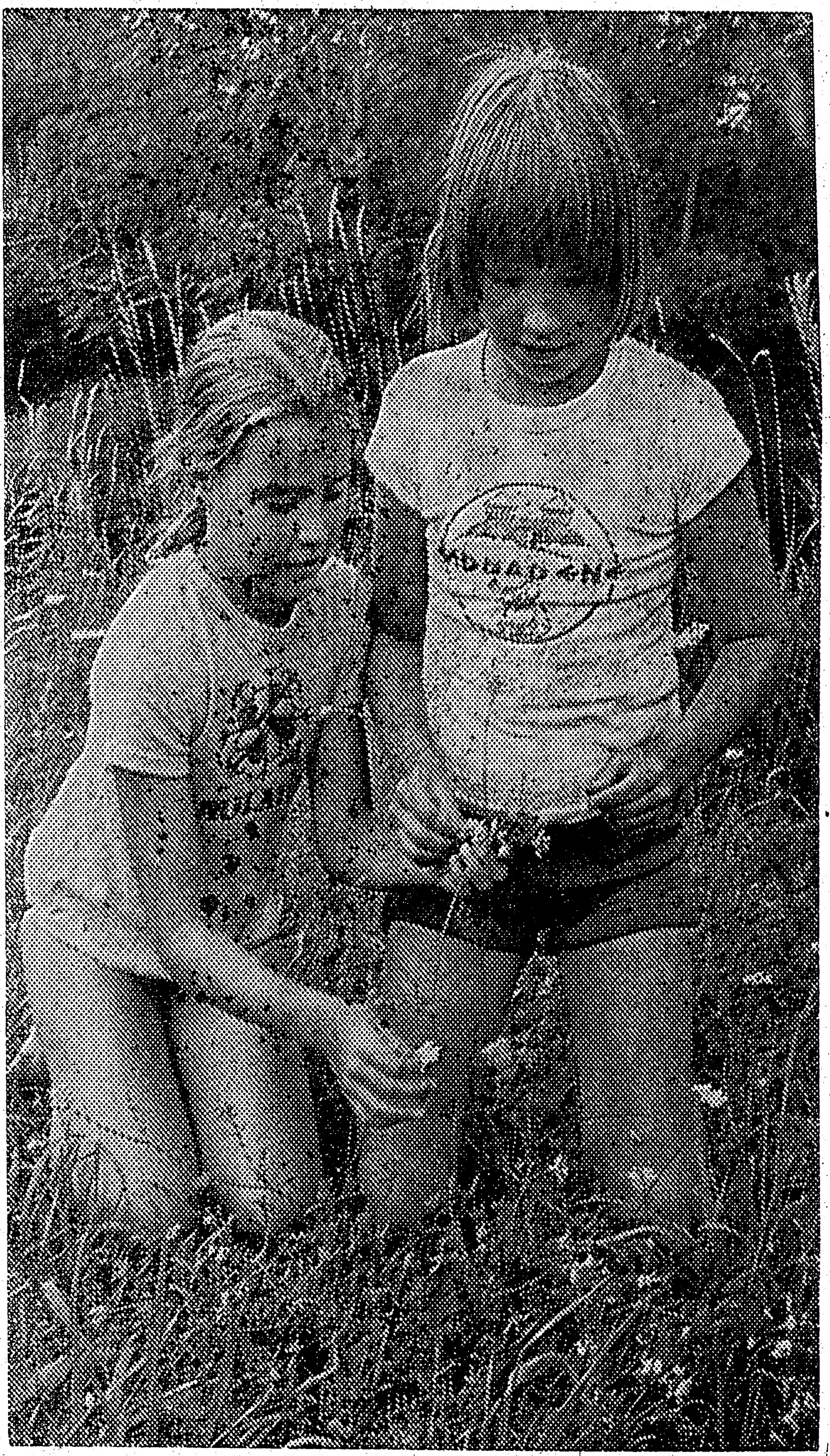

Sveika, vasara! — Jūlija Ezergaile un Linda Šteinberga.
Foto: J. Liģers

Godina varoņus

(Turpinājums no 6. lp.)

Otra piemiņas plāksne bija veltīja mūsu „Orleānas jaunavai" Birutai Blūmai ar šādu ierakstu:

„Birutas Blūmas — varones 25 gadu atcerei. Viņa vadīja sacelšanos lielajā Kingiras vergu nometnē, ziedojot savu jauno dzīvību brīvības idejai. Viņu un visus latviešu noslepkavotos un deportētos atceroties un godinot."

DV Montrealas nodaļa.

Trešā plāksne tika novietota DV Montrealas nodaļas labvēļa un nelaiķa biedra Voldemāra Janitēna piemiņai, kas bija ar šādu ierakstu:

„Voldemāra Janitēna — „Mūsu nodaļas labvēļa un biedra piemiņai." ...Tu sapni par dzimteni pagalvī liki..."

Tāpat tur tika novietota arī mūsu slavenā 1. Valmieras pulka komandieŗa pulkv. Jūlija Jansona labi palielināta un brāļu Gemstu ielogota liela fotografija, kuŗu bija sagādājis nodaļas valdes loceklis Jānis Leitēns.

Tad sekoja nodaļas sekretāra I. Skrastiņa referāts par tematu — „Varonība — mātes ieaudzināta īpašība", kā arī izsūtījumā sacerētā dziesma „Sveicu tevi, mana dzimtā puse" ar melodiju Paliec sveika, baltā bērzu birze.

Nodaļas sarīkojuma daļas vad. E. Reveliņš deklamēja Leonīda Breikša Lūgšanu, kam sekoja akordeona mūzika un dziesmas pašas DV Montrealas nodaļas uzceltajā plašumā.

Sarīkojuma dalībnieki apskatīja un ļoti atzinīgi novērtēja bij. nodaļas valdes pr-ža Jāņa Norveļa izmūrētās lielās laukakmens trepes. Nodaļas kasieris un grāmatvedis Jānis Ļava novēlēja, lai šīs trepes būtu tik izturīgas un cietas kā vanaga knābis.

Par atspirdzinājumiem rūpējās vanadžu priekšniece Ērika Vītiņa ar savām čaklajam palīdzēm.

I. Skrastiņš

Modrību par . . .

(Turpinājums no 10. lp)

tas pamats, tikumu un tradiciju glabātāja. Tas nozīmē, ka latviskā ģimene dod vislielākās izredzes latvietības saglabāšanai. Diemžēl, mūsu ikdienas dzīvē ir visai bēdīga aina — draudzes ziņas rāda, ka mums ir vairāk jauktu laulību; reti kāda no tām savus bērnus audzina par latviešiem.

Paldies Dievam, vēl mums ir daudz krietnu vecāku, kas ar visu sirdi cenšas savus bērnus pie latvietības paturēt un šīs intereses liek centrā. Bērnu audzināšana ir risināma organizēti un plānveidīgi. Vecākiem jāpārbauda skola, kurā viņi savus bērnus nodod. jo jaunā audze ir mūsu rītdiena. Rūpe jātur arī centrālajām organizācijām un draudzēm, kur vien mīt latvieši.

Cik stipra nacionālos centienos un atriotiskā garā būs mūsu jaunatne, tik stipra un varena veidosies mūsu tauta, kas mīl un cīnās par brīvu Latviju.

Jauna izglītības padomes priekšsēde

Kā ziņo Pasaules brīvo latviešu apvienības priekšsēdis I. Spilners, PBLA valde apstiprinājusi Līgu Ruperti par PBLA izglītības padomes priekšsēdi. Sniedzam viņas dzīves aprakstu.

Jaunā Izglītības padomes priekšsēde Līga Ruperte akadēmiskos gradus ieguvusi Mičiganas universitātē Ann Arborā — B.S. un M.A. paidagoģijā, speciālizējoties par fiziskās audzināšanas un angļu valodas skolotāju. Ph. D. gradu tā ieguvusi sociālās zinībās.

Apmēram desmit gadus darbojusies par vidusskolas skolotāju, bet pēc Ph. D. grada iegūšanas strādājusi par klīnisko direktrisi un jauniešu un ģimeņu padomdevēju „The Bridge for Runaways" Grand Rapidos 7 gadus. 1980. gadā Līga Ruperte ieguvusi sociālo zinību licenci (Certificate of Social Work).

Ruperte bijusi ALA Kultūras Biroja vadītāja no 1977 — 1980 gadam, kā arī ALA un PBLA KF valdes locekle. Sākot ar 1980. gadu, Ruperte ir ALA Ārpusskolas izglītības biroja vadītāja, Pasaules Brīvo Latviešu Apvienības valdes un Latvijas Brīvības Fonda pārvaldes locekle, 2x2 un Latviešu Institūta padomes locekle.

Līga Ruperte trīs gadus strādājusi par inspektrisi Gaŗezera vasaras vidusskolā, bijusi programmas direktrise, skolotāju semināru vadītāja un lektrise 2x2 nometnēs un DALJA's nometnē Venecuēlā, lektrise Rietummičiganas universitātē un lektrise un audzināšanas konsultante Beverīnas vasaras vidusskolā. Viņa ir 1980. gada Latviskās kultūras nedēļas koordinātore, vadīs skolotāju kursus pie Austrālijas vasaras vidusskolas Adelaidē 1981. gadā janvārī, piedalīsies arī LJAAJ kursos par lektrisi. Vadīs 3x3 (latviskajai izglītībai visām paaudzēm, kursus) no 1981. gada 16. — 23. augustam Gaŗezerā.

PBLA Informācijas birojs

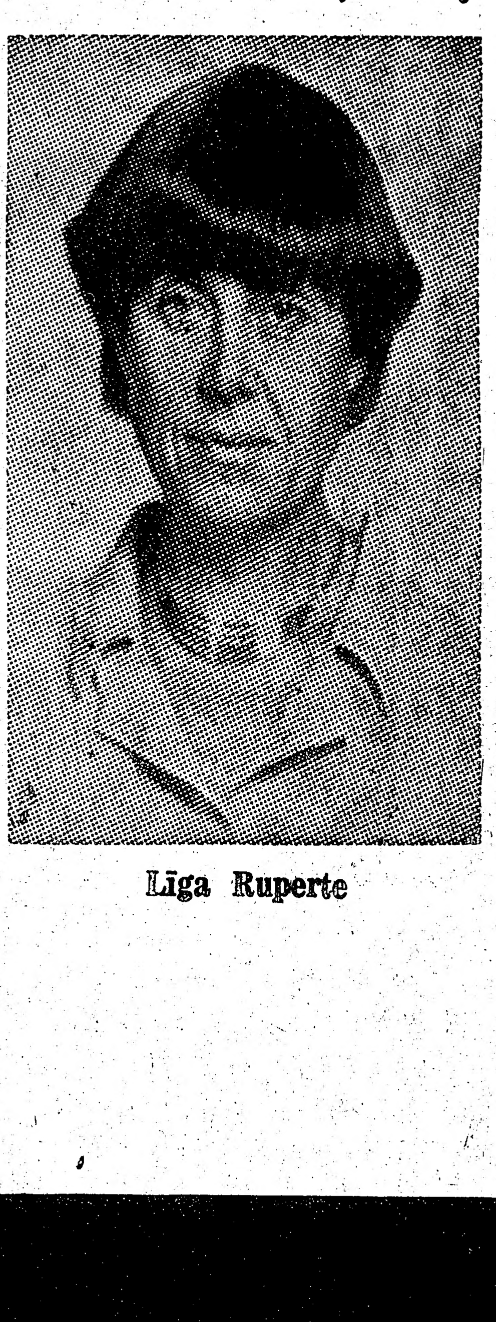

Līga Ruperte

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcā
491 College Str.,
kā arī spiestuvē

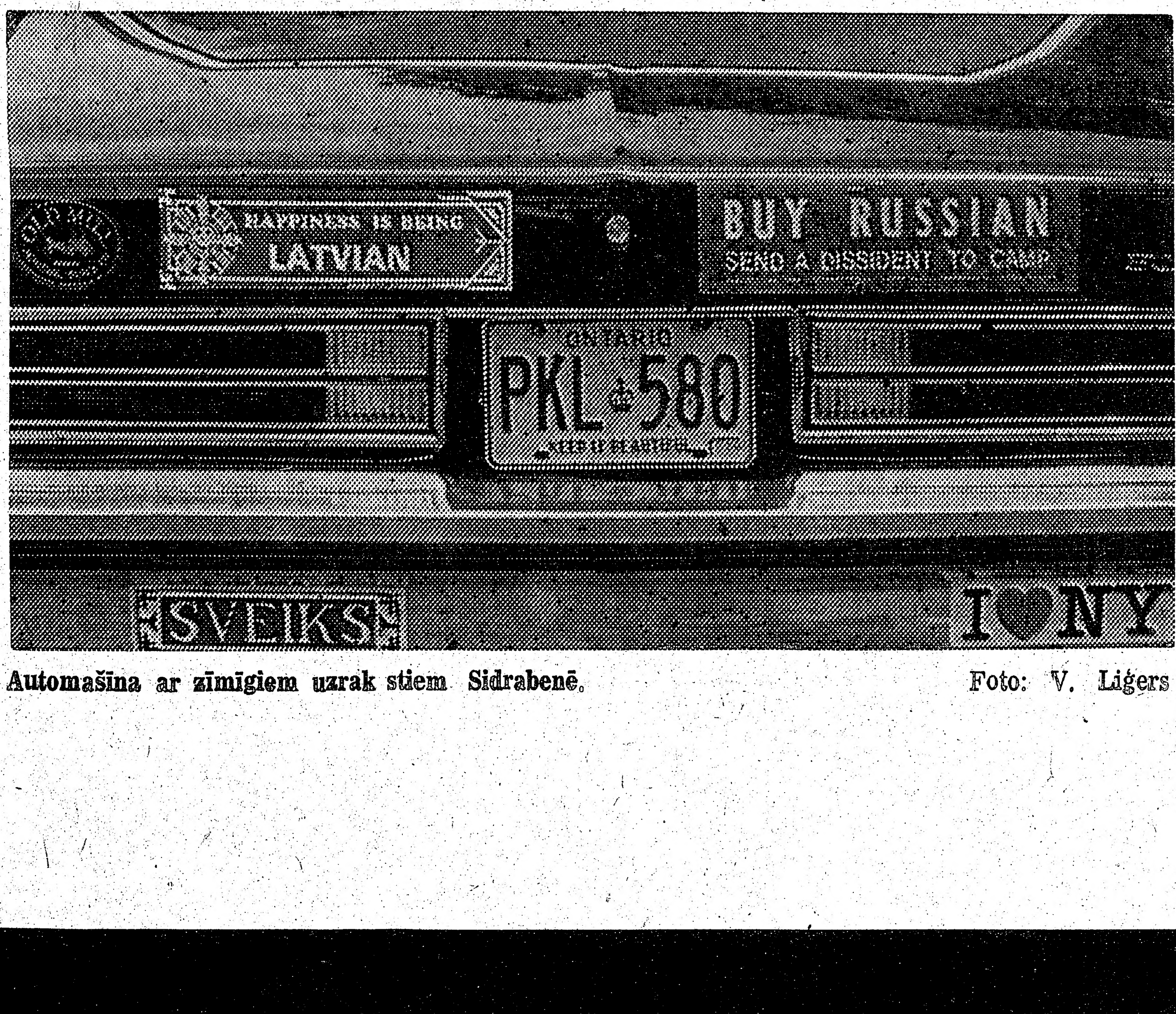

Automašīna ar zīmīgiem uzrak stiem Sidrabenē. Foto: V. Liģers

Valdis Ozols

Viena diena Aļaskā

ZVEJNIEKU PIEDZĪVOJUMS AR VALZIVĪM

Ir mierīgs, kluss un skaidrs 21. jūlija rīts. Jau pulksten četros ar mazu pakaļpojumu kuģīti no Aļaskas zvejnieku ostas Kodiakas izejam jūŗā zvejot halibutes (Halibut). Tās ir mūsu būtei līdzīgas plakanas zivis, kas dzīvo dziļās vietās pašā jūŗas dibenā un pieaug līdz 300 mārciņu smagumam. Ar tīklu tādus milzeņus no dzelmes izsmelt nevar. Īstais rīks ir vareni liela makšķere ar apmēram 12 collu gaŗu āķi un 400 mārciņu stipru šņori. Ēsmai lieto beigtu zivi. Kaut arī halibute barojoties no trūdiem un maitām, labi sagatavota, tā ir viena no visdārgākām un garšīgākām zivīm.

Ieskaitot kuģa īpašnieku un reizē arī kapteini Vokeru, ko mēs visi saucam par Bābu, grupā esam seši makšķernieki, — mēs abi ar sievu, mūsu dēls Andris ar sievu Kendiju un viņas brālis, 16 gadu vecais skolnieks Roberts Foks no Omahas.

Mūsu „kuģis", ko kapteinis nosaucis savas vecākās meitas vārdā par Serene, ir tikai 28 pēdas gaŗa piekrastes izbraucienu motorlaiva, kas visbiežāk kalpojot tūristu pārvadāšanai no vienas salas uz otru. Telpu tur daudz nav, bet tās sadalītas un iekārtotas tā, ka spēj apmierināt visas kapteiņa viesu vēlēšanās. Zem virsējā klāja, kas paredzēts saules mīļotājiem un makšķerniekiem, ir izbūvēts telpa pasažieŗiem. Tur pie grīdas pieskrūvēta rindiņa mīkstu sēdekļu, sešas izritināmas un saritināmas guļamvietas, maza virtuvīte un pat pundurbārs ar diviem nekustināmiem krēsliem. Viss tīrs, glīts un gaumīgs. Apmēram 50 pēdu gaŗā tauvā Serene aiz sevis velk ar gaisu piepūstu gumijas laiviņu Zodiac. Ar to kapteinis sola mūs izvest kādā upē lašus pamakšķerēt.

Jau izbraucot no ostas, ir ieslēgts kuģa stereo. Viegla stīgu mūzika, kas reizē skan lejas telpā un arī uz klāja, ir sākums priecīgam garastāvoklim un labam noskaņojumam visapkārt. Brīdī, kad esam uzkāpuši uz klāja, lai apjūsmotu sarkanu saullēktu pāri gludajam jūŗas līmenim, jūtamies kā uz izpriecu kuģa miniatūrā.

Mūsu brauciena galamērķis ir Afagnak sala ziemeļos no Kodiakas. Tās tuvumā esot laba halibutu zvejošanas vieta un salas upē — lašu vairāk nekā akmeņu. Pusceļā labu brīdi mūs uzjautrina melns jūŗas ūdrs (Seaotter), kas graciozi kūleņo un valstās pa gludo ūdens virsmu. Reizēm tas nozūd dzelmē, lai no turienes augšā uznestu kādu ēdamo, kas varētu būt gliemezis. Viņa maltītes ieturēšana ir vesela baleta izrāde. Apvēlies uz muguras, tas savu ēdamo noliek uz vēdera un krietni to sapliķē, vispirms ar vien ķepu, tai ar otru, un beigās dauza ar abām reizē. Tad viņš bumbulūti mētā un groza pa rokām, it kā nevarētu atrast īstās vietas kur iekost. Strauji apvēlies pāris reizes apkārt, tas atkal vīstoklīti plīķē, svaida un groza. Tikai pēc tam, kad vēlreiz ir apmetis vairākus slaidus kūleņus, viņš brokastis ceļ pie mutes, bet tūlīt tās aizmet projām un veikli ienirst atpakaļ dziļumā. Šķiet, melnais jūŗas ērms nemaz nav izsalcis, viņš ir tikai gribējis mums parādīt savus akrobatiskos trikus. Paldies māksliniekam par izrādi, un mēs braucam tālāk.

Mazā saliņā uz klintīm saulē gul jūŗas lauvas (Selions). Pa gabalu tie izskatās pēc zemē izkaisītiem lieliem cīsiņiem. Tuvāk sevi apskatīt gulētāji neļauj — visi saslīd ūdenī.

Ar halibutu zvejošanu mums nemaz neveicas. Kādu stundu izmēģināmies vienā vietā, tad otrā un vēlreiz tuvāk krastam. Nekā. Kapteinis pukojas, ka tam nelaimējoties laivu uzsēdināt īstajam dziļumam. Vairāk arī nepūlamies. Noenkurojam Sereni Afagnak salas līcī un sakāpjam Zodiakā, kas mūs ieved upes grīvā. Tā ir krietni plata, bet sekla un krāčaina upe. Lašu tanī Dieva svētība. Skaidrajā ūdenī labi var redzēt, kā tie dūšīgi cīnās pret straumi uz augšu. Ir pat līdz trīs pēdas gaŗi un saulē spīd kā apsudraboti. Laikam tiem, kas ātrāk grib nokļūt nārstošanas vietā, peldēšana liekas par lēnu, lāgiem viņi lec pa gaisu. Tāda zivju lēkāšana esot neražas zīme makšķerniekiem. Kad laši dancojot, tad viņi neēdot. Tā arī ir. Met savu šņori kā gribi, mūsu bleķa zivtiņām priecīgie nārstotāji nemaz nepieskaŗas. Stundu veltīgi izpūlējušies, izvelkam savu gumijas laiviņu zālē un ejam kājām pa krastmalu uz augšu Pie ūdenskrituma būšot foreles.

Tāds gājiens ir vairāk vērts nekā visi nokertie laši un apsolītās foreles kopā. Līčos zied vīgieži, gundegas, Jēkaba trepes, vilka vālītes, vanagzirņi, vēja kaņepes un visas citas Latvijas pļavu puķes. Kraujas mala pilna ar neaizmirstulītēm, zaķa pēdiņām un zilajiem zvaniņiem. Visvairāk acis kavējas pie sarkano ugunspuķu laukumiem, kas plati un krāšņi aizstiepjas līdz pat tālai kalnu grēdai. Vietumis brienam pa treknu zāli un smilgām, kas sagušas gaŗākas par cilvēka augumu. Tad atkal ieleja ar skalbjiem, suņuburkšķiem un baltu pūku bumbulīšiem. Saulē svīst mugura, bet kājas noguruma neļūt, un sajūta ir tāda, it kā ar līču ziediem un smaržām šeit būtu nolaidusies kāda no senajām Latvijas vasarām.

No meža puses virs upes izplanē liels, baltgalvains ērglis. Viņš lido tik zemu, ka skaidri var saredzēt, kā tas sašķiebj galvu, lai paskatītos lejā uz mums, kur mēs, viņu apbrīnodami, staipām kaklus. Liekas, skaistajam gaisu valdniekam ir jāzina, kas mēs — draugi vai ienaidnieki? Laikam neko aizdomīgu nesaskatījis, tas lēnām aizstūrē atpakaļ uz mežu.

Pārejot zemāku ieplaku, dubļos redzam, ka stiga, pa ko ejam, nav cilvēku, bet lāču iemīta. Lielās, platās pēdas ir pavisam svaigas. Vareno nagu nospiedumi un vietumis izvālātā zāle liek mums drusku nodrebināties. Nav nekādu šaubu, ka lāči ir kaut kur tepat tuvumā. Kapteinis pastāsta, ka nevis Kodiakā, bet Afagnakā dzīvojot pasaulē lielākie brūnie lāči. Lašu nārstošanas laikā tie okupējot upju krastus, un makšķernieki nekad te nenākot pa vienam, bet gan vairāki kopā. No cilvēku radītiem trokšņiem lācis turoties nost. Kaut arī dzirdēti brīdinājumi, katru vasaru kāds pārgalvīgs zvejnieks sevi vai citā vietā lāča ķepās atstājot savu dzīvību. Turpmākā gājienā mums visiem ir radusies vēlēšanās sarunāties un sasaukties labi skaļi. Neviena lāča arī nesastopam.

Krāces malā, laikam ap lāču atstātām zivju atliekām, plosās bars kaiju un arī divi melnie kraukļi. Sen, sen neesmu redzējis šī Latvijā izmirstošā, maitu knābātāja putna. Vēl arvienu tas ir tāds pats kā manā bērnības laikā Mālupē — liels, gauss un neveikls. Taisni brīnums, kā tādam nedziedātājam strumulim tautasdziesmā rokā ielikts tik trausls mūzikas instruments kā kokle? Tad jau labāk tā piederētos lakstīgalai, cīrulim kaut vai melnajam strazdam.

Pie ūdenskrituma mūsu neveiksme ar makšķerēšanu nebeidzas. Arī foreles — neviena. Makšķernieki Linkolnā mēdz teikt, ka vecā mēnesī zivis necopējot. Varbūt tādu kārtību tās ievēro arī Aļaskā. Šodien mēnesim pati pēdējā diena. Rītu būs jauns.

Toties pašu kritumu un tā apkārtni ir vērts redzēt. Cilvēks ar savām kāpnēm, tiltiem un skatu torņiem šeit dabas skaistumu vēl nav sakropļojis. No sīkākā oļa upes straumē līdz lielākajam klinšu bluķim augstu debesīs viss vēl ir Dieva noliktajā vietā. Tuvumā nav ne ceļu, ne māju.

Nav tā, ka, kritumu ieraugot, mute paliktu vaļā. Tam nav ne Josemitī augstuma, ne Niagaras platuma, bet ir kāds pirmatnīgs, gleznains skaistums, kāda nav tiem kritumiem, kas aplipuši ar tūristu teltīm un spēkratu novietošanas laukumiem. Te krācei abās pusēs cirvju un zāģu nepostīts aug mežs. Tās ir resnas simtgadīgas egles, kas zarus sakrustojušas tik cieši, ka vietumis saules stari līdz zemei nemaz netiek. Apakšējie zari tām vairs nezaļo. Tie ir visapkārt apauguši ar biezu iebrūnu sūnu kārtu un izskatās kā resnas, mīkstas vāles. Kur vien egles atstājušas brīvu laukumiņu saulei iespīdēt, tur sazēluši biezi aveņu krūmi ar pašreiz gatavām lielām, sarkanām ogām.

Pirms sākam atceļu, atrodam vietu, kur nolaisties zālē. Nekas mūs netraucē, nekas mums nav jāpadara un nekur mums nav jāsteidzas. Ir tāda sajūta, it kā labi ieklausoties ūdenskrituma šalkšānā, varētu sadzirdēt, ka tas stāsta senu teiku par pasaules radīšanu. Tik neskarts un pirmatnīgs te ir viss. Aļaska ir skaista.

Tad pa biezo zāļi brienam atpakaļ uz līci, kur, spīdīgu spāŗu aplidots, saulē karst mūsu Zodiaks. Priecīgi pukšķinādams mazais motoriņš mūs aizvelk atpakaļ pie Sirenes. Drīz vien esam atkal jūŗas klajumā, bet uz mums vēl nebraucam. Kapteinim ir zināma cita halibutu zvejošanas vieta, kur vakar kāds viņa viesis izvilcis 130 mārciņu smagu zivi. Stūrējam turpu. Vai tad īsti nekā šodien nedabūsim?

(Turpmāk beigas)

No labās: Karoline Taukule, Nora Pūce, Indra Jefimova, Zane Zaķe, Anita Blezūre, Tamara Dempseja, Anita Zaķe, Laila Ansberga, Nils Edvards, Aina Lēruma, Sandra Dambīte, Dace Jostiņa. No labās ar balto kreklu: Ziedonis Āboltiņš, Andris Heisters, Andris Grīnbergs, Inta Āboliņa, Gunta Auziņa un Dzintra Grīnberga, pirmajās kokļu dienās Anglijā.

Vecākais latviešu puķu veikals

Dibināts 1952. g.

Vesus

ZIEDI, SAKĀRTOJUMI UN STĀDI

katram gadījumam

Piegāde Lieltoronto pilsētas robežās

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm

231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO M6R 2L6

Tel. darbā (416) 534-4645,

pēc darba (416) 533-4037

A. Putniņš

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts

Ziedputekšņi (Pollen)

Peru pieniņš (Royal Jelly) no

ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel. 534-0563

PIECU

PIECU DARBA GADU ATCERE STRAUMĒNOS

Ik nedēļas nogali Straumēnos pulcējas ciemiņi, lai svinētu kādu gadskārtu vai ģimenes svētkus, lai piedalītos kādas organizācijas darbības atcerē vai arī lai atpūtinātu nervus latviskā vidē. 23. augustā tautieši no tuvienes un tālienes ieradās Straumēnos pašu Straumēnu dēļ: šajā dienā Daugavas vanagu un vanadžu saime Anglijā un daudzie labvēļi atskatījās uz pieciem drbā un pūlēs aizvadītiem gadiem, kuŗu laikā izveidojās Straumēni tādi, kādi tie ir šodien – skaisti uzkopti, ērti iekārtoti, gaumīgi un mājīgi.

Pirms svētku akta ciemiņi un mājinieki apstaigāja visus Straumēnus, lai apskatītu jaunās un pārbūvētās celtnes. „Jaunajā mājā" – vienstāvu celtnē jau visas istabas apdzīvotas. Tur iekārtota arī ambulance, mazgāšanās iespējas slimākajiem un nespēcīgākajiem un maza virtuvīte. Mājas priekšā plaša lievenis, kur pasēdēt saulītē. Istabiņas ērtas, gaišas un ar centrālo apkuri. „Pulksteņa mājā" izbūvētas vairākas jaunas istabas. Pulkstenis tornī atkal rāda laiku. Ciemiņi nosprieda, ka šī esot visromantiskākā celtne visos Straumēnos! Pašlaik Straumēnos ir īstais ziedu laiks; pat bijušais bruģētais pagalms pārvērties krāšņu puķu dārzā.

Svētku aktu ievadīja mācītāja J. Jurģa vadītais svētbrīdis brīvā dabā – Straumēnu sarīkojumu laukumā, kur jau vējā plīvoja Latvijas un Lielbritanijas karogi. Mācītājs lūdza Dieva svētību šīm latviešu mājām – Straumēniem, kur pulcējas visu paaudžu tautieši darbos un svētkos un kur skan arī Dieva vārds latviešu valodā. Šis nams ir celts uz stipriem ticības un latviskuma pamatiem.

Svētku aktā uzrunu teica DVF valdes priekšsēdis L. Rumba, atcerēdamies laiku, kad doma par savu lauku īpašumu DV saimei Anglijā bija tikai iecere; daudzi neticēja, ka to jebkad varēs īstenot. Ka šodien varam pulcēties Straumēnos, ir lielā mērā bijušā DVF valdes priekšsēža vietnieka un saimnieciskās daļas vadītāja G. Rītiņa nopelns. Neatlaidīgi meklēdams piemērotu pirkšanas objektu, viņš izbraukāja Angliju krustām šķērsām, līdz atrada šo īpašumu Anglijas vidienē, visām latviešu saimēm ērti pieejamā vietā. Arī pēc nopirkšanas G. Rītiņš veltīja daudz pūļu pārbūvju un pārkārtojumu plānošanai un izdevumu aprēķināšanai.

DVF laimējies atrast Straumēniem spējīgu un ļoti darbīgu pārvaldnieku Ādolfa Sīļa personā, kam neatsveŗams atbalsts ir viņa dzīvesbiedre Anita. L. Rumba izteica pateicību visiem, kas ar darbu un līdzekļiem palīdzējuši celt un veidot Straumēnus, sevišķi pieminot kapt. O. Caunīti, kuŗa testamentā novēlētā summa palīdzējusi uzcelt jauno māju. Straumēni ir palīdzējuši sakausēt latviešu saimi, jo sevišķi vanagus un vanadzes, kopējā darbīgā vienībā, devuši uzmudinājumu strādāt un rūpēties, lai šajā mītnē valdītu patiesi latvisks gars. Uzrunas beigās visi svētku dalībnieki vienojās Latvijas himnā.

Apsveikumus ievadīja LNPL prezidija priekšsēdis A. Abakuks, nododams LNPL, prezidija un Latviešu mājas Almelijā laba vēlējumus un teikdams paldies par Straumēnu darbu latviešu kultūras un sabiedrības labā. DV vanadžu priekšniece A. Liepiņa sveicināja no visas vanadžu saimes, pateicoties par atsaucību, kādu Straumēnu vadība un darbinieki izrāda vanadzēm. Straumēnos, šķiet, mājo mūsu dzimtenes lauku māju labais gars, kas mudina uz saticīgu sadarbību un sirsnīgu viesmīlību, tādēļ nav brīnums, ka Straumēnus pazīst tautieši arī citās tālās zemēs.

DVF vanadžu daļas vadītāja E. Sarkanbārde līdz ar DVF vanadžu sveicieniem nodeva arī dāvanu – 2 elektriskos ūdens vārītājus un galdautus. DVF valdes priekšsēdis L. Rumba saviem sveicieniem pievienoja dāvanu Straumēnu pārvaldniekam A. Sīlim un viņa dzīvesbiedrei Anitai. Vēl atsevišķi sveicināja Ziemeļanglijas novada pārstāvis J. Pētersons, pieteikdams 30 augļu kociņu dāvinājumu, Bradfordas nodaļas vārdā – V. Buševics, Bradfordas nodaļas – J. Tauriņš, Halifaksas nodaļas – E. Zobens, Notinghamas nodaļas – A. Zariņš, Donkasteres nodaļas – A. Freimanis, Londonas vanadžu kopas – V. Kinga; sveicieniem bija pievienoti dāvinājumi naudā un mantās.

ELJA's Anglijas nodaļas valdes priekšsēdis A. Mellakauls sveica no jauniešiem un pateicās par labo sadarbību. Anglijā labi saprotas visas paaudzes; jauniešu centienus jo sevišķi labi izprot DV, un nākamā gadā Vispasaules latviešu jaunatnes kongress notiks DVF Straumēnos. Jaunieši dāvināja Straumēniem jaunu volejbola tīklu. Ar rakstu Straumēnus sveicināja DVF goda priekšsēdis T. V. Ozoliņš ar dzīvesbiedri, DV priekšnieks J. Frišvalds, vanadžu goda priekšniece M. Ķeņģe, DV CV prezidija sekretārs G. Tamsons, ELJA's valdes priekšsēde Jāna Jēruma–Grīnberga, Latviešu mājas Almelijā komitejas goda priekšniece H. Zariņa, DVF Hadersfildas nodaļa un Latviešu jūrniecības archīva vārdā V. Kalniņš.

Svētku akta turpinājumā koncertēja Londonas latviešu koris, diriģentu Lilijas Zobenas un Ziedona Aboliņa vadībā. Dziesmu izvēle ietvēra komponistus no J. Cimzes līdz jaunajai I. Akerbergai. Koncerts izskanēja ar H. Pavasara sabalsoto tautasdziesmu „Mazs bij tēva novadiņis", jo labi piemērotu Straumēnu mājām, saimniekiem un saimei, kas arī „diženi turas" svešas zemes un tautas vidū.

Vakarā daudzie ciemiņi – turpat 400 – līdz ar mājiniekiem Straumēnu sabiedriskajās telpās pavadīja dažu jauku un priecīgu stundu sarunās un dejās spēlējot Kaijas mūzikai. Laimīgākie loterijā ieguva skaistus un vērtīgus laimestus. Vai tagad, pēc piecu gadu intensīva darba, Straumēnu darbinieki un talcinieki domā mazliet „atvilkt elpu"? „Kur nu," atmet ar roku pārvaldnieks Ādolfs Sīlis, un tūlīt jau sāk skaidrot, kas un kā vēl veicams, lai Straumēni kļūtu aizvien skaistāki, ērtāki un – latviskāki!

A.L.

Bijušo vidzemnieku sanāksme Gaŗezerā

(Turpinājums no 8. lp.)

V. Skaistlauks bija pēdējais Vidzemes artilerijas pulka komandieris.

Pēc atbrīvošanas cīņām pulku novietoja Rīgā artilerijas kazarmās pie Krusta baznīcas. Pulka lielgabaliem bija zirgu velkme, un rīdziniekiem daudzkārt bija izdevība redzēt vidzemniekus ar viņu „kumeliņiem" armijas parādēs.

Pulkam vasaras nometnes bija sākumā Daugavpilī, vēlāk Lilastē.

1940. gada rudenī pulku iedlīja teritoriālā korpusā, un tas līdz ar citām kaŗaspēka daļām 1941. gadā izstaigāja latviešu kaŗavīru sāpju ceļu.

Sanāksmi vēl sveica Mičigenas latviešu virsnieku apvienības pārstāvis bijušais vidzemnieks A. Dravnieks.

Par azaidu gādāja vidzemnieku dzīvesbiedres un Bērzkalnu ģimenes locekļi.

Svētdienas rītā sanāksmes dalībnieki piedalījās Gaŗezera dievkalpojumā.

V.J.

Mēs iepazīstinām ar jaunu veidu:
„JA JŪS NELAIMĒJAT VIENĀ VEIDĀ,
JŪS TOMĒR VARAT LAIMĒT TRIS
CITĀDĀ VEIDĀ PROVINCIAL IZLOZĒ".

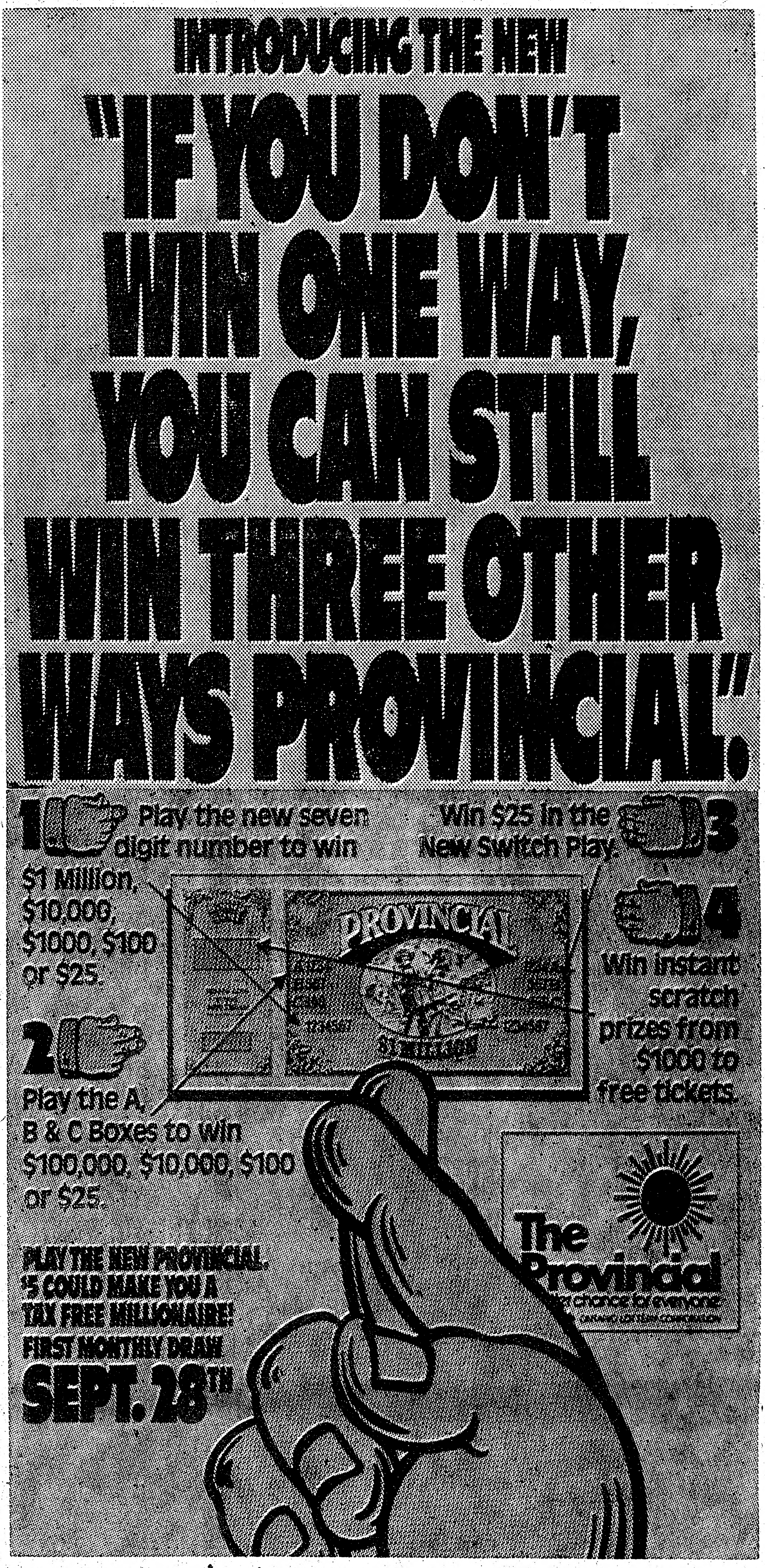

Spēlējiet līdz ar jauno septiņu ciparu numuru, lai laimētu:
1 miljonu — 10.000 dol. — 1000 — 100— vai 25 dol.
Spēlējiet līdz A, B un C iedaļās, lai laimētu
100.000, — 10.000, — 100 — vai 30 dol.

Laimējiet 25 dol. jaunajā maiņas spēlē. Laimējat tūliņ apslēptos laimestus no 1000 dol. līdz brīvai lozei. Spēlējot līdz jaunajā provinciālā izlozē. 5 dol. var jūs padarīt par miljonu (bez nodokļu)). Pirmā ikmēneša ilzloze 28. sept.

Ceļojums pa Ontario ziemeļrietumiem

IV

No tālākās ceļojuma vietas ziemeļu daļā — Timminsas — turpinām ceļu uz māju pusi, pa ceļam iegriežoties Kriklandlēkā; tur tūristu komiteja ar priekšsēdi Ulrichu Treskovu bija rīkojusi mums pusdienas viesnīcā Bavarian Tavern. Apmeklētājus apsveica pilsētas galva Gordons Hamiltons, un pēc tam viena stunda bija veltīta pilsētas apskatei.

Šī modernā pilsēta ar 13.290 iedzīvotājiem, kas vārda tiešā nozīmē celta uz zelta saturošiem iežiem, ražo vienu piekto daļu no visa Kanadā iegūtā zelta. Katru gadu tur ierodas daudz tūristu, lai Nipisinga ezerā nodotos vasaras priekiem — peldēšanai, izbraukumiem ar laivu, makšķerēšanai u. c. Grupas dalībnieki apskatīja Kirklandlēka ziemeļu vēstures mūzeju, kura klāstā bija priekšmeti no zeltraktuvju pionieru laikiem, kā arī vecās raktuves biroja iekārta, minerāļu eksponāti, senās fotografijas un laikraksti ar ziņojumiem par pirmo un otru pasaules karu, meža dzīvnieku atvedi, indiāņu un eskimu daiļamatniecības izstrādājumi.

Norzbeja atklāj Ontario ziemeļu skaistumu. Vienā ceļa pusē vietām paceļas augstas klintis, bet otrā krauja ar ezeru lejā. Tad ceļš izvijas caur klintīm un mežiem, garām krāčainām upēm līdz kūrvietas pilsētai Norzbejai pie Nipisinga ezera.

Daudzkultūru apvienība sagaidīja izbraukuma dalībniekus Germania klubā ar vakariņām, piedaloties turienes preses, televīzijas un radio pārstāvjiem. Krāsaino slīdīšu izrādi par Norzbeju un apvidu vadīja Kanadre kolledžas skolotājs Džons Džakmens.

Norzbeja atrodas 333 km ziemeļos no Toronto. Kā iecienīts tūrisma centrs tā piedāvā gan vasaras, gan ziemas nodarbības. Pilsētā ir arī teātra, mūzeja un skaistu dievnamu centrs. Tūristiem rīko izbraukumus ar kuģi pa Nipisinga ezeru. Liela atrakcija ir arī Kanadas piecīšu mūzejs pie Kallendera, kur dzimuši slavenie Dionne piecīši. Painvuda Motor viesnīcā, kur pārgulējām, izrādīja filmu par apvidus slēpēšanu un labākajām slēpēšanas nobrauktuvēm Norzbejā un tās apkārtnē.

Lielākais gadskārtējais notikums ir Ontario zvērādu mednieku apvienības izsole, kur pērngad pārdotas zvērādas par 30 milj. dol., pievelkot pircējus no daudzām valstīm. Norzbeja Canadore kelledža ir vienīgā Kanadā, kur apmāca helikopteru vadīšanā un piedāvā viesnīcu vadīšanas kursus.

Tālāk brauciens turpinājās dziļi mežā uz Amalgin Treils izjādes ceļojumu, kas atrodas 12 jūdzes rietumos no 11. lielceļa pie Sousriveras, apmēram trīs stundu braucienā no Toronto. Amalgin Treils piedāvā zirgus izjādei mežu burvībā, kas ir vienīgais tāda veida uzņēmums Ziemeļamerikā. Zirgu izjādes ceļojumā ieskaitīts zirgs, kanū laiviņa, piederumi, paēdināšana, telts un pavadoņi. Atliek tikai pašam sagādāt guļammaisu. Nedēļas nogales izjāde vienai personai maksā 135 dol., 5 dienas — 350 dol. Īpašuma atrodas 40 zirgi, staļļos, un sezonā spēj uzņemt 500 viesu.

Izbraukuma pēdējā vieta bija Grēvenhursta, kas ir vārti uz Muskokas ezeru apvidu, lielāko Ontario vasarnīcu centru.

Tur Ascona Place viesnīcā, kuras īpašnieks ir Ernests Zings, ekskursantiem pasniedza izsmalcinātu maltīti ar vīniem. Sēdējām visi trīs baltieši pie viena galdiņa, kad mums pievienojās ukrainiete. Viņa, kas tikai pirms neilga laika ieceļojusi no Pad. savienības Kanadā, stāstīja, ka izbraukājusi arī Igauniju un Latviju. Šo valstu iedzīvotāji ne labprāt atbildējuši, kad uzrunāti krievu valodā, un dzīvo savu atsevišķu kultūras un tradiciju dzīvi. Ukrainiete arī teica, ka igauņi un latvieši esot naidīgi uz krieviem, kas padarījuši viņus nabadzīgus.

Par ceļojuma labo noorganizēšanu un vadību īpašu etniskās preses kopējo balvu saņēma Ontario tūrisma un industrijas ministrijas atbildīgais ekskursijas vadītājs Kolīns Makdonalds un pārējais tūrisma personāls. Pirms atgriešanās Toronto pēc nogurdinošā, bet interesantā ceļojuma oficiālais fotografs Brjūss Rīds uzņēma etniskās preses izbraukuma dalībnieku grupu.

Vera Sidare

Pie dzelzs rūdas virszemes raktuves. Labajā pusē Latvija Amerikā pārstāve V. Sidare.
Foto: Industrijas un tūrisma ministrija

Ražas ievākšana un kopējamais papīrs

PAD. SAVIENĪBĀ 2000 DAŽĀDU RAKSTU UZ KATRU IEDZĪVOTĀJU GADĀ

Kad Maskavā olimpiskajās spēlēs sportisti sacentās par zelta, sudraba un bronzas medaļām, kolchozu un valsts muižu vadītāji lauzīja galvas, kā izpildīt paredzēto plānu un laikā piegādāt valstij labību. Tieši pirms ražas vākšanas lauksaimniecības ministrija izdeva rīkojumu, ka katrai automašīnai, kas nogādā graudus pilsētās un citās noliktavās, jādod līdz pavadraksts četros eksemplāros. Līdz šim iztika ar vienu. Tas labības piegādi apgrūtina un saimniecību grāmatvežiem sagādā liekas pūles un darbu. Rietumvalstīs tas būtu vienkārši, pavairotu ar kopējamiem papīriem vai kopējamām mašīnām, bet ne tā krievzemē.

Kādas grūtības šis rīkojums sagādā Kazachstanas kolchoziem, par to laikrakstā „Zelskaja Žižņ" raksta kolchoza „40 gadu sarkanais oktobris" galvenais grāmatvedis Kurkovsis. „Jaunais rīkojums sagādā daudz darba," viņš raksta. „Kāpēc? jautās lasītājs. Tikpat daudz darba rakstot vienu vai ar četriem norakstiem. Bet kā, jo kopējamā papīra nav visā Kelerovkas rajonā, kur atrodas kolchozs. Tāpat kopējamo papīru nevar dabūt Kokčetavā, rajona galvaspilsētā ar 100.000 iedzīvotājiem (šis rajons tik liels kā Austrija, ref.). Arī kaimiņu rajonos nevienā veikalā nevar nopirkt kopējamo papīru. Tagad mums katram kravas auto ar graudiem jāizgatavo četri pavadraksti atsevišķi un to izgatavošanai jāiesaista papildus biroja darbinieki," raksta galvenais grāmatvedis.

Viņš tālāk norāda, ka tas nebūt neatslogo kontrolpunktus, jo tur paiet ilgāks laiks, kamēr visus pavadrakstus salīdzina un auto rindas kļūst vēl garākas. Atkal laika zaudējums ražas novākšanas laikā, kur tā jau katra stunda dārga.

„Vai nevar atrast kādu ceļu, kā kolchoziem un valsts saimniecībām piegādāt kopējamo papīru tieši?" jautā Kurkovskis Pad. savienības lauksaimniecības ministram, atrazdamies 2000 km tālu no Maskavas.

Katru gadu Pad. savienībā uzraksta 500 miljardu veidlapu, iesniegumu, pavēļu, rīkojumu, instrukciju un dienesta vēstuļu, ap 2000 katram iedzīvotājam. To bija aplēsuši „speciālisti" un pirms gada to publicēja ziņu aģentūra TASS.

Toreiz gan TASS pieprasīja pārstrādāt veidlapu struktūru, tās vienkāršot un skaitu samazināt. Tas palika tikai ziņu aģentūras prasījums, jo galvenajam grāmatvedim Kurkovsskim un arī citiem kolchoziem ražas novākšanas laikā radās vēl vairāk veidlapu. Un kopējamā papīra trūkst ne jau Kazachstanā vien.

P. B.

Juristi vadīja privāto tirdzniecību

AZERBEIDŽANĀ NOŠAUTI TRĪS VEIKLI TAUTAS MANTAS PIESAVINĀTĀJI

Azerbeidžānas komūnistu partijas komitejas laikraksts „Baku strādnieks" nesen ziņoja par noziedznieku sindikāta atklāšanu Azerbeidžanā, ko vadījuši divi pazīstami juristi: valsts prokurors Iskeenders Kuļijevs, kurš bijis atbildīgs par kriminālajiem noziegumiem un Ibrachims Babājevs, Baku prokurātūras izmeklēšanas nodaļas vad. Par sociālistiskās īpašuma piesavināšanos sevišķi lielos apmēros abi notiesāti uz nāvi un nošauti. Tāpat notiesāts un nošauts starpnieks Alekpers Mirkišijevs.

Azerbeidžānas partijas laikraksts raksta, ka šajā noziedzīgajā darījumā bijuši iesaistījušies vairāki simti cilvēku. Gandrīz simts notiesāti, vairāki smagā režīma nometnē uz 13 līdz 15 gadiem. Šie notiesātie kādā Baku trikotāžas fabrikā nodarbinājuši otru, nepieteiktu strādnieku maiņu, iekārtojuši nedēļas nogaļu maiņu un no piesavinātajiem materiāliem ražojuši brīvā tirgus preces. Tā no 1972. gada februāra līdz 1975. gada maijam apgrozījums sasniedzis 2.110.146 rubļu.

Šajā „noziedznieku ķēdē" iesaistījušies preču sagādnieki, tirdzniecības nami, dzelzceļnieki un pat augstāki policijas ierēdņi, kas katru mēnesi saņēmuši arvien lielākas otras algas. Klusēšanas naudu saņēmuši rūpniecības pārvaldes un pat tiesu darbinieki.

Azerbeidžanas partijas vadība jau gadiem cīnās pret piesavinātājiem, kuļotājiem, viltotājiem un citāda veida sociālā īpašuma apdraudētājiem. Ar noteikumiem, priekšrakstiem un propagandu centrālā komiteja cenšas pacelt tautas pašatbildības sajūtu un sociālistisko morāli un ar augstiem sodiem atbaidīt piesavināšanās un ieraušanas kāri. Līdz šim tas partijai nav izdevies, jo šī kādreiz brīvā Kaukaza tauta visādi pretojas krieviem, kuri to pakļāva jau caru laikos.

P.B.

● DIMANTI ● PULKSTEŅI
● LATVISKAS ROTAS
JEWELLERY LTD. Zeltkalies
ALDONAS KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
Izjusti personīgi pakalpojumi,
pastāvīga kapella.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Laipni lūdzam LA lasītājus kārtot 1980. gada abonementa maksas.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Iespaidu sekas

Par visu labo un ļauno, kas notiek pasaulē vai mūsu tuvākā apkārtnē — ģimenē, mājā, mūsos pašos, mēs katrs esam lielākā vai mazākā mērā atbildīgi. Vai piegriežam vērību savām domām, izteiktiem vārdiem, vai uzklausām arī citu domas un spriedumus zināmā jautājumā? Vai mācāmies no savām kļūdām? Dzīve veidojas arī no maziem, dažreiz pat šķietami pilnīgi nenozīmīgiem sīkumiem. Viss, it viss zināmā reizē var vairāk vai mazāk ietekmēt un celt vai gāzt pat lielu vezumu. Atcerēsimies seno latviešu sakāmvārdu: mazs cinītis gāž lielu vezumu.

Cilvēki, tuvākā un tālākā apkārtnē, domas, vārdi, skaņas, gleznas, krāsas, viss var pakāpeniski arī veidot mūsu raksturu, mūsu tagadni, nākotni, sabiedrību, tautu, valsti. Viss, kas ir novērots, piedzīvots, savstarpējā mijiedirbē tiecas īstenoties. Krāsās skatoties, mums rodas zināms pārdzīvojums. Balta krāsa atstāj tīrības, daiļuma izjūtu. Gaiši zila — maigumu, uzticību, zila — dvēseles mieru. Violēta — klusas skumjas. Tumši violēta — bēdas, sēras, lūgšanas kvēli. Gaiši pelēka — sapņojošu melancholiju, ikdienību. Melns — bēdas, ļaunums. Dzeltens — sauli, gaismu, stipru prieku. Dzelteni zaļš — spožu cerību, fizisku prieku. Aveņu sarkana — svētsvinību, dižciltību. Sarkana — virszemes dzīvi, mīlu, naidu, revolūciju, svētas dusmas. asinis. Tāpēc nav gluži vienalga, kādas krāsas mīlam, kādās galdu klājam. Sarkana vilna spēj pievilkt ultravioletos starus un tāpēc var dziedināt reumatiskas sāpes.

Krāsa rada arī temperatūras izjūtu: zila — aukstu, organža siltu. Viena un tā pati skaņa dažādā krāsu gaismā dažādi uztveŗas. Daudzkas atkarīgs arī no pašreizējā individa noskaņas. Dažs caur cietuma lodziņu redz tikai tumšas loga restes, cits zili zvaigžņotās debess tāles. Bēdas attālināties un pat izzudīs tam, kas pratīs ar gaišu skatu raudzīties un saskatīt laimīgu izeju pat visdrūmākos apstākļos. Tagadne veido mūsu nākotni. Lai būtu laimīga dzīve, vairāk dzīves viegluma, sirsnības, līdzjutības, mīlestības.

Valentina Auguste

Svētdienas svētums

Ievēro sabata dienu, ka tu to turi svētu, kā Kungs, tavs Dievs, tev to ir pavēlējis!

5. Mozus grām. 5, 12

Jautājums par svētdienas svētuma saglabāšanu tiek arvien vairāk cilāts. Nav noslēpums, ka sekulārisms aug augumā un pamazām sāk apmākt daudz skaistu tradiciju, un pārvērš šo dienu par atpūtas dienu vai par izpriecu dienu.

Nedrīkstam aizmirst, ka tā darot tiek pārkāpts trešais bauslis: Tev būs svēto dienu svētīt. Un ja nu starp 10 baušļiem viens runā par svētdienas svētīšanu, tad šim jautājumam ir daudz dziļāki pamati, un svētdienas svētīšana nav tikai skaista tradicija vien.

Mārtiņš Luters trešā baušļa izskaidrojumā jautā: „Ko tas nozīmē — svētīt svēto dienu?"

Un atbilde ir, ka svētīt svēto dienu nozīmē, ka mēs „Dieva vārdu un Viņa mācību nepulgojam, bet tos svētus turam, labprāt klausāmies un mācāmies."

Tā svētdienas svētīšana ir saistīta ar Dieva vārda klausīšanos, resp. dievkalpojumu. Dieva vārdā ir glabāts svētdienas svētums. Pavadot svētdienas rītos stundu dievkalpojumā, mēs to pavadām Dieva vārdā un Kristus tuvumā.

Tikai evaņģelija gaismā ir svētums, un šī svētuma tuvumā cilvēkā atdzimst dvēseles spēki. Mēs varam nopelnīt un iegūt daudz ar saviem spēkiem, bet dvēseles pestīšana iegūstama tikai Dieva vārdā un Kristus tuvumā. Tāpēc arī baušļi, kas izteic Dieva gribu sadzīves jautājumos, saka: Tev būs svēto dienu svētīt, tas ir — tev būs Dieva vārdā spēku smelt un Kristus tuvumā atdzimt. Un Dieva priekšā tas, kas pārkāpis trešo bausli, ir tikpat liels grēcinieks kā tas, kas pārkāpis piekto vai sesto bausli.

Tā jautājums ar svētdienas svētuma saglabāšanu nav jautājums par kādas tradicijas saglabāšanu, bet gan jautājums par ticības dzīves kopšanu un dvēseles sargāšanu.

Mūsu pretinieki to ir labāk sapratuši. Tie zina, ja cilvēki vairs nepulcēsies Dievu lūgt baznīcā, tad tumsībai uzvara garantēta.

Mums te ir pašiem sava baznīca, kur netraucēti varam Dievu lūgt un Viņa vārdus klausīties un mācīties. Izlietosim šo iespēju būt kopā ar Dievu svētdienas rītos, stiprinot ticību un saglabājot svētumu.

Roberts V. Āboliņš,

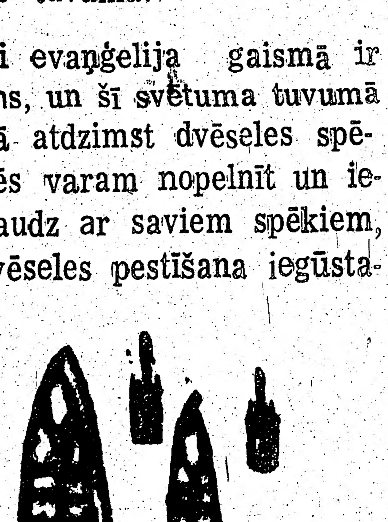

Bazņīcas ziņas

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

Sākot ar jūniju dievkalpojumi notiks pl. 10,

7. septembrī pl. 11 Kapu svētki Jorkas latviešu kapos.

14. septembrī pl. 11 dievkalpojums Saulainē sakarā ar paredzēto draudzes saietu un rudens svētkiem šajā nogalē. Dziesmu lapiņas.

21. septembrī pl. 11 dievkalpojums dievnamā.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša runas stundas kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā iepriekš sazināties.

7. septembrī pl. 11 Kapu svētki.

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

7. septembrī plkst. 11 kapu svētki latviešu kapos Toronto Jorka kapsētā.

14. septembrī plkst. 13 dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

21. septembrī plkst. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā..

28. septembrī plkst. 13 dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

Māc. A. Ardžs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola un Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes, jūlija un augusta mēnešos nenotiks.

Parastie dievkalpojumi jūlija un augusta mēnešos Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā pl. 11 no rīta.

Dievkalpojumi nenotiks 3., 24. un 31. augustā.

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pulksten 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kušķēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kušķēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30—21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures

7. septembrī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola; pl. 10.15 bībeles klase. Pl. 11 draudzes dievkalpojums.

14. septembrī pl. 10 dievkalpojums angļu valodā, kopā ar igauņu draudzi. Pl. 11 draudzes dievkalpojums.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālr. (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N. Y.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trisvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

7. septembrī dievkalpojuma nebūs.

14. septembrī pl. 13.30 dievkalpojums baznīcā.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otāvas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

nepārtraukti 25. gada gājumā katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30 Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis 106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgo latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons, 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0632

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntley Str., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 889-3126.

Vai jūsu mājās ir

JĒZUS NĀCARIETIS

Grāmata par Jēzus dzīvi, $12.00. Pasūtināma pie Janīnas Babres, P.O. Box 633, Arlington Heights, Ill. 60006.

Izdota jauna garīga ilgspēlējoša stereo skaņu plate

SVĒTBRĪDIS

Evaņģelijs vārdos un dziesmās

Draudzes, koŗa, vīru koŗa un solo dziesmas.

Mācītāju:

Fr. Čukura, J. Tervita un A. Vaska iesvētrunas.

Plate pasūtināma pie: Ralfs Augstroze, P. O. Box 7839, Miami, Florida 33155 U.S.A.

Ieskaitot piesūtīšanu, Kanadā $7.-.

Klausaities latv. radioraidījumu katru svētdienu Vienības Balss ir kristīgs radioraidījums tautiešiem dzimtenē. Mīļi aicinām klausīties Vienības Balss ierakstus kasetē. Pieprasait J. Šmitam. Box 465, SURREY B.C., V3T 57B

Vēl šinī gadā iznāks LKOK plkv. Alberta Liepiņa grāmata

1. JĀTNIEKU PULKS

Šajā grāmatā būs sakopotas vairāku autoru atmiņas par dzīvi un notikumiem, ko tie piedzīvojuši, novērojuši un izjutuši, būdami pulka karavīri. Grāmatas saturs iedalīts 105 nodaļās, ar vairāk nekā 300 illustrācijām. Tā pasūtināma tieši apgādā līdz 10. septembrim. Cena 27 ASV dol, Kanadas dol. 32. Pēc tam cena 20 proc. augstāk. Visus, kas pieteiksies un izdarīs iemaksu līdz noteiktam laikam, ievedīsim grāmatai pievienotā subskribentu sarakstā. Uz pieprasījumu izsūtu pilnīgu satura rādītāju.

Apgāds GAUJA (Roberts Krūklītis)
P. O. Box 1594
East Lansing, Mich. 48823 USA

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider

7 Riverview Gardens—769-8535
pie Bloor, vienu bloku dienvidos no Jane.

Lotus FLOWERS

792 Bathurst St.
(pie Bloor St.)
Toronto, Ont. M5R 3G1
Tel. (416) 533-3884
(416) 533-0705

Ziedi un zaļie stādi lielā izvēlē.
Neatkarīgi no Jūsu dzīves vietas —
zvaniet vai rakstiet —
mēs Jums palīdzēsim.
Mēs runājam latviski
Irma Ray

UNITED FLORISTS OF CANADA
FLOWERS-BY-WIRE WORLD WIDE

HELLO WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5504

Sīkāku informāciju un paskaidrojumus ceļojuma jautājumos sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19⅔ mārc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30(trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5

Tālr. 531-3098

Labo visāda veid automašīnas
CREST MOTORS CUSTOM SERVICE

Latviešu uzņēmums, īpašnieks S. MIĶELSONS

253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant)

Tel. 485-5537

Sestdienās strādā līdz pl. 12.00

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 20.

Māra Gugāns-Lūsis

Sākot ar 1980. g. 1. oktobri
Minsteres Latviešu ģimnazijas internātam vajadzīgs

ZĒNU AUDZINĀTĀJS

Vēlamas trenētāja tiesības basketbolā un volejbolā vai arī spējas citās brīvā laika nodarbībās.

un vajadzīga arī

MEITEŅU AUDZINĀTĀJA

Vēlamas spējas brīvā laika nodarbībās. Atalgojums saskaņots ar vācu ierēdņu likmēm pēc BAT.

Lūgumus līdz ar dokumentu kopijām, atsauksmēm no līdzšinējām darba vietām un pašrocīgu rakstītu īsu dzīves gājumu ar 1 pases formāta fotografiju sūtāms MLĢ internāta vadītājam I. Balodim, Haus Rīga, Wienburgstr. 56, 4400 Münster, Germany.

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu	$35.00
☐ 6 mēnešiem	$18.00
☐ 3 mēnešiem	$ 9.00

☐ Piemaksāju par 1980. gadu $......

Mr., Mrs., Miss. ....

Adrese: ....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu sūtīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. VĀRDA

DVF meistarsacīkstes šaušanā

Pēc nemīlīgas aukstās nedēļas DVF šāvējiem laimējās pulcēties skaistā svētdienā Thurnscoe šautuvē netālu no Donkasteras. Tur draudzīgās sacensībās tika izcīnīti meistartituli šaušanā. Sacensībās piedalījās tuvu pie divdesmit šāvēju, šaujot no 50 metru attāluma. Trīs starptautiskos paņēmienos bija iespējams sasniegt 200 punktus, izņemot dāmu klasi ar iespējamiem 150 punktiem.

Par DVF meistaru kļuva A. Freimanis no Donkasteras, sašaujot 158 punktus. Dāmu klasē — Māra Pulera no Mansfīldas sasniedza 84 punktus. Strēlnieku klasē no 18 līdz 50 gadiem 1. vietā Ē. Vītiņš, Česterfīlda, 136 punkti, 2. v. I. Šneiders, Bradforda, 127 p., 3. v. A. Williams, Česterfīlda, 117 p. Senioru klasē no 50 līdz 65 gadiem bija 12 dalībnieku. 1. vietā A. Freimanis, Donkastera, 158 punkti, 2. v. E. Krauze, Česterfīlda, 154 p., 3. v. P. Vītiņš, Česterfīlda, 133 p.

Veterānu klasē, vecāki par 65 gadiem, J. Strazdiņš, Derbija, iespēja 44 punktus.

Labāko rezultātu ieguvēji saņēma DVF sagādātās balvas, kuras pasniedza L. Ceriņš ar A. Freimani. Vēlāk sacensību dalībnieki pulcējās Donkasteras nodaļas namā, kur pārrunāja aizvadītās sezonas ieguvumus un zaudējumus.

Strēlnieks

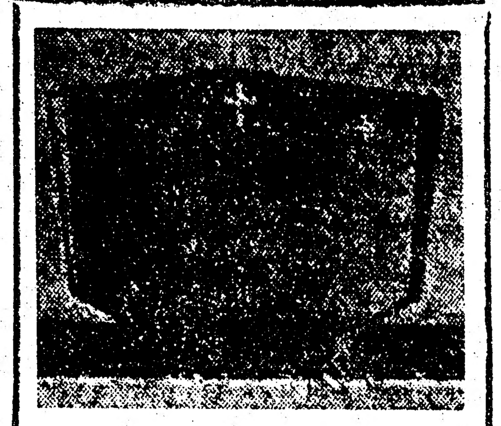

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Igauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9

Starp Eglinton un Davisville
Prasīt pēc E. J. Hopp

VITA

gatavo viesībām — mazām, elegantām, intimām. Tālrunis

491 9465

Laikraksta

LATVIJA AMERIKĀ

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College Str., kā arī spiestuvē

Zalcburgas svētku spēles

Mocarta pilsētas Zalcburgas svētku spēles šogad svin sešdesmit gadu pastāvēšanu. Lielais skatuves ģenijs Makss Reinhards ar Hugo fon Hofmannstala misteriju Jedermann 1920. gadā ievadīja šīs tagad visā pasaulē pazīstamā svētku spēles. Vēl tagad katru gadu no jauna Jedermann inscenējums Doma laukumā pulcina tūkstošiem skatītāju. Šogad šo misteriju inscenējis Ernsts Haeusermans ar Maksimiliānu Šellu un Sentu Bergeri galvenajās lomās.

Zalcburga kopš Mocarta laikiem ir mūzikas pilsēta, jo visu gadu te skan mūzika. Janvārī un februārī skan Mocarta mūzika, tad seko Lieldienu svētku spēles, jūlijā un augustā lielās svētku spēles, Adventes laikā tā skan visās baznīcās.

Šinīs vasaras svētku spēlēs piedalās pasaules lielie mākslinieki. — Koncertos sajūsmināja dziedoņi Edita Gruberova, Meriline Horne, Krista Ludviga, Džesija Normane, Luciano Pavaroti, Leontine Praise, Pēters Šreiers; vijoļu virtuozi rīdzinieks Gidons Kremers, Šlomo Mintcs, Itzhaks Perlmans; pianisti Alfrēds Brendels, Emils Gilels, Elena Kremere, Gerhards Opitcs, Andrē Valts.

Simfoniskos koncertus diriģē Klaudio Abaddo, Gerds Albrechts, Karls Bēms, Kristofs fon Dohnanji, Herberts fon Karajans, Džems Levins, Lorins Manzels, Zobins Mēta, Rikardo Muti. Lielajā svētku spēļu namā Žana - Pjēra Ponnella inscenējumā un skatuves ietērpā un Džemsa Levina mūzikālā vadībā pirmizrādē sniedza Žaka Ofenbacha operu „Hofmaņa stāsti" ar Placido Domingo titullomā, Olimpiju, Antoniju, Džuljetu un Stellu dzied Edda Mosere.

No pagājušā gada repertuāra izrāda V. A. Mocarta operas „Bēgšana no seraila" (diriģē Lorins Mazels), Burvju flauta" (diriģē Herberts fon Karajans, kāzas" (diriģē Herberts fon Karajans), Dž. Verdi „Aīda" (diriģē Herberts fon Karajans, titullomā Mirella Freni), R. Štrausa „Ariadne auf Naxos" (diriģē Karls Bēms). Visās izrādēs piedalās slavenais Vīnes Filharmonijas orķestris.

J. B.

Meklēju vecus draugus no BAYREUTH / Obb. nometnes.
Lūdz rakstīt:
Inta Postnieks,
1039 Cathedral,
Winnipeg, Man. R2X 1J6.

A COMPLETE PERSONAL FINANCIAL SERVICE FROM ONE MAN

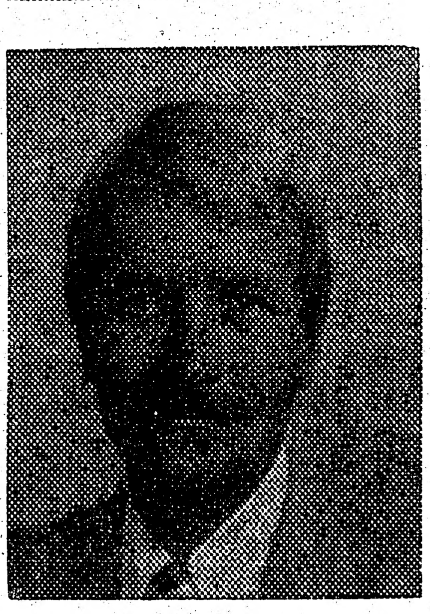

Juris (George) Zommers
Birojā — (416) 842-4630
Mājā — (416) 274 1548

- Reģistrētas pensijas ((RRSP)
- Reģistrēti māju pirkšanas plāni (RHOSP)
- Ieguldījumi
- Naudas taupīšanas plāni
- Iemaksas pensijām (annuities)
- Nākotnes īpašumu plānošana
- Dzīvības apdrošināšana
- Kompāniju darbinieku palīdzības izkārtojumi (dzīvības apdr. u. c.)

Investors SYNDICATE LIMITED

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Ipašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju, aužamās dzijas, vilnas dzipari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti
ceturtdienu un piektd. no 9 rītā — 8 vakarā.
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
sestdienas no pl. 9.30 rītā — 4 pēcp.

Andris Zeibots, C. A.
Cole, Zeibots & Company
CHARTERED ACCOUNTANTS
Henry Cole Management Group Limited
MANAGEMENT CONSULTANTS
797 Don Mills Rd., Don Mills, Ont. M3C 1V1. Tel. 429-2894

ATVAĻINĀJUMA PRIEKAM PIEDĀVĀJAM

V. Krasnais — Latviešu kolonijas	$31.000
Rūtiņa, U. — Vēl tā gribējās dzīvot	$7.00
Freivalds, J. — Bada sazvērestība, rom.	$12.00
R. E. Ekšteins — Stipri piesiets, rakstu krājums	$12.00
J. Babre — Brīnišķīgā zvaigzne, stāsti, pasakas, legendas	$8.00
K. Bachmanis — Latvju tauta bēgļu gaitā	$11.00
D. Švīkule — Veselīgās zāļu tējas	$10.00
V. V. Zēbauers — Amerika: Oasis of Freedom	$17.00
D. P. Odonells — Bunkurs	$16.00
V. Kārkliņš — Pie laika upes, nov.	$14.00
Anšl. Eglītis — Vai zini zemi, citronas, kur zied	$14.00
G. Salāts — Debesis nav tālu, rom.	$13.50
V. Mežezers — Sirds, ko dziļi iemīlēja II	$9.00
J. Juškēvičs — Kurzemes hercogi un viņu laikm.	$10.00
Vecā Rīga — 34 illustr.	$5.00
I. Sleinis — Daugava	$5.00
Okupētās Latv. dien. gr. II	$8.75
Latvju Māksla Nr. 6.	$7.00
A. Voitkus — Zaudētie gadi, rom.	$12.00
Al. Čaks — Mana mīlestība, proza	$14.00
T. Silis — Par brīvo Latviju domājot, apc.	$6.00
J. Siliņš ; Latvijas māksl. 1800—1914 I	$38.00
Latviešu mākslinieki Austrālijā	$38.95
Latvijas kara skola	$20.00
M. Urnežus — Apskaidrība, dzej.	$9.00

Daugavas Vanagu grāmatnīcā, 491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121 (pl. 12 — 7.30). Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10 proc. No 15. jūn. — 15. sept. sestdienās slēgts.

ALSCO - RUSSELL
Aluminum Company
ALCAN
IERĪKO UN LABO

- Aluminija māju sienas un jumtu pārkares (soffits)
- Ūdens noteku caurules ar neredzamiem savienojumiem 5" dimensijā
- Durvju un logu nojumes un slēģus
- Dubultdurvis (storm doors) un logus
- Apmaina logus.

Licensētu amatnieku speciālistu lietpratīgs darbs.
Bezmaksas darbu novērtējumi katrā laikā.
Pakalpojam īpašniekam tieši — bez starpniekiem.

BETTER BUSINESS BUREAU MEMBER

Telefoni (416) 274-1589 vai (416) 861-1087.
Īpašnieki: Andris Namgauds, Tom Russell

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Bebris	**Arnolds Bērziņš**	**Ilmārs Jankovskis**
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.	Berzins Realty Ltd.	Skyline Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarborough	72 Northdale Rd., Willowdale, Ont. M2L 2M1	2100 Dundas St. West, Toronto
759-0266; 759-2771	445-5325	533-8553

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

Mūsu nodaļas biedrs

Jānis Piterkans

dzimis 1929. gada 20. februārī Viļānu pag., Latvijā,

miris 1980. gada 11. augustā Londonā, Ont., Kanadā.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

DV Londonas nod. vanadzes un vanagi

Kanadas darba nodokļa atmaksas programma ir paplašināta.

Sagādājiet jaunu darbu, un jūs varat sagādāt sev nodokļa atvilkumu līdz 4160 dol.

Tas ir vienkārši

Vai jūs nevēlētos atvilkt līdz 4,160 dol. vai vairāk no saviem federālās valdības ienākuma nodokļiem?

Tas ir vienkārši. Paplašiniet savu darbinieku skaitu, sagādājiet jaunas darba iespējas, un jūs varat arī sagādāt nodokļa samazinājumu pats sev.

Līdz 4,160 dol. par katru jaunu darbinieku, kas pieņemts saskaņā ar noteikumiem, ka šis darbs ir sagādāts Darba nodokļu atlaides programmas ietvaros.

Tas ir vienkārši izdarīt.
Jums jāizpilda vienas lappuses veidlapa.
Pilna informācijas saņemama jūsu Kanadas Darba Centrā.

EMPLOYMENT AND IMMIGRATION CANADA — EMPLOI ET IMMIGRATION CANADA

Lloyd Exworthy, Minister — Lloyd Exworthy, Ministre

Canada

Varonība - mātes . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

1953. gadā bija spiests iznākt no mežiem un padoties okupācijas varai, un otrs ltn. Banga, kuŗa šūpulis karājās Kurzemes krastā. Sarkaniem okupējot pēdējo Kurzemes daļu, ltn. Banga ar savu vienību izšķiŗas par pagaidu atiešnu kādā velkonī uz Zviedrijas krastu, bet krievu ātrlaivas tos noķeŗ un viņi spiesti doties atpakaļ. Tomēr laimīgi pavīd izdevība – nokāpjot Kurzemes krastā, pazust Jūraines mežos.

Vēl 8 gadus pēc Kurzemes cietokšņa krišanas piejūŗas mežu joslā mīt pulciņš vīru, kas ar ārkārtīgu risku un pārgalvību drupina un traucē iebrucēju drošības sajūtu. Tajā pašā reizē tie pauž mūsu brāļiem un māsām dzimtenē, ka vēl nav apdzisusi tautas brīvības dziņa, kaut arī vismelnākā verdzības nakts klājusies pāri mūsu dzimtenei. Tikai tad, kad tautas nodevēju vadīti, okupanti ielenc ltn. Bangas un viņu vīŗu mītni meža biezoknī, sākās pēdējais cēliens lielajai Latvijas brīvības cīņai. Ltn. Banga ar saviem vīriem izmet pēdējās granātas, sadegot pašu aizdegtās liesmās.

Viena no mūsu ievērojamākām, bet varbūt maz pieminētām mūsu jaunatnes cīnītājām par cilvēces tiesībām un brīvību bija mūsu Orleānas jaunava Biruta Blūma. Birutas Blūmas personā mēs simboliski godinām visus mūsu tautas locekļus ,visus komūnistu varas upuŗus.

Kas tad bija šī jaunava, kuŗa vadīja sacelšanos Kingiras vergu nometnē? Viņa ir tāda pati latviešu meitene kā tūkstošiem citu, kuŗas Marksa sarkanais nezvērs izrāva no tēva mājām pazemošanai, nomocīšanai, noslepkavošanai, bet Dievs bija izredzējis Birutu Blūmı un devis viņai dvēseles spēku būt visu cietēju aizstāvei.

Biruta Blūma nāk no latviešu zemnieku sētas, no Smiltenes pagasta. Viņas tēvs bija plkv. Kalpaka bataljona kaŗavīrs, un par varonību apbalvots ar Lāčplēša kaŗa ordeni. Boļševikiem okupējot Latviju, kapt. Blūmu apcietināja un viņš mira mocekļa nāvē, bet kapt. Blūma meitu Birutu apcietināja 1950. gadā. Viņu izsūtīja uz Sibiriju un ieslodzīja Kingiras vergu nometnē. Četrus gadus vēlāk, 1954. g. 24. maijā, Kingiras vergi sacēlās pret saviem apspiedējiem. Pievarējuši nometnes sargus un vadību, viņi pieprasīja brīvību. Lai apspiestu šos mocekļus, brīvības vietā krievu valdība nosūtīja kaŗaspēku, pie kam vergi pret lielo pārspēku noturējās pusotra mēneša. Tikai tad, kad ieradās tanku daļas, nežēlīgā kaujā salauza šo brīvības cīnītāju varonīgo pretestību. Mums ir zināms, ka šīs sacelšanās organizētāja un pretestības vadītāja bija latviešu jaunava Biruta Blūma, kuŗu kaujās smagi ievainoja. Tūkstošiem latvju jaunatnes aizgāja Birutas Blūmas ceļus — varoņu gaitas.

Lai man atļauts nobeigt šo mūsu varoņu piemiņas un godinājuma brīdi ar mūsu pēdējā valsts prezidenta Kārļa Ulmaņa vārdiem: „Visi darbi nobāl un paliek mazi to varoņu darbu priekšā, kuŗi par Latviju un Latvijas tapšanu ir savas galvas ķīlā likuši. Kritušo varoņu piemiņa tautas dvēselē neizdzisīs cauri gadu simtiem un tūkstošiem, kamēr vien latvju mātes stāstīs saviem bērniem par varoņu darbiem, un latviešu skolās iededzinās ugunīgo liesmu, ka pašupurēšanās griba un spēja ir tautas garīgā spēka un stipruma avots.

Lasītāju vēstules

JAUTĀJUMS

Vai var kāds dardedznieks. jaungaitnieks un varoņdarbnieks sastāvēt trimdas nacionālo organizāciju vadībā.

Vai var ar trimdas tautiešu ziedotiem grašiem atbalstīt tāda organizācijas, kuŗu vadībā atrodas augšā minēto trimdas nacionālo jauniešu maldinātāji? Vai nebūtu pienācis pēdējais laiks nacionāli domājošiem norobežoties no tiem?

Ādolfs Kēlers Vinipegā

LŪGSIM PAR VIŅIEM

Atveŗot 19. jūlijā Latvija Amerikā numuru — sirds nodreb. Mākslinieciskā tvērumā tiek rādīta rinda mierīgu dievlūdzēju Sv. Jāņa dievnamā, bet — viņu acu priekšā kancele gāžas. Pamati kļuvuši nestabili. Cauri dēļu šķirbām atklātībā izšaujas pazīstamais āmurs ar sirpi. Vīrs kancelē, baiļu sviedrus svīzdams, bezcerīgi pietvēries nestabilajam mikrofonam. Rodas jautājums, kas ir šis vīrs krievu kreklā ar latvisku jostu un prievi? Pazīstot visus Toronto mācītājus, jāatzīst, ka runātājs ir svešinieks. Noklausoties vairākās sarunās, jūtu, ka nepārprotami asumi vērsti pret baptistu viesi no Rīgas. kam viņa viesošanās laikā tika atļauts runāt Sv. Jāņa baznīcā. Šinī sakarībā gribas sacīt, ka mums gan nemaz nav jāgaida. lai pieminētos „darba rīkus'' kāds atvestu no dzimtenes. Mēs paši viņus steigā gatavojam savās paspārnēs, paliekot mājās no savām baznīcām. Skaidrības labā būtu jāsaka, ka ir pienācis laiks mācīties no dzimtenes baptistu draudzēm, kam ir lieli koŗi, pat simts dziedātāju un vairāk sastāvā, orķestŗi un daudz jaunu, priecīgu seju. Varbūt mūsu mākslinieks, pats neaptveŗot, rāda nākotni pravietiskā skatījumā. Acu priekšā nostājas baigā gada pieredzējums. Sv. Annas baznīcā, Liepājā, Aleksandram Zakam bija pēdējais koncerts. Vārdu pēdējais gribētos rakstīt ar asinīm, nākošajā dienā Saša darbā vairs neieradās . . . Lielā baznīca bija pārpildīta. Ja sirpis šodien nostātos mūsu kancelēs, tad rītu visas baznīcas arī būtu pārpildītas. — Lai Visspēcīgais Dievs to novērš! Mosties. mana tauta, mosties; strādā Dieva darbā, aizdedzies; ziedojies! Netiesāsim akli. Lūgsim par viņiem, jo viņi lūdz par mūsu remdenību baznīcas dzīvē.

Matilde Brukšteine Toronto

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM.
PIEPRASIET TELEFONISKI.
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MELTĪTĒM. — $3.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Dugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtdid., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektd., setd. no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - p ā r s t ā v i s

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

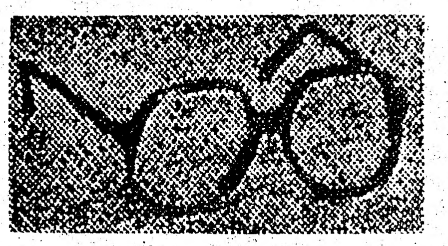

RATAS

IGAUŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm, arī no okupētās Latvijas
Zeiss ● Rodemstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
P u l k s t e ņ i: Omega, Triosot, Bulova.
L a t v i e š i e m a t l a i d e

Alcan Building Products
ALCAN

Māju īpašnieki!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING:

1) Ietaupa darbu un laiku
2) Instalācijas un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantija

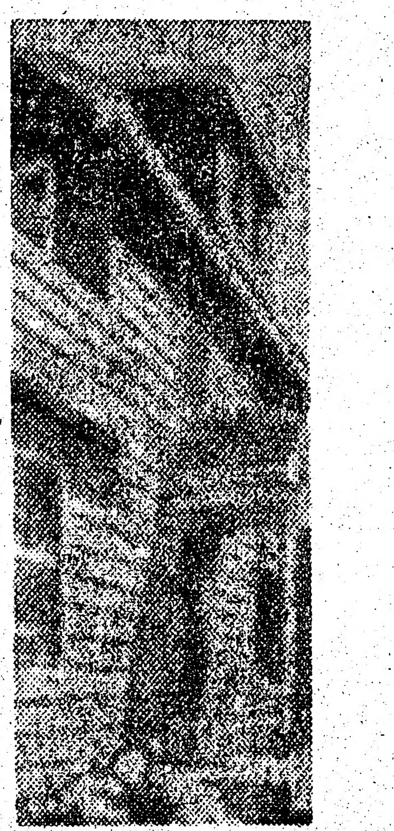

Δ LIETUS NOVADA CAURULES
Δ LOGUS
Δ DURVIS
Δ MARĶĪZES (Awnings)
Δ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mime*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

A. Eglītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3
Tel. 537-1401

Fotogrāfisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS
Speciālizējies kontaktlēnžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1583 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas — Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

LATVIEŠU NAMS
I Z Ī R Ē
T E L P A S
491 College St.
KLĀJ
VIESĪBU
GALDUS
Tel. 922-2931

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

A n d r e j s M. S t i k u t s
B.A., LL.B.
A D V O K Ā T S
17 Queen St. E., #701, Toronto, Ont. M5C 1P9. Tel. 364-6970

BROADVIEW DELIKATESU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-8805 ***Ausma Miķelsone***

P l a š ā i z v ē l ē
latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas
Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus dzelteni un zaļi).
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS — ZIGFRID ART POTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tel.536-8183.

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R. O.
O P T I Ķ I
Iepriekš pieteikšanās 470 College St. (Pie Bathurst)
Tālr. 921-3924 Toronto M5G 1A6

RM
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel. 924-1409
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Amber Printers and Publishers
spiestuvē nelielā skaitā vēl dabūjamas grāmatas:
Krišjānis Ozoliņš — Celies augšā, atmiņas — $7.50
Anna Ozoliņa — Atmiņu ziedi, dzejas — $6.00
Jānis Zariņš — Cepure ar zelta vārpu — $6.00
Eduards Freimanis — Divas pasaules — $3.75
Laiks, Telpa, Ļaudis — visas 3 daļas.

Dancigas pakts - mīnu lauks

(Turpinājums no 1. lp.)

pildus vienu bilj. dolaru.

Pieminētie fakti būtu arī mums jāpatur prātā, iesniedzot savus memorandus un meklējot savu taisnību pie pasaules sirdsapziņas. Atcerēsimies arī, ka 1976. gadā Londonā tā laika ASV ārlietu ministra Kisingera padomdevējs Austrumeiropas jautājumos Helmūts Zonnenfelds slepenā amerikāņu diplomātu apspriedē deklarēja, ka Pad. savienības atspiešana uz priekškaŗa robežām esot jāuzskata par illūziju.

Šo tā dēvēto „Zonnerfelda doktrīnu" tagadējais republikāņu partijas prezidenta amata kandidāts Ronalds Rēgens nosauca par „vēstījumu vergiem samierināties ar savu likteni, vergiem palikt verdzībā." Zonnenfelda doktrīna palīdzēja Kārteram iepriekšējās vēlēšanās sakaut Fordu, jo Kārters pēkšņi nāca klajā ar savu mistisko cilvēka tiesību aizstāvēšanas doktrīnu. Zonnenfelds gan centās sasmelt izlieto ūdeni un apgalvoja, ka viņš izteicies, ka Pad. savienību no Austrumeiropas nevarēs padzīt ar ieročiem vai asiņainiem dumpjiem un ka Kremļa imperiju ar laiku sadrupināšot evolūcijas ceļā arvien pieaugošās strādnieku materiālās prasības. Šķiet, ka Zonnenfelda doktrīna vēl šodien spēkā Vašingtonā. Vai tā ir attaisnojama un pareiza, tas cits jautājums.

Poļu strādnieku streikā tagad panāktais triumfs būs grūti uzskatāms par evolūciju. Streika panākumu pamatā bija apbrīnojamā disciplīna un stratēģija, kuŗā strādnieki sadarbojās ne vien ar intelektuāļiem, bet arī ar katoļu garīdzniecību, un tajā pašā laikā neizprovocēja savus pretiniekus uz varas darbiem.

Mēs nepārspīlēsim, ja apgalvosim, ka pats galvenais faktors bija strādnieku apņēmība nepieciešamā gadījumā likt svaru kausos visu, savas dzīvības ieskaitot. Tikai tādēļ Gireks kapitulēja, tikai tādēļ Brežņevs neiedrošinājās Polijā raidīt savas tanku divīzijas. Brīvas arodbiedrības, tiesības streikot, politisko ieslodzīto atbrīvošana, reliģiskās preses un raidījumu paplašināšana un dažāda rakstura materiālās un sociālās dabas prasību ietilpināšana Dancigas paktā jāuzskata par vienreizēju strādnieku lielāko panākumu jebkuŗā komūnistiskās iekārtas valstī.

Nav jāaizmirst, ka Dancigas streikotājiem pēdējās dienās pievienojās arī Silēzijas ogļrači, prasot tās pašas koncesijas. Ja partija izvairīsies, tad notikumi var izraisīt vēl lielāku krīzi. Valess ir visas tautas apbrīnots varonis. Pēc pakta parakstīšanas viņš deklarēja, ka tas esot tikai pirmais solis daudzu citu problēmu atrisināšanā.

Poļu komūnistu vadoņi pagātnē bieži vien krizes brīžos kapitulējuši un devuši solījumus, bet pēc tam tos bieži vien laužuši. To darīja Gireka priekštecis Gomulka, un arī Gireks vēl tagad nav īstenojis daudzus 1970. un 1976. gadā dotos solījumus. Kā Gireka, tā arī brīvo arodbiedrību vadoņa Valesa turpmākās attiecības ir pielīdzināmas bīstamam mīnu laukam. Viens pārsteidzīgs vai aplams solis var radīt pretreakciju ar liktenīgām sekām. Varbūt ka taisnība tiem pesimistiem, kas brīdina, ka pēdējo vārdu vienmēr vēl var teikt Maskava, un Brežņeva pavēle okupēt ķecerīgo Poliju jāpatur par iespēju.

Padomju prese visumā Polijas strādnieku streiku cenšas noklusēt. Pravda savā komentārā ne vārda nemin par brīvām arodbiedrībām un streikošanas tiesībām. Citi padomju periodiskie izdevumi jau palaiduši gaisā izmēģinājuma burbuli, ziņojot par pretsociālu elementu iefiltrēšanos apzinīgo poļu strādnieku masās. Nav šaubu, ka Valesa veidojamās jaunajās poļu arodbiedrībās iefiltrēsies gan Varšavā, gan Maskavā labi sagatavoti čekas provokātori. Lai arī Valess atzīst partijas autoritāti un apgalvo, ka viņu politika neinteresē, Dancigas pakts būtībā ir politisks dokuments, kas komūnistu pārvaldītā valstī rada otru autoritāti. Šai autoritātei būs noteikts politisks svars un iespaids.

Madrides konferences priekšvakarā Maskava pasaulei rāda savu „humāno" seju. Ticīgo kristiešu līgas vadonim mācītājam Jakunovam piespriests smags sods. vairāki gadi pārmācības namā un izsūtījumā. Tanī pašā laikā cilvēka tiesību aizstāve Tatjana Veļikanova sodīta tikpat smagi, un tās vienīgais grēks, ka tā protestējusi pret sava vīra apcietināšanu un sodīšanu. Viņas vīrs savā laikā kritizēja Brežņeva nostāju, sarkanarmijai okupējot Čechoslovakiju. Pēc sprieduma pasludināšanas Veļikanova prokuroram atbildējusi: „Farss ir beidzies." Nobeļa miera prēmijas laureāts Sacharovs un citi 18 padomju disidenti nosūtījuši rietumu žurnālistiem vēstījumu, kuŗā apgalvo, ka Jakunovs un Veļikanova notiesāti tikai par to, ka viņi paudušī patiesību.

Ārzemju diplomātu aprindās cirkulē valodas par to, ka Dancigas strādnieku streiks esot atbalsojies arī pašā Maskavā. Kādas rūpnīcas strādnieki sadūšojušies un mītiņā izvēlējušies savu pārstāvi Anatoliju Popovu, lai tas vietējā kompartijas izpildkomitejā noskaidrotu, kādēļ pēc olimpiadas no veikalu plauktiem pazudusi gaļa, baltmaize un rozīnes. Popovs devies uz izpildkomiteju, bet mītiņa dalībnieki velti gaidījuši trīs dienas uz viņa atgriešanos. Beidzot visi mītiņa dalībnieki devušies uz izpildkomiteju. Komūnistu funkcionāri to sagaidījuši ļoti laipni un teikuši: „Mēs zinām, biedri, jūs esat norūpējušies, kur palikusi gaļa, baltmaize un rozīnes..." „Nē", atbildējis strādnieku bars. „Mēs esam norūpējušies par to, kur palicis biedrs Popovs."

Aleksandrs Ķegumnieks

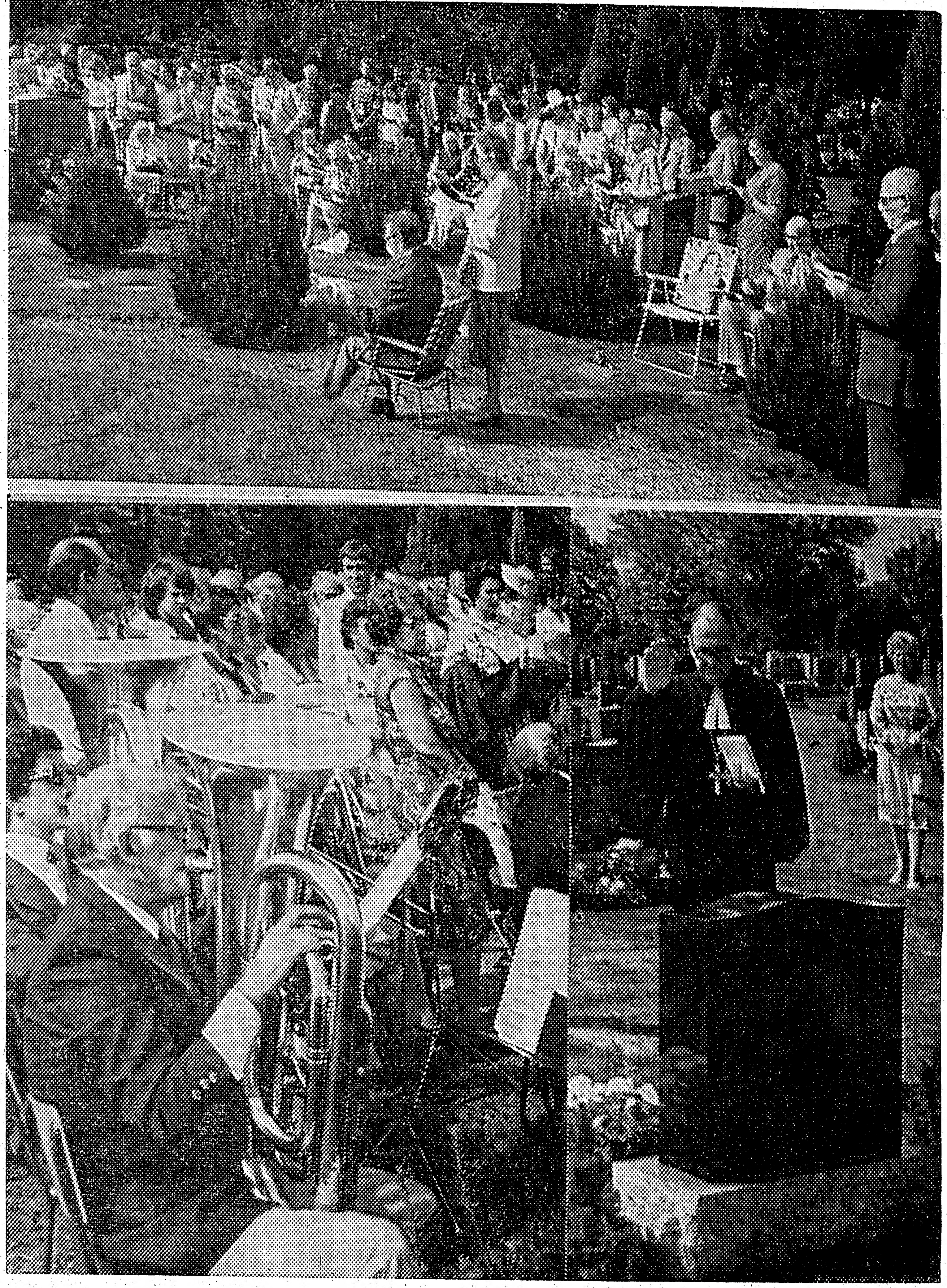

Kapu svētki Hamiltonas Woodland kapsētā notika 17. augustā. Saulainais un siltais laiks bija pulcinājis ap 250 apmeklētāju. Augšējā attēlā daļa no Kapu svētku apmeklētājiem dzied Bramptonas pilsētas pūtēju ansambļa pavadījumā. Apakšējā attēlā kreisajā stūrī ansambļa dalībnieks Voldemārs Vimba. Pa labi māc. K. Kuškēvics ie svētīja 4 kapu piemiņas plāksnes un pieminekļi Z. Rišei, M. Dambergam, J. Ielniekam un Dr. A. Šedrikam.

Foto: J. Ligers

SV. KATRĪNAS

● Šejienes mednieku un makšķernieku kluba rīkotās 3 klubu (Hamiltonas, Toronto, Sv. Katrīnu) ekstērnās šaušanas sacīkstes (mazkalibra un māla baložu) notiks 13. septembrī plkst. 9 no rīta Gun kluba šautuvē. Pēc sacīkstēm plkst. 19.30, saviesīgs sarīkojums ar uzvarētāju apbalvošanu 201 Garnet St. zālē. Par deju mūziku rūpēsies Hamiltonas „Runči".

O. K.

KIČENERA

● Kičeneras - Vaterlū DV nodaļas 28 gadu darbības atceres sarīkojums 20. sept. plkst. 19 Slovēņu zālē, Breslavā, Mill St. Koncerta daļā dziedās Kanadas DV vīru koris diriģenta Dr. Ausekļa Pērkona vadībā. Saviesīgajā vakarā par deju mūziku rūpēsies E. Zakuļa deju kapella.

O. K.

Laikraksta
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos
un DV grāmatnīcā
491 College Str.,
kā arī spiestuvē

Dievam un...

(Turpinājums no 1. lp.)

pievienojot arī aploksni. No studentu apvienības Dzintars sveica V. Korolkēvics, Klīvlandes katoļu kopas J. Gercāns. Marija Urnežus - Lamberga sveica no Bostonas, nesot arī apsveikumu no prāv. J. Pudāna (ASV), no Montrealas katoļu saimes — prāv. A. Pekša, Preses biedrības Kanadas kopas Biruta Senkēviča, no žurnāla Gaisma redakcijas Janīna Babre (ASV). Hamiltonas katoļu kopas sveicienu veltīja A. Kairišs, Niagaras — Veneranda Vabale, Toronto katoļu vienības V. Miklaševics, Vindzoras V. Bernāns, A. Jurdža piemiņas fonda A. Zvīdrs, Londonas St. Skrinda, bet J. Grodnis pasniedza daiļamatnieka Ed. Spravnika darinātu svečturi, kas simbolizē Viļakas baznīcas attēlu.

Rakstveida apsveikumus bija sūtījis Latvijas sūtniecības vad. ASV Dr. A. Dinbergs, no Vatikānā raidītāja prāv. St. Kučinskis, prāv. P. Bečs Sidnejā, Austrālijā, prelāts V. Strelēvics, prelāts A. Goldikovskis, prāv. A. Smelters, V. Plūdons no DV Kanadas valdes, prāv. H. Bečs, Zviedrijas katoļu b-ba, katoļu biedr. Lielbritanijā, katoļu biedrība Druva Vācijā, Jānis un Emīlija Klīdzēji, dzejniece Paulīne Zalāne, prof. A. Rubulis, Francis Murāns, Viktors Rundāns, K. Boriss u. c.

Kongresa darba gaitu vadīja J. Grodnis ar vietn. V. Bernānu un sekretāriem A. Vuciņu un S. Lāci. Tajā ar pateicību pieņēma amatpersonu ziņojumus, kā arī pievienojās revīzijas kom. priekšsēdes Birutas Senkēvičas sniegtajam ziņojumam — apvienības valdes paplašinātās sēdes atzinumam, kas protestē pret Varoņdarbu izrādēm. Jaunajā apvienības valdē no 8 kandidātiem ievēlēja: J. Budži (54 balsis), S. Gabrānu (53), B. Loginu (53), V. Korolkēvicu (48), V. Miklaševicu (44), K. Benconu (39) un A. Triznu (32).

Revīzijas komisijā ar aklamāciju ievēlēja B. Senkēviču, A. Vuciņu, P. Ertu. Kongresā bija pārstāvēti 74 delegāti, bet amatpersonu vēlēšanu laikā bija klāt 60 delegāti. Par delegātu pacienāšanu rūpējās dāmu komiteja. Pēc kongresa bija vakariņas, par kuŗām rūpējās dāmas Birutas Vasarājas vadībā. Savienīgais vakars bija kupli apmeklēts.

Par kongresa gaitu un lēmumiem tuvāks atreferējums nākamā Latvija Amerikā numurā.

O. K.